

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

18 inci Birleşim

11 . 11 . 1999 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	226
II. - GELEN KÂĞITLAR	227
III. - YOKLAMA	230
IV. - BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	230
A) GÜNDEMĐĐŐ KONUŞMALAR	230
1. - Ardahan Milletvekili Saffet Kaya'nın, hayvancılık ve tarımla uğraşanların sorunlarına ve alınması gereken tedbirlere ilişkin gündemdiő konuşması	230:232
2. - Çorum Milletvekili Melek Denli Karaca'nın, Çorum'un genel sorunları ve alınması gereken tedbirlere ilişkin gündemdiő konuşması	232:234
3. - Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya'nın, 18-19 Kasım 1999 tarihleri arasında İstanbul'da yapılacak olan AGİT zirvesine ilişkin gündemdiő konuşması	234:236
V. - KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	236
1. - Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkından Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Tarım, Orman, Köyışleri komisyonlarının raporları (1/468) (S. Sayısı : 140)	236:269
2. - Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji,	

Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları
(1/505) (S. Sayısı : 189)

269:279

VI. – SORULAR VE CEVAPLARI

279

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

279

1. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonunda toplanan paralara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Hasan Gemici'nin cevabı (7/519)

279:280

2. – Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Havza, Vezirköprü, Ladik ve Suluova yöresinde yetiştirilen tütün, pancar ve ayçiçeği ürünlerinin fiyatlarının ne zaman belirleneceğine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun cevabı (7/526)

280:282

3. – Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Bursa'da yapımı gerçekleştirilen Efemtur A.Ş.'ne ait otel yatırımına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Recep Önal'ın cevabı (7/530)

282:287

4. – Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, meslek lisesinden düz liselere nakillerini yaptırın ve nakilleri iptal edilen öğrencilere ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (7/541)

287:288

5. – Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, imam hatip lisesi öğrencilerine ve YÖK Başkanı hakkındaki bazı iddialara ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (7/546)

288:289

6. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, başörtülü gazetecilere basın kartı verilmediği iddialarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mehmet Ali İrtemçelik'in cevabı (7/564)

290:291

7. – Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında batırılan Kocatepe muhribine ilişkin Başbakanın sorusu ve Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakçoğlu'nun cevabı (7/669)

291:292

8. – Diyarbakır Milletvekili Osman Aslan'ın, Diyarbakır İli Ergani İlçesinin yatılı bölge okulu ihtiyacına ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (7/675)

293

9. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın, Topkapı Sarayında meydana gelen tarihi eser hırsızlığı ile ilgili sorumlular hakkında yapılan işlemlere ilişkin sorusu ve Kültür Bakanı M. İstemihan Talay'ın cevabı (7/678)

294:297

10. – Erzurum Milletvekili Fahrettin Kukaracı'nın, Erzurum Organize Sanayi Bölgesine yükleme-boğaltma amaçlı rampa yapılıp yapılmayacağına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Eris Öküz'ün cevabı (7/685)

297:298

11. – İstanbul Milletvekili Abdulkadir Aksu'nun, deprem felaketzedeleri için gönderilen dış kaynaklı yardım paralarının maaş ödemelerinde kullanıldığı iddialarına ilişkin Başbakanın sorusu ve Devlet Bakanı Recep Önal'ın cevabı (7/713)

298:303

12. – Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçınkaya'nın, Şanlıurfa 2 inci Organize Sanayi Bölgesi Projesine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun cevabı (7/715)

303:304

13. – Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, TAKSAN Fabrikasına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakolu'nun cevabı (7/745)

304:305

14. – Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun Sahra Sıhhiye Okulu içindeki mescide ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakolu'nun cevabı (7/747)

305:307

15. – Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, bazı gazetelerin dağıtımının engellendiği iddiasına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mehmet Ali İrtemçelik'in cevabı (7/766)

308

I. - GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.00'te açıldı.

Büyük Önder Atatürk'ün ölümünün 61 inci yıldönümü münasebetiyle :

TBMM Başkanvekili Murat Sökmenoğlu bir konuşma yaptı ve iki dakikalık saygı duruşunda bulunuldu.

Kültür Bakanı M. İstemihan Talay, gündem dışı bir konuşma yaptı; MHP Grubu adına, Konya Milletvekili Ömer İzgi; DYP Grubu adına, Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük; DSP Grubu adına, İstanbul Milletvekili Masum Türker; ANAP Grubu adına, İstanbul Milletvekili Yılmaz Karakoyunlu; FP Grubu adına da Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener aynı konuda görüşlerini açıkladılar;

İstanbul Milletvekili Ediz Hun, O'nun ilke ve devrimlerine,

Kocaeli Milletvekili M. Turhan İmamoğlu, "Atatürk'ten Son Mektup" isimli dizelere,

Eskişehir Milletvekili Mehmet Mail Büyükkerman da, Atatürk'ün bazı özdeyişlerine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

TBMM ve Sayıştay Başkanlığı 1998 Mali Yılı Kesinhesabına ilişkin TBMM Hesapların İnceleme Komisyonu raporu (5/4) (S. Sayısı : 195) ile,

(10/73,74) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Geçici Başkanlığının, Komisyonun, başkan, başkanvekili, sözcü ve kâtip üye seçimine ilişkin tezkeresi,

Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının (1/468) (S. Sayısı : 140) tilmü üzerinde bir süre görüşüldü.

Eskişehir Milletvekili Mehmet Sadri Yıldırım, ANAP Grubu adına konuşan Edirne Milletvekili Evren Bulut'un, konuşması sırasında kendisine sataştığı iddiasıyla bir konuşma yaptı.

11 Kasım 1999 Perşembe günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşime 19.02'de son verildi.

Murat Sökmenoğlu
Başkanvekili

Sabahattin Karakelle
Erzincan
Kâtip Üye

Mehmet Ay
Gaziantep
Kâtip Üye

II. — GELEN KAĞITLAR**11.11.1999 PERŞEMBE****Sözlü Soru Önergeleri**

1. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa'ya bağlı Viranşehir İlçesinin derslik ihtiyacına ilişkin Milli Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/243) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.11.1999)

2. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, gübre fiyatlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi.(6/244) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.11.1999)

3. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, sınır kapılarından yapılan mazot ticaretine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/245) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.11.1999)

4 - Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, büyük marketlerin kuruluş yerlerine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/246) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.11.1999)

5. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, "Mavi-Akum" Projesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/247) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.11.1999)

6. — Ardahan Milletvekili Saffet Kaya'nın, Ardahan Havaalanı inşaatının ne zaman bitirileceğine ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/248) (Başkanlığa geliş tarihi : 9.11.1999)

7. — Ardahan Milletvekili Saffet Kaya'nın, Ardahan Organize Sanayi Bölgesi Projesine ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/249) (Başkanlığa geliş tarihi : 9.11.1999)

8. — Ardahan Milletvekili Saffet Kaya'nın Ardahan Sevimli Barajı inşaatına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/250) (Başkanlığa geliş tarihi : 9.11.1999)

9. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Rehabilitasyon Merkezi Projesine ilişkin Devlet Bakanından (Hasan Gemici) sözlü soru önergesi (6/251) (Başkanlığa geliş tarihi : 9.11.1999)

10. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Ladik Devlet Hastanesi Projesine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/252) (Başkanlığa geliş tarihi : 9.11.1999)

11. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa İline bağlı ilçe ve köylerde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/253) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.11.1999)

12. — Karabük Milletvekili Mustafa Eren'in, Karabük Kültür Merkezi Projesine ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/254) (Başkanlığa geliş tarihi : 10.11.1999)

Yazılı Soru Önergeleri

1.-Hatay Milletvekili Mustafa Geçer'in, Çeçenistan'a yönelik izlenen dış politikaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/870) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.11.1999)

2. — Hatay Milletvekili Mustafa Geçer'in, Hatay-İskenderun-Değirmendere Grup Suyu Projesine ilişkin Devlet Bakanından (Mustafa Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/871) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.11.1999)

3.-Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, ilköğretim okullarında okutulan bir ders kitabına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/872) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.11.1999)

4. - Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, hemşirelik eğitimine ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi (7/873) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.11.1999)

5. - Gaziantep Milletvekili Mehmet Bedri İncetahtacı'nın, TPAO'ya ait TPIC'in faaliyetlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/874) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.11.1999)

6. - Gaziantep Milletvekili Mehmet Bedri İncetahtacı'nın, Gaziantep ilindeki vergi denetimlerine ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/875) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.11.1999)

7. - Gaziantep Milletvekili Mehmet Bedri İncetahtacı'nın, Gaziantep Organize Sanayi Bölgesinin sorunlarına ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi (7/876) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.11.1999)

8. - Gaziantep Milletvekili Mehmet Bedri İncetahtacı'nın, Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi arıtma tesisi için ayrılacak ödeneye ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi (7/877) (Başkanlığa geliş tarihi : 8.11.1999)

9. - Tokat Milletvekili Bekir Sobacı'nın, yurtdışına kaçan bir işadammın vergi borçlarına ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/878) (Başkanlığa geliş tarihi : 9.11.1999)

10. - Hatay Milletvekili Namık Kemal Atahan'ın, Yekta Güngör ÖZDEN'in korunmasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/879) (Başkanlığa geliş tarihi : 9.11.1999)

11. - İstanbul Milletvekili Mustafa Baş'ın, İstanbul ilindeki telefon abonelik başvurularına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi (7/880) (Başkanlığa geliş tarihi : 9.11.1999)

12. - Muğla Milletvekili İbrahim Yazıcı'nın, Muğla İli sınırları içindeki Dalaman Köprüsüne ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/881) (Başkanlığa geliş tarihi : 9.11.1999)

13. - İstanbul Milletvekili Yılmaz Karakoyunlu'nun, TRT'de yayınlanmakta olan "Politikamız Nabızı" isimli programa ilişkin Devlet Bakanından (Yüksel Yalova) yazılı soru önergesi (7/882) (Başkanlığa geliş tarihi : 9.11.1999)

14. - Erzurum Milletvekili Fahrettin Kukuracı'nın, Cumhurbaşkanı'nın basına yansıyan "Din Projesi" ile ilgili görüş ve değerlendirmelerine ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (H.Hüsamettin Özkan) yazılı soru önergesi (7/883) (Başkanlığa geliş tarihi : 4.11.1999)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

1. - Adıyaman Milletvekili Dengir Mir Mehmet Fırat'ın, kamu misafirhanelerinin turistik amaçlı gezilerde kullanıldığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/313)

2. - Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, Kur'an Kurslarına ve öğrenci sayısına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/316)

3. - Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, Keçiören Fatih Sultan Mehmet Hastanesinin ne zaman hizmete açılacağına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/319)

4. - Hatay Milletvekili Mustafa Geçer'in, Erzin Devlet Hastanesi inşaatına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/324)

5. - Niğde Milletvekili Doğan Baran'ın, Bor Devlet Hastanesinin ek bina inşaatının ne zaman tamamlanacağına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/331)

6. - İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in, 1998-1999 yıllarında Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı olup kapatılan Kur'an Kurslarına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından (H.Hüsamettin Özkan) yazılı soru önergesi (7/383)

7. – Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa'da ishal hastalığına karşı alınacak tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/385)
8. – Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız'ın, Balıkesir İlinde bulunan belediyelere yapılan yardımlara ve buldukları zorluklara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/396)
9. – Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, bir Devlet bakanının POAS ihalesi ile ilgili olarak yaptığı açıklamaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/405)
10. – Nevşehir Milletvekili Mehmet Elkatmış'ın, Nevşehir ve Acıgöl Devlet Hastanesi inşaatlarına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/409)
11. – Van Milletvekili Maliki Ejder Arvas'ın, Van İli ve ilçelerindeki sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi için alınan tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/412)
12. – Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz'ün, Çankırı İlının hastane, sağlık ocağı ve sağlık personeli ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi (7/455)
13. – Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, esnaf ve sanatkarlara verilen krediler ile Balıkesir İlının sorunlarına ve ihtiyaçlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/512)
14. – Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Marmara depreminden sonra yapılan hasar tespit çalışmalarını ile bu bölgeye yapılan yardımlara ve TÜPRAŞ yangınına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/521)
15. – Tokat Milletvekili M.Ergün Dağcıoğlu'nun, cezaevlerinde meydana gelen olaylara ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/547)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

11 Kasım 1999 Perşembe

BAŞKAN : Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Mehmet AY (Gaziantep), Sebahattin KARAKELLE (Erzincan)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 18 inci Birleşimini açıyorum.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için 5 dakika süre vereceğim.

Sayın milletvekillerinin, oy düğmelerine basarak salonda bulduklarını bildirmelerini, bu süre içerisinde elektronik sisteme giremeyen milletvekillerinin, salonda hazır bulunan teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen sayın üyelerin, öngörülen süre içerisinde yoklama pusulalarını Başkanlığa göndermelerini rica ediyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayısı vardır; görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce, iç arkadaşşıma gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, hayvancılık ve hububat üretimi hakkında söz isteyen Ardahan Milletvekili Saffet Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (DYP sıralarından alkışlar)

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1. – Ardahan Milletvekili Saffet Kaya'nın, hayvancılık ve tarımla uğraşanların sorunlarına ve alınması gereken tedbirlere ilişkin gündem dışı konuşması

SAFFET KAYA (Ardahan) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarımız; şahsım adına, hayvancılıkla ilgili gündem dışı söz almış bulunmaktayım; hepinizi, en derin sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün, gerçekten, ülkemizin yüzde 46'ya yakınının tarımla iştiغال ettiğini düşünürsek, ülkemiz adına ve gayri safi millî hâsıla adına ne kadar önemli olduğunu, hepimiz, şüphesiz ki, takdir ederiz. Ancak, 1939 yılından bu yana -ki, o günkü Türkiye şartlarında 55 milyon baş canlı hayvanımız mevcut olmakla birlikte- her geçen gün, canlı hayvan sayımızda azalmanın olduğunu görmekteyiz. Türkiyemiz 2000 yılına yaklaşıyor ve 2000 yılına girişimizde canlı hayvan sayımızın 52 milyona düştüğünü, maalesef, üzülerek hep birlikte görüyoruz. Ne var ki, üzülerek söylüyorum, Türkiyemizin hayvancılıkla ilgili, tarım ürünleriyle ilgili son zamanlardaki gidişatı, son derece hezeyan, son derece kötü ve son derece karanlığa itilen bir yol.

Hayvancılık, Türkiyemizin kaderidir; hayvancılık, ülkemizin geleceğidir. Hayvancılık, ülkemizde, gerçekten, çok ciddi manada ele alınması gereken ve ülke yararına, ülkenin geleceği ve ikbali uğruna çok önem arz eden bir konu olmasına rağmen, maalesef, son üç yıldan beri -55 inci, 56

ncı ve bugün mevcut 57 nci hükümet süresi içinde- tarımsal ürünler içerisinde hayvancılığın payının yüzde 1'ler noktasında olduğu tabloyu görmek, gerçekten, hepimizi çok derinden üzmektedir.

Bugün, doğumda ve güneydoğumda; bugün, Türkiyemizde, Tekirdağ'dan, Edirne'den Ardahan'a kadar tabloya baktığımız zaman, hayvanını pazarlayan, hayvan üretimiyle iştilgal eden insanlarımız, maalesef, iki yıl önceki fiyatına ürünlerini satamamakta ve hayvanını pazarlayamamakta. Yanlış politikaların uygulanması sonucu, maalesef, bu insanlarımızın, gerçekten, ciddi manada sıkıntı içinde olduklarını da çok açık olarak görüyoruz.

Bizim, Doğru Yol hükümetleri döneminde, çiftçimize, hayvan üreticimize yönelik olarak ortaya koyduğumuz gerçekten ciddi politikalarımızın olduğu çok açıktır. Bizler, Doğru Yol hükümetleri dönemlerinde, o günkü şartlarda kredi faizlerini yüzde 44'ler seviyesinde tutmuştuk; hatta, işbaşına geldiğimiz zaman da, kredi faizlerini 5 puan aşağı çekmiştik; fakat, görüyoruz ki, 55 inci ve 56 ncı hükümet dönemlerinde ve onun devamı olan 57 inci hükümet döneminde, kredi faizleri 11 puan artırılmış. Çiftçimizin bu kadar perişan olmasına rağmen, kredi faizlerini 11 puan artırmakla yetinmişiz ve çiftçimize geriye dönüp bakmamışız, çiftçimizin hali nedir diye sormamışız, çiftçimizin derdi nedir diye sormamışız.

Peki, 57 nci hükümete sormak ve demek lazım ki; siz, çiftçinin hükümeti değilseniz, neyin hükümetisiniz; siz, memurun hükümeti değilseniz, esnafın hükümeti değilseniz, 65 milyonun hükümeti değilseniz, kime hükümetlik yapıyorsunuz? Açık ve net olarak, burada hükümete seslenmek istiyorum. Çiftçimizin derilerine, mutlaka, ciddi manada çözüm bulabilecek gayretlerinizi ortaya koymalısınız. Palyatif çözümlerle, palyatif uygulamalarla çiftçimizin sorunlarını çözmeniz asla mümkün değil. Tabii, bu politikalar geçmişte de yanlışlıklara maruzdu; yani, 1940'larda 55 milyon baş canlı hayvanı olan bir ülkede -aradan elli yıl geçmiş, yarım asır geçmiş- bugün görüyoruz ki, 52 milyon baş canlı hayvanımız var. Bu, ülke adına gerçekten olumsuz bir tablodur; ancak, bunun mutlaka düzeltilmesi noktasında, mevcut hükümetler, bu konuda çok radikal tedbirler almak zorundadırlar. Bir de, serbest anlaşma var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN -- Sayın Kaya, sizin sözünüzü çok kestim; ayrıca, hububata da daha gelmediniz, 2 dakika süre veriyorum.

Buyurun efendim.

SAFFET KAYA (Devamla) – Serbest anlaşma diye ortaya koyduğumuz, maalesef, yurt dışından ithal iznine dayanan bir anlaşmamız da var. Tabii, bu da, Türkiye'deki üreticileri ciddi manada üzmekte. Sayın Bakanın konuşmalarını çok yakinen takip ettim, son zamanlarda doğu ve güneydoğudaki kaçak hayvan girişiyle ilgili uygulamalarını gerçekten takdir ettim; ancak "kaçak hayvan ithal ediliyor" diye, Ağırızda ve o bölgede görülen bir gerçek var ki, oradaki satış yerlerini, hayvan satış unsurlarını tamamiyle ortadan kaldırmışlar ve "hastalık var" diye bakanlık tarafından yasak konulmuş. Değerli Bakanım, bu çözümlerle hayvancılığı bir noktaya taşımanız kesinlikle mümkün değil. Belki, benden sonra cevaplayacaksınız; ama, Değerli Bakanım buradan seslenmek istiyorum. Lütfen, geriye dönüp çiftçimizin haline bakın. Bugün, Trakya'da buğday ekicimiz perişandır, iki yıl önce verdiğimiz fiyatları veremiyoruz; bugün Ardahan'da, doğumda ve güneydoğudaki hayvancılıkla iştilgal eden insanlarımıza bakınız; bunlar, perişandır; gerçekten, bugün, bunlar sefalet içerisinde. Bugün, çiftçimiz ve köylümüz -çok samimi olarak söylüyorum- çay parasını bile borç alır hale gelmiştir. Bu gerçeklere lütfen gözünüzü kapatmayın, halkımızın sorunlarını lütfen dinleyin. Bizde bir tabir vardır "deri kokarsa tuzlanır, tuz kokarsa ne olur" diye; çiftçimizin sorununu dinlemeyen bir hükümetin, bu konuda basiretsiz olduğunu üzümlere ifade etmek

istiyorum. Bugün kredi faizlerini artıracaksınız. Geçmiş dönemde, seçim alanlarında, seçim mitinglerinde çiftçiden yana olduğunu söyleyenler, bugün çiftçimize sırtını dönmüştür, çiftçimizi, maalesef, sudan çıkan balık misali ortada bırakmıştır kesinlikle. Bu gerçekleri lütfen unutmayın.

Bugün toplumumuzun yüzde 50'si, ülkenin 35 milyon insanı, tarım ürünleriyle geçim imkânı sağlıyorsa, ülkemiz için çok önem arz eden bir konu olduğunu, lütfen, hükümet olarak gözden geçirin. Mutlaka ve mutlaka, kredi faizlerini aşağı çekerek, tarımsal ürünlerimizdeki payımızı yüzde 1'lerden yüzde 10'lara çekerek, ithal iznini durdurarak, bugün perişanlık çeken çiftçimizin, üreticimizin ve tarımla uğraşan sektörümüzün yüzünü güldürmeniz gerekmektedir. O bakımdan, ben, sevgili bakanımıza ve hükümetimize sesleniyorum: Bu yanlışımızdan mutlaka dönün; çünkü, bugün, gerçekten ülke kan ağlıyor. Zaten -yine üzülererek söylemek istiyorum- bugüne kadar yaptığınız reform uygulamalarının hiçbirisinde başarılı olmadınız; başarılı olduğunuzu iddia edemezsiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, toparlar mısınız.

SAFFET KAYA (Devamla) – Evet.

Ben, burada, 57 nci hükümete, yanlış uygulamaların olması nedeniyle, tekrar sesleniyorum, çiftçinin sesini haykırıyorum: Bu yanlışlarımızdan 57 nci hükümet olarak geri dönün ve çiftçimizin yüzünü güldürecek ciddi uygulamaları, ciddi politikaları mutlaka gündeme getirin.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kaya.

Türk köylüsünün sorunlarını dile getirdiniz; ancak, dünden beri burada bütün ürünler konuşuyor, pamuk konusu konuşulmuyor; pamukçuların durumu da hububatçılardan beter. (DYP sıralarından alkışlar)

ORHAN BIÇAKÇIOĞLU (Trabzon) – Fındık ne oldu Sayın Başkan?

BAŞKAN – Fındığı konuştunuz ya efendim; fındığı konuştunuz, bizim pamuklara sıra gelmedi!

Gündem dışı ikinci söz, Çorum'un genel sorunları hakkında söz isteyen Çorum Milletvekili Melek Denli Karaca'ya aittir.

Buyurun Sayın Karaca. (MHP sıralarından alkışlar)

2. – *Çorum Milletvekili Melek Denli Karaca'nın, Çorum'un genel sorunları ve alınması gereken tedbirlere ilişkin gündem dışı konuşması*

MELEK KARACA (Çorum) – Yüce Meclisimizin Saygıdeğer Başkanı ve üyeleri; bugün, hemşerisi olmaktan gurur duyduğum Çorumumuzun umumu ahvalini, halledilmeyi bekleyen sorunlarını ve önerileri sizlere duyurabilmek için huzurlarımdayım; bu vesileyle, hepimizi, saygıyla selamlıyorum.

Çorum İli, Karadeniz Bölgesi ile İç Anadolu Bölgesi arasında, etrafı yüksek dağlarla çevrili, Mecitözü, Hamamözü, Budaközü gibi ovaların üzerinde kurulmuş ve doğanın en büyük lütufkârlığı olan akarsu yönünden de oldukça zengin bir ilimizdir. Bu doğal zenginlik, yöremizde, hububat ziraatının yanı sıra, meyvecilik, şekerpancarı ve çeltik ekimi alanlarında da üretim yapılmasına zemin hazırlamıştır. Ayrıca, Maden Tetkik Arama tarafından tespit edilen yeraltı zenginlikleri ve şifalı yeraltı sularıyla da oldukça yüklü olan Çorum İli, aynı zamanda, tarihin de önemli bir merkezi olmuştur.

Mevcut, Osmanlı ve Selçuklu'lardan kalma eserler, Çorum'un, tarihler boyu önemli bir yerleşim merkezi olduğunun kanıtıdır. Ancak, başkentimizin hemen yanı başındaki bu şirin ilimiz, yıllardır, doğal zenginliklerini ve kaynaklarını değerlendirememenin, hatta, unutulmuş bir kent olmanın üzüntü ve ıstırabını taşımaktadır. Oysa ki, Çorum, bugüne kadar, milletine olan sevgisiyle ve devletine olan bağlılığıyla en çok şehit veren illerimizden birisidir. Cumhuriyetimizin ilk yıllarından beri, her türlü dış tahrik ve bölücülüğe karşı, Çorum halkı, akliselimini kullanarak kendini korumuş, devletine bağlılığını ispat etmiş, yalnız, son onbeş yılda, 124 memleket evladını, vatanın birliği ve bütünlüğü mücadelesinde teröre şehit vermiştir.

İşte, panoramasını çizdiğimiz böyle bir ilimize, hükümetlerimizin, elbette bir vefa borcu vardır ve olmalıdır ve inşallah, bu vefayı göstermek, borcu ödemek, 57 nci hükümetimize nasip olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu genel değerlendirmeden sonra, şimdi de, Çorum İlimizin ana sorunlarını ve çözüm yollarını Yüce Meclisimize arz etmeye çalışacağım.

Karayolu endeksli ulaşım ağı dışında hiçbir alternatifi olmayan Çorum İlimizin, öncelikle, mevcut beklentisi, yollarının ıslah edilmesidir, bu yolların köy yolu imajından kurtarılmasıdır, devlet karayolları standartlarına uygun hale getirilmesidir. Bilhassa, etüt proje çalışmaları tamamlanmış ve ihalesi yapılmış olan, ancak, ödenek yetersizliği nedeniyle bir türlü başlanamayan Samsun-Çorum, Çorum-Kırkkale ayrımlı yol projesinin standartlara uygun yapımına derhal başlanmalıdır; ki, geçtiğimiz perşembe günü, Bayındırlık Bakanımız Sayın Koray Aydın, Sungurlu'yu teşrif etmişler, yolumuzun, Sungurlu bölümünün açılışını yapmışlardır. İnşallah, bu yolun kısa zamanda, Cenabı Allah'ın yardımıyla hizmete girmesi nasip olacaktır; buradan, Sayın Bakanımıza da teşekkürlerimi arz ediyorum.

Ayrıca, sosyal gelişim ile ulaşımın modernleşmesinin paralel olduğu düsturundan hareketle, halen proje çalışmasında olan 238 kilometrelik demiryolu projesinin de kısa zamanda hayatıyete geçirilmesi de, ticaret ve sanayinin gelişmesi açısından büyük önem arz etmektedir.

Son yıllarda, ekonomide yaşanan darboğaz ve piyasaları daraltıcı para politikaları, ülke genelinde olduğu gibi, üretime dayalı ilimiz ekonomisine de tam anlamıyla sekte vurmuştur.

Yine, ayrıca, yatırım teşvikleri için belirlenen bölgesel sınıflandırmada, ilimiz, 1.2.1999 tarihinde yürürlüğe giren 4325 sayılı Olağanüstü Hal Bölgesi Teşvik Yasası kapsamına alınmamıştır; halbuki, aynı gelişmişlik düzeyindeki Yozgat, Yasa kapsamındadır. Çorum ile Yozgat arasında, gelişmişlik yönünden ne fark vardır; hiçbir fark yoktur. Halbuki, Çorum ile Yozgat'ın ayrı teşvik bölgelerinde bulunması, devlet eliyle haksız rekabetin ortaya çıkmasına sebebiyet vermiştir. Hakkâri ile Yozgat, Çorum ile İstanbul, aynı haklardan istifade eder noktasına getirilmiştir. İşte, bu durum, zaten sıkıntıda olan sanayici ve müteşebbisi de çok zor durumda bırakmıştır. Bu haksızlığın acilen giderilmesi, hükümetten en büyük ricamızdır..

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karaca, toparlar mısınız.

MELEK KARACA (Devamla) – Çorum'da, şekerpancari üreticisi ile çeltik üreticisinin durumu da içler acısıdır ki, bu konu, ayrı bir konuşmada dile getirilecektir.

Çorum'da, çeltik üretiminde önemli bir potansiyel vardır; bu potansiyelin, Türkiye'nin ihtiyacının bir bölümünü karşılayabilmesi için, üretimin artırılması şarttır. Gerek çeltik ve gerekse şekerpancari üretiminin, teknolojinin en ileri imkânlarıyla yapılabilmesi için, Tarım ve Köyişleri Bakanlığımızın teklifi ve desteklerini de bekliyoruz.

Diğer bir konu olarak, 157 tavukçuluk işletmesiyle potansiyel bir güç durumunda olan Çorum yumurta üreticileri de, son yıllarda yaşanan ekonomik darboğazdan fazlasıyla nasiplerini almışlardır. Yumurta maliyetinin yüzde 70'inin yem olduğu düşünülürse, karma yeme uygulanacak destek de önem kazanmaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; malumunuzdur ki, bir milletin memleketinin atisi (geleceği), manen, fikren ve ilmen iyi yetişmiş gençlerin elindedir. Büyük Atatürk'ün "Türkiye Cumhuriyetinin, fikren, ilmen, manen ve bedenen kuvvetli ve seciyeli bir gençliğe ihtiyacı vardır" sözünden hareket edersek, ilim irfan yuvalarına çok önem verilmesi gerektiği de ortaya çıkmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Efendim, toparlar mısınız.

MELEK KARACA (Devamla) – Bitiyor efendim.

BAŞKAN – 1,5 dakika uzatma verdim efendim. Lütfen, toparlarsanız iyi olur.

MELEK KARACA (Devamla) – Bu ilim yuvalarından birini teşkil edecek olan Çorum Üniversitesinin yasal ve altyapı düzenlemelerinin yapılamaması, ilimiz için bir eksiklik görüntüsündedir. Yıllardır, İlahiyat, İktisadî ve Ticari İlimler Fakültesiyle bir meslek yüksekokulu bazında kalan ve mühendislik fakültesine dekan atanmasına rağmen hiçbir tesisi bulanmayan üniversiteye, acilen, bütçeden tahsis gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; netice olarak, güzel vatanımızın bir parçası olan Çorum için, yeni teşvik fonlarının geliştirilmesi, bölge illerine tanınan imkânların sağlanması, Çorum üretici ve sanayicisinin desteklenmesi, ulaşım ağının çağa uygun bir duruma getirilmesi, Parlamento'nun, asıllarına bir hizmet borcudur.

Bu duygu ve düşüncelerle sözlerimi noktalarken, Çorum ve Çorumlular adına, görev anlayışımıza olan güvene dayanarak, Çorum'un, artık, gelişmekte olan veya geri kalmış il görüntüsünden kurtarılarak gelişmiş il statüsüne geçirilmesi dileğiyle Yüce Meclisinizi tekrar selamlıyor, saygılarımla sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Karaca.

Sayın milletvekilleri, malumunuz olduğu veçhile, ülkemizde Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi toplanacak. Paris Şartından sonra İstanbul Şartı da AGİT üyeleri tarafından imzalanacak, tüm dünyanın gözü de Türkiye'de olacaktır. Bu hususta, Türkiye Büyük Millet Meclisinde de Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi Türk Grubu vardır; zarif Başkanı, İstanbul Milletvekili Sayın Ahmet Tan Beyefendi Yüce Heyetinize, çalışmalarla ilgili, Hükümetin yerine bilgi sunmak istemiştir; ancak, aniden hastalanmıştır. Kendilerine tüm heyetiniz adına geçmiş olsun diyorum ve AGİT hakkında bilgi verecek olan Dışişleri Komisyonu Başkanvekili Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya'ya gündem dışı söz vereceğim.

Buyurun Sayın Kaya. (Alkışlar)

3. – Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Kaya'nın, 18-19 Kasım 1999 tarihleri arasında İstanbul'da yapılacak olan AGİT zirvesine ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET KAYA (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 18-19 Kasım 1999 tarihleri arasında İstanbul'da yapılacak Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı, yani AGİT Zirvesi hakkında gündem dışı konuşmamı yapmak üzere söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, AGİT, 1975'te Helsinki'de, o zamanki NATO üyeleri, Varşova Paktı üyeleri ve Avrupa'nın tarafsız ve bağılantısız üyelerinin katılımıyla bir konferanslar süreci olarak başlayan ve soğuk savaşın bitimini takiben kurulan 54 üyeli bir teşkilattır.

Değerli milletvekilleri, AGİT devletler üstü bir nitelik taşımaz, yasal bağlayıcı bir belgeye dayanmaz. AGİT belgeleri siyasi düzeyde bağlayıcı taahhütler içerir. Bununla birlikte, ABD'yi ve Avrupa Birliği ülkelerinin tümünü, Rusya Federasyonunu ve tüm Türk cumhuriyetlerini de içine alan AGİT'te kabul edilmiş ilke ve kararların ağırlığı büyüktür. Tüm üye ülkelerden bunlara sadakatle uymaları beklenmekte, özellikle insan hakları alanındaki yükümlülüklerin ağır biçimde ve sürekli ihlali halinde, AGİT'te kararların alınmasında geçerli yöntem olan konsensüs kuralına istisna getirilerek, ihlalcı ülkenin teşkilattaki üyeliği askıya alınabilmektedir.

Değerli milletvekilleri, AGİT süreci, 1975'te bir zirveyle başlamış ve geçen yıllar zarfında, devlet-hükümet başkanları zirveleri yanında bakanlar toplantılarıyla devam etmiştir. Bu çerçevede, zirveler, AGİT'in evriminde önemli dönüm noktaları olmuştur. Bu zirveler, 1975 Helsinki, 1990 Paris, 1992 Helsinki, 1994 Budapeşte ve 1996 Lizbon zirveleridir. 1990'dan sonra ise, zirvelerin, ilke itibarıyla iki yılda bir yapılması kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, öte yandan, ülkemiz, 1996'daki Lizbon Zirvesi sırasında, müteakip zirvenin evsahipliğine, bir göntül cömertliği anlayışıyla talip olmuş; ancak, zirve tarihi üzerinde uzlaşmaya varılamamıştır ve Türkiye'nin evsahipliğine, Güney Kıbrıs Rum Kesimi ve Ermenistan gibi ülkelerin itiraz etmeleri nedeniyle, kesin karar 1998 yılı sonuna kadar alınamamıştır. Bu durum nedenleri arasında, Türkiye'deki insan hakları uygulamalarını gerekçe göstererek, İstanbul'un zirve yeri olarak kabul edilmemesi yönünde Amerika Birleşik Devletleri yönetimi üzerinde uzun müddet baskı yapan ABD Kongresi çevrelerinin de payı vardır. Bununla birlikte, sonuçta, İstanbul lehinde beliren genel eğilime uymak zorunda kalan itirazcıların da katılımıyla, AGİT zirvesinin İstanbul'da yapılması oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Bu İstanbul zirvesinde, AGİT Parlamenter Asamblesinin Genişletilmiş Başkanlık Divanı toplantısı da yapılacaktır. Asamble, bilindiği gibi, danışma meclisi niteliğinde olup, kararlarının bağlayıcılığı da yoktur.

Değerli milletvekilleri, AGİT çerçevesinde, geçtiğimiz eylül ayında Antalya'da düzenlenmesi öngörülen "ulusal azınlıklar" konulu seminer, Marmara depremi nedeniyle öntümüzdeki yılın ilkbaharına ertelenmiştir. Bu seminer de, ülkemiz hakkında -çoğu kere- maksatlı veya bilgisizlikten kaynaklanan çeşitli ithamlara cevap verebilmek için iyi bir fırsat oluşturacaktır.

Değerli milletvekilleri, diğer taraftan, AGİT'in, giderek en önemli boyutu niteliğini kazanan insanî boyut çerçevesinde gündemde yer alan demokrasi, insan hakları ve hukuk devleti konusunda ülkemizde kaydedilen gelişmelerin ve bu alanda mevcut aksaklıklar ve eksiklikler konusunda açık yüreklilikle yapılacak tartışmaların, AGİT kuralları gereğince, zirve öncesi toplantılarda ve zirve sırasında, konularıyla ilgili etkinliklerde bulunacak sivil toplum örgütlerinin faaliyetleriyle dış kamuoyuna yansıtılmasının da Avrupa Birliğine aday üye kabul edilme aşamasındaki ülkemizin olumlu görüntüsünü pekiştirmeye yardımcı olabileceğine inanmaktayız.

Zirvede kabul edilecek belgelerin ülkemiz yararına hükümler içermesi, ülkemizin özel bağları bulunan Balkan, Kafkas ve Ortaasya ülkelerinin güvenlik ihtiyaçlarına katkılar getirebilecek bir içeriğe sahip olması amacıyla, Viyana'da sürdürülen müzakerelere de en aktif şekilde katkıda bulunulmuş olunacaktır.

Değerli milletvekilleri, diğer taraftan, askeri güvenlik bağlamında ülkemize önemli kazançlar sağlayan Avrupa Konvansiyonel Kuvvetler Anlaşmasının, iki bloklu sistemin sona ermesini takiben, yeni şartlara ayarlanmasını sağlayacak olan AGİT zirvesinin İstanbul'da imzalanacak olması, ülkemiz açısından da memnuniyet verici bir gelişme olarak değerlendirebiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim, devam edin, konu önemli.

MEHMET KAYA (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yine, ayrıca, AGİT'in İstanbul'daki bu zirvesinin, Kafkasya, Rusya ve diğer Türk cumhuriyetlerinden ülkemize gelecek olan gaz boru hatlarına yeni boyutlar getireceğine de inanmaktayız.

Konuşmama son verirken, Aziz Türk Milletini ve onun Yüce Meclisini saygılarımla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Kayın Kaya.

Gündem dışı konuşmalar tamamlanmıştır.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. – *Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması na Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Tarım, Orman ve Köy İşleri komisyonları raporları (1/468) (S. Sayısı : 140) (1)*

BAŞKAN – Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonlarının raporlarının müzakeresine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Komisyon?.. Burada.

Hükümet?..

TARIM VE KÖY İŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Buradayım.

BAŞKAN – Efendim, evvela, yerinizi teşrif ederseniz...

TARIM VE KÖY İŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Gündem dışı konuşmaya cevap vermek istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gündem dışı konuşmaya mı?.. Söylememiştiniz efendim.

TARIM VE KÖY İŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Buraya bakmadınız.

BAŞKAN – Çiftçilerle mi ilgili?..

TARIM VE KÖY İŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Tabii efendim.

BAŞKAN – Ama, geçti efendim... Sesli belirtmediğiniz için; affedersiniz.

Sayın Bakanım, şu anda, zaten, muhtaç çiftçileri konuşacağız; orada, hükümet adına söz alırsınız; onu da cevaplandırmış olursunuz; ben de sıkıntıya girmemiş olurum. Hata benim; kusura bakmayın.

(1) 140 S. Sayılı Basmayazı 10.11.1999 tarihli 17 nci Birleşim tutanağına ektidir.

Komisyon ve hükümet yerlerini aldılar.

Geçen birleşimde tasarının tümtü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı; maddelerine geçilmesini oylarınıza sunmadan evvel...

FETHULLAH ERBAŞ (Van) - Sayın Başkan, soru...

BAŞKAN - Biliyorum efendim; dünden öyle bıraktık, bağladık. Sözümtüz sözdür; özelliğimiz de sözümtüzde durmamızdır.

Yerinden soru sormak isteyen sayın milletvekillerinin, şifrelerini yazıp parmak izlerini tanıtıktan sonra, ekrandaki söz isteme butonuna basmaları gerekmektedir. Mikrofonlarındaki kırmızı ışıklar yamp sönmeye başlayan milletvekillerinin söz talepleri kabul edilmiş olacaktır.

İlk söz Sayın Erbaş'ta.

Buyurun efendim.

FETHULLAH ERBAŞ (Van) -Sayın Başkanım, aracılığınızla, aşağıdaki sorularımın, Sayın Tarım ve Köyışleri Bakanı tarafından cevaplandırılmasını arz ediyorum.

Birinci sorum: İran'da Asya-1 virüsünün görölmesi üzerine, içlerinde Van'ın da bulunduğu, Ağrı, Iğdır, Hakkâri ve Şırnak illerinde hayvan meydanları kapatıldı ve hayvan nakilleri durduruldu. İki aydan beri devam eden bu uygulama daha kaç ay devam edecek?

İkinci sorum: Hayvan meydanlarının kapatılması nedeniyle ellerinde hayvanı bulunan üretici ve besiciler, bu hayvanlarını 9 uncu aydan sonra fazladan beslemektedirler. 9 uncu aydan sonra elinde hayvanı bulunanları tespit ederek, bu muhtaç çiftçilere bedava yem vermeyi düşünüyor musunuz?

Üçüncü sorum: Meydanları kapatılan beş ildaki vatandaşlarımız, millî gelirden en az pay alan illerimizdeki vatandaşlarımızdır. Bu bölgede tarım yok, ticaret yok, sanayi yok. Bu bölgedeki ana geçim kaynağı, hayvancılık ve hayvan ticaretidir. Bu sektörün de durdurulması, tüm esnafı kötü duruma düşürmüştür. Noterlerdeki protestolarda, icra dairelerinde karşılıksız çek sayısında büyük patlamalar var. İflas eden esnaf ve tüccarların feryadını dindirmek ve ortadirek bel verdiğine göre, bunu düzeltmek için ne gibi tedbirler almayı düşünüyorsunuz?

Dördüncü sorum: Bir beyanatınızda, bölgede tüm sığırlara küpe takıldıktan sonra bu yasak kalkacak demiştiniz. Koyunlara küpe takılması söz konusu olmadığına göre, küçükbaş hayvanlar için bu yasağın kaldırılmasını düşünüyor musunuz?

Beşinci sorum: Büyükbaş hayvanlara küpe takılması için iki ay içinde bölgeye ne kadar küpe gönderdiniz? Bunların takılması için ne zaman talimat vereceksiniz?

Altıncı sorum: Dünkü konuşmanızda, yasak koyduğunuz beş ilden sadece Ağrı-Eleşkirt'te Asya-1 virüsüne rastlandığını ifade ettiniz. 60 günden fazla bir süredir karantinada bulunan bölgedeki hayvanların bu virüsü taşımadığı ortaya çıktığına göre, koyduğunuz yasağı kaldırmayı düşünüyor musunuz?

Yedinci sorum: Çeşitli zamanlarda PKK tarafından kaçırılan hayvalardan dolayı mağdur olan, muhtaç duruma düşen çiftçilere, hayvan yetiştiricilerine, 5254 sayılı Kanun çerçevesinde, yardım yapmayı düşünüyor musunuz?

Sekizinci sorum: 13.9.1994 tarihli genelgeyle bölgedeki hayvancılığı bitirdiğimize göre, bölgede, hayvancılığa alternatif herhangi bir sektörlü hükümet olarak destekleyecek misiniz?

Dokuzuncu sorum: Bölgede, aşı ve işi biten insanların batıya göç etmesini önleyecek ne gibi önlemler almayı düşünüyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim efendim.

Şimdi, söz sırası, Sayın Akın'da.

Buyurun efendim.

MURAT AKIN (Aksaray) – Sayın Bakanım, Aksaray Yeşilova'da bulunan Koçaş Üretim Çiftliğinde örnek üretilen tohumlukların, bilhassa, Konya Ovası olarak bilinen, Eskil, Eşmekaya, Sultanhanı, Yenikent çiftçilerine tohumluk olarak dağıtılmayıp da, yurdun başka yerlerine gönderildiği bilinmektedir. Bilhassa, o yöredeki çiftçiliğe katkı sağlasın diye çok önceleri kurulmuş olan bu çiftliğin, kuruluş maksadına uygun olarak, öncelikli olarak, o yöreye faydalı olmadan başka yerlere faydalı olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

İkinci sorum: Aksaray İli Ekcek yöresinde, dağlık olan ve birçok aşiretin ve diğer insanların hayvan yetiştiriciliği yaptığı bu bölgede uygulamış olduğunuz hayvancılık politikasıyla, buradaki hayvan yetiştiricileri oldukça zor duruma düştüler ve ahırlarını tamamen boşalttılar. Buradaki hayvan yetiştirici ve besleyiciler, daha ziyade, doğudaki hayvan besleyicileriyle beraber, İç Anadolu'ya, bu hayvanları pazarlamada büyük bir pazaryeri olduğu gibi, dağlık bölge olması sebebiyle, bilhassa, Hasan Dağı ve Ekcek yöresi, buradaki insanlarımız, tamamen, doğuyla iribatlı olarak ahırlarını boşaltmışlar, çok zor duruma düşmüşlerdir. Buradaki insanlarımızı rahatlatıcı, dolayısıyla, hayvancılık yapan bütün insanları rahatlatıcı herhangi bir uygulamanız olacak mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim efendim.

Sayın milletvekilleri, sorularım, yorumsuz ve öz olması gerektiğini hatırlatmak istiyorum.

Sayın Çelik, buyurun.

HÜSEYİN ÇELİK (Van) – Sayın Tarım ve Köyüşleri Bakanımız dünki konuşmasında "bu beş vilayette hayvan sevkiyatının durdurulması ve hayvan pazarlarının kapatılmasından dolayı -özellikle Van İlinin adını vererek- insanların yüzde 85'inin bu durumdan memnun olduğunu" söyledi. Acaba, gerçekten, insanların memnun mu, gayrimemnun mu olduğuna dair bir araştırma yapmış mıdır?. Tarafsız bir araştırma kuruluşuna bir araştırma yaptırılırsa, şundan eminim ki, Vanlıların yüzde 85'i, belki daha fazlası, Sayın Bakanın bu uygulamasını bir karantina, bir tedbir olarak değil, bu beş vilayete uygulanmış bir zulüm olarak görecektir. Kendileri, Bursa, Nevşehir, Sakarya, Balıkesir ve Kocaeli Vilayetlerinde de şap hastalığı görüldüğünü söyledi. Şap Enstitüsünün verileri ortadadır; bugüne kadar, başta Van Vilayeti olmak üzere, doğudaki bu beş vilayette şap hastalığı görülmemiştir; sadece Eleşkirt'te şüpheli iki vaka tespit edilmiştir.

Sayın Bakana şunu sormak istiyorum: Buralarda hastalık olmamasına rağmen, Sayın Bakanım, iki aydan beridir, 59 gündür bu uygulama niye ısrarla sürdürülüyor? Eğer şap hastalığı görülen bölgelerde hayvan pazarları kapatılıyorsa, biraz önce zikrettiğim Bursa, Nevşehir, Sakarya, Bilecek ve Kocaeli Vilayetlerinin hayvan pazarlarını niçin kapatmıyorsunuz?

Diğer bir sorum efendim: Bakın hukukta bir kural vardır, denilir ki, bir gemide 9 canı 1 malsum olsa, o gemiyi batıramazsınız. Doğu ve güneydoğuda, kaçakçılıktan rant elde eden, illegal yollardan hayvan ticareti yapan insanlar olabilir. Özellikle, bu beş vilayetimizde küçük çapta hayvan alım satımı yapan ve bölgede kendilerine cambaz denilen insanlar, açıklıkla karşı karşıya gelmiştir.

Yurt dışından hayvan girişine müdahale edin, bunu kabul ediyoruz. Sayın Bakanım, 3285 sayılı Hayvan Sağlığı Zabitası Kanununa muhalefet ediyorsunuz. Bu Kanuna göre, hastalık söndürül-

dükten 15 gün sonra, gerekli dezenfektasyon yapılarak hayvan pazarlarının açılması gerekiyor. Hastalık hiçbir zaman olmadı ki, hastalığı yok edip, ondan sonra da bunları açalım! Halk, sizden şefkat bekliyor.

Sayın Bakanım, bir vesileyle, geçen cuma günü, Sayın Bahçeli'yle görüştüm ve bu konuyu da kendilerine ilettim. Sayın Bahçeli'nin insanî ve akılcı yaklaşımı ile zatâlinizin agresif ve uzlaşmaz tutumu, kesinlikle birbiriyle çelişiyor. Bu konuda daha müşfik ve daha akılcı olacak mısınız? (MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Çelik, bu, sual olmadı!.. Affedersiniz!..

HÜSEYİN ÇELİK (Van) – Cevap bekliyorum efendim. (MHP sıralarından “özür dilesin” sesi)

BAŞKAN – Tamam efendim!..

Sayın Yalçınkaya, buyurun.

MEHMET YALÇINKAYA (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, delaletinizle, Sayın Bakanımın aşağıdaki sorularının cevaplandırılmasını istiyorum:

Pamuk, ayçiçeği, pancar fiyatlarını Sanayi ve Ticaret Bakanlığı açıklamaktadır. Bütün bu ürünler, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının faaliyetleri içerisinde olması gereken ürünlerdir; ancak, içi boşaltılmış Tarım ve Köyişleri Bakanlığında, çiftçi, çok büyük zarar görmektedir. Bu sebeple, çiftçinin Tarım ve Köyişleri Bakanlığını geri istiyorum; bir çiftçi olarak Meclis kürsüsünden haykırıyorum, Bakanlığımı geri istiyorum!

Ayrıca, geçen yıl verilen pamuk fiyatları, pamuk üreticisini perişan etmiştir. Şanlıurfa'nın geçen yıldan bekleyen pamuk prim paraları ne zaman ödenecektir; onu öğrenmek istiyorum.

Bu yıl pamuğa prim verilecek mi; verilecekse ne zaman açıklanacaktır; bunun miktarını öğrenmek istiyorum.

Ayrıca, bu yıl hububattan zarar gören çiftçilerimize tohumluk yardımı yapılacaktır; ancak, yardımın yapılabilmesi için, Ziraat Bankasına borçlu olmamaları gerekmektedir. Maalesef, bölgede, Ziraat Bankasına borcu olmayan çiftçi yoktur. Bu sebeple, hububat yardımı görecektir çiftçinin, bu durumda, bu yardımdan istifade etmesi mümkün değildir.

Bu şartların çiftçinin lehine değiştirilmesini, yumuşatılmasını Bakanımın bekliyorum; saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yalçınkaya.

Bundan bir evvelki sualinize Sayın Bakan cevap vermeyecek; çünkü, bir ay evvel, bu kürsüden, pamukçulara prim verileceğini ilan etmişti.

MEHMET YALÇINKAYA (Şanlıurfa) – Hayır, ilan edildi de, bugüne kadar Resmî Gazetede yayımlanmadı Sayın Başkanım; yani, çiftçi bekliyor bunu.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bu kürsüden, hükümet adına bu hususu söyledi.

MEHMET YALÇINKAYA (Şanlıurfa) – Ben, bunu takip ediyorum... Yani, ne zaman yayımlanacak? Çiftçi, bunu bekliyor... Siz de pamuk üreticisisiniz Sayın Başkanım...

MEHMET DÖNEN (Hatay) – Doğru söylüyor... Söylemek bir şey ifade etmez!..

BAŞKAN – Sayın Dönen, aynı karamamenin devam ettiğini siz de biliyorsunuz... Niye böyle yapıyorsunuz?! Sizin hükümetiniz zamanında çıkan kararname devam ediyor.

ZEKİ ÇAKAN (Bartın) – Sayın Başkan, çok yorum yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Bir dakika efendim... Müsaade edin...

Sayın Pamukçu, buyurun.

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Sayın Başkan, delaletinizle Sayın Bakandan üç sualim olacak.

Birinci sualim: 57 nci hükümet döneminde geliştirilen, hayvancılığa geliştirme projesi vardı; ama, o zaman kararnamedeki imzalar ikmal edilemediği için yürürlüğe girmemişti. Sayın Bakanımız, geçtiğimiz günlerde, bu projeye ilgili bazı açıklamalarda bulundu, bizler de sevindik; ancak, ne zaman uygulamaya geçileceği konusunda bilgi rica ediyoruz. Sayın Bakanımız açıklarlarsa, memnun oluruz. Birinci sualim bu.

İkinci sualim: Genelde, Meclis teamüllerinde bakanların ve komisyon üyelerinin oturduğu yerlerde bürokratlar da otururlar; ancak, görüyoruz ki, Tarım Bakanlığı bürokratları şu anda burada değiller. Bunun özel bir nedeni mi vardır; onu öğrenmek istiyorum.

Üçüncü sualim: Şimdi, görüşmekte olduğumuz kanun tasarısıyla, hem ürün bazında üreticiyi rahatlacak hem de kaynakların artırılması açısından birtakım yenilikler getiriliyor. Geçtiğimiz günlerde Bayburtumuzun Mutlu Köyünde dört aileyi perişan eden bir yangın afeti vuku buldu. Bu yangında ailelerimizin, maalesef, otlarının tamamı yandı, hayvanlarına bakacak durumda değiller ve onları, şu anda, yok pahasına ellerinden çıkarmak durumundalar. Bu kanun tasarısından bu vatandaşlarımızın da istifade etmesi mümkün müdür?

Teşekkür eder, saygılar sunarım efendim.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim Sayın Pamukçu.

Buyurun Sayın Bakan.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Öncelikle, Sayın Erbaş'ın sorularından başlamak istiyorum. İran'da Asya-1 virüsü, 8 Eylül 1999 tarihinde, Dünya Bulaşıcı Hastalıklar Örgütü'nün Londra'daki Perbriht Laboratuvarı tarafından belirlenmiştir, dünyaya deklare edilmiştir. Halen, dünyada referans laboratuvarı olan bu laboratuvar, bu virüsün orada devamlılığı konusunda bize günlük bilgiler sunmaktadır. Mevzuat gereği, sınır illerimizde gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir. Alınması gerekli tedbirlerden birisi de, sınır illerindeki hayvan hareketlerinin durdurulmasıdır. Biz de biliyoruz ki, bu sınır illerinde kontrolsüz hayvan girişleri var. Bu nedenle, bu yasak, mevzuat gereği devam etmektedir. Yasağın ne zaman kalkacağı konusu, hastalığın söndürülmesine bağlıdır, İran'daki hastalığın da söndürülmesine bağlıdır.

İkinci sorunuza cevap veriyorum: Van'daki yetiştirici, hayvanını pazarlayamadığından dolayı, besisini almış hayvanı fazla besleme durumunda kalıyor. Bu, Türkiye'deki besicinin genel problemi idi. Besisini alan hayvan, maalesef, dışardan giren hayvanların rekabeti karşısında ve işletmelerin ekonomik sıkıntısına bağlı olarak, kesilemiyor, aşırı derecede besleniyordu. İşte, aldığımız tedbirler sonucu -ki, bu hastalık bir tesadüftür, dün de söyledim- sınırdan hayvan girmemesi nedeniyle, beslenen hayvanlar bugün kesilebiliyor; bunu, besicilikle işgal eden bölge milletvekillerimiz çok daha iyi bilmekteler. Hatta, gündem dışı konuşan sayın milletvekilimizin söylediklerine, sorularına da cevap vermiş oluyorum, 1998 Eylül ayında karkas kilo fiyatı -her yerde söylüyorum- 1 600 000 liraydı, 1999 Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylülün 8'ine kadar karkas kilo fiyatı 1 600 000-1 650 000 liraydı -özellikle, sizin grupta bulunan Sayın Milletvekilimiz Latif Öztekin, mesleği icabıyla da, bu konu üzerinde söylediklerime kelime kelime şahittir- ancak, bu tedbirler sonucu, bugün, karkas kilo fiyatı 1 950 000 liraya çıktı. Bu, Sayın Saffet Kaya'nın da konuşmasında belirttiği konuya bir cevap oluyor.

Yine, haziran ayında, temmuz ayında gezdiğim illerde tespit ettiğim ve tarım teşkilatımızın tespit ettiği verilere göre, sütün kilo fiyatı 65 000 liradan 80 000 liraya kadar değişiyordu, bazı illerde, bazı işletmelerde süt 110 000 liradan satılıyordu -yine, bu tedbirlerin etkisi var; çünkü, hayvancılık birbirine bağlı, bir bütün; süt sağırcılığı, et sağırcılığı hepsi birbirine bağlıdır- bugün, sütün fiyatı 120 000 liranın üzerine çıktı ve çoğu yerde, süt 140 000 - 150 000 liradan satılıyor. Yine, teşekkür ediyorum ki, Fazilet Grubundan Balıkesir Milletvekilimiz, başıyla bu söylediklerimin doğruluğunu tasdik ediyor. Onun için, fiyatlar yükseliyor.

Hayvancılık sektörü zor durumda; Sayın Saffet Kaya da konuşmasında belirtti, hayvancılık sektörü hakikaten zor durumda; evet, hayvancılık sektörü, bugün, dibe vurmuş durumda. 57 nci cumhuriyet hükümeti, görevi 29 Mayıs'ta devraldı. Ben, şimdi, buradan, sizin sorunuzu şöyle cevaplandırmak istiyorum: Sizler uzun süredir Parlamentoda görev yapıyorsunuz, mensubu olduğunuz partiler de koalisyonda bulundular; peki, sizin partileriniz -bunu, sizin bir eksikliğinizi olarak söylemek istemiyorum- hangi tedbirleri aldı da, ben geldim kaldırdım?! Hangi tedbirler vardı da, 57 nci cumhuriyet hükümeti kaldırdı?! Hayvancılığa bir teşvik mi vardı, yem bitkileri üretimi için bir teşvik mi vardı, et için bir teşvik mi vardı, yumurta için bir teşvik mi vardı?!

57 nci cumhuriyet hükümeti olarak göreve geldiğimizde gördüğüm manzara şuydu: 20 000 000 ton kaliteli yem açığı var. Sayın Kaya'nın da belirttiği gibi, kesif yemin, yani fabrika yeminin KDV'si yüzde 8, sütün KDV'si yüzde 10'un üzerinde, yumurtanın KDV'si yüzde 10'un üstünde. Tabii ki KDV'si düşük olsun; ama, cebimize koyup yediğimiz leblebinin KDV'si yüzde 1... Bu KDV'ler 57 nci cumhuriyet hükümeti zamanında da çıkmadı, 56 nci hükümet zamanında da çıkmadı. Açın, bakın o KDV'ler ne zaman çıkmış.

Hayvancılıkta -Sayın Denli Karaca da belirtti- girdinin yüzde 70'i yemdir. Bizim, Ardahan'dan, Kars'tan, Hakkâri'den, Van'dan tutunuz Tekirdağ'a, Edirne'ye kadar birinci çözeceğimiz problem, yemdir, sevgili, değerli milletvekili arkadaşlarım ve Değerli Başkanım.

Bu kürsüden birkaç kere söyledim, televizyondan bizi izleyen değerli yetiştiricilerimize tekrar sesleniyorum, siz sayın milletvekillerimize tekrar sesleniyorum; iktidarıyla muhalefetiyle sizden şunu istiyorum: Dibe vurmuş hayvancılığı kurtarmak, 21 inci Dönem milletvekillerine nasip olsun. Sizden şunu istiyorum. Geliniz, yem bitkileri üretimine, hükümet aracılığıyla getireceğimiz teşviklere, siz de desteğinizi koyunuz, yem bitkisi üretimini sağlayalım.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, geçmişte inek ithal edilmiş, geçmişte damızlık hayvan ithal edilmiş... Çok üzülür dileyerek söylüyorum, birkaç kere söyledim, vapurdan indirilen ineğin önüne koyacak yonca yoksa, ot yoksa, arpa yoksa, korunga yoksa, çavdar yoksa, yulaf yoksa, biz nasıl hayvan ithal ederiz?.. Problem burada.

Doğu Anadolu'da bugün meralar boşalmış. Bir terör nedeniyle bir de kış. Sekiz dokuz ay kış. Erzurumda sekiz ay besleniyor, Van'da, Ağrı'da, Ardahan'da sekiz ay besleniyor. Bırakınız otu yoncayı, kuru saman bulup veremiyoruz ineklerimize, hayvanlarımıza. Bunun için ne tedbirler almanız diyorsunuz, onu da bir soruya cevap verirken söyleyeceğim.

Sayın Erbaş, küçükbaş hayvan sayımını bitirmek üzereyiz, bitirdik ve büyükbaş hayvanlara küpe takıyoruz, Van'da başladık. Bunlar bitirildikten sonra -bunlar, ister önceden sınırdan kaçak girmiş olsun, ister bizim yerli üretimimiz olsun- ve Asya-1 virüsü de söndürüldükten sonra pazarlar açılacaktır.

Bütün içtenliğimle söylüyorum -dün de söyledim- yetiştiricinin hepsi, Van halkının yüzde 85'i bu uygulamadan memnun; çünkü, Tarım ve Köyisleri Bakanlığı Tarım İl Müdürlüğünde çalışanlar, tüm ilçelerinde çalışan arkadaşlarım, gece gündüz Van'ı dolaşıyorlar, köylülerimizle görüşüyorlar.

Onun için, biz, hükümet olarak ve ben, Tarım ve Köyişleri Bakanı olarak -ben, özellikle köylünün bakayım, unvanım o, Tarım ve Köyişleri Bakanayım- nasıl, döner de, köylümlü, hayvan yetiştiricimi zora koyan kararları alırım; ama, bu kararların alınması mevzuat gereğidir, mecburiyet gereğidir.

Asya-1 virtüsü çok şükür Van'da çıkmadı, şu anda, Van'da Asya-1 virtüsünü belirlemedik; ama, Asya-1 virtüsü İran'da olduğu için, o mevzuatı uygulamak mecburiyetindeyiz. Ancak, Kocaeli'nde, Sakarya'da, Bursa Orhangazi'de, Nevşehir'de çıkan Asya-1 virtüsünün, şapların da oradan gelen hayvanlarla taşındığını belirlemiş durumdayız.

Muhtaç çiftçilere bölgede alternatif olarak neyi öneriyorsunuz... Hükümet programının bir cümlesi şuydu: "Kalkınmayı köylerden başlatma mecburiyetindeyiz ve Güneydoğu Anadolu'ya ve Doğu Anadolu'ya yönelik olarak da, köye dönüş projelerini bir an önce uygulamaya koyacağız." Onu bilgilerinize sunmak istiyorum.

Doğru Yol Partisi Grupundan Sayın Aksaray Milletvekilimizin sorduğu sorulara da cevap vereyim. Koçaş Üretme Çiftliğinde üretilen tohumlukların Konya Ovasına dağıtılmayıp da, ülkenin başka yerlerine gönderildiği... doğrudur... Eşitlik prensibinden hareket ediyoruz; ancak, bu iddianızın hiçbir geçerliliği de yoktur sayın milletvekilim; çünkü, biz topladığımız tohumları, Güneydoğu Anadolu'ya hangi tohum iyi gider, Doğu Anadolu'ya hangi tohum iyi gider, Orta Anadolu'ya hangi tohum iyi gider diye, bölge özelliklerine göre belirledikten sonra, tohum dağıtımı yaparız. Koçaş'ın tohumu, o civarda da dağıtılır, başka bölgelerde de dağıtılır. Müsaade ederseniz, Koçaş ve civarındaki tarlalarda kuraklık nedeniyle, afet nedeniyle tohum olmadığından dolayı tohumluk dağıtıyoruz. İşin gerçeği bu.

Peki, Koçaş ve çevresindeki köylünün tarlasında kuraklık olduysa, devletin çiftliğinde de kuraklık olmuştur.

MURAT AKIN (Aksaray) – Devletin çiftliklerinde sulama var Sayın Bakan.

BAŞKAN – Bir dakika, Sayın Bakanım...

Sayın milletvekilleri, soru sordunuz, o suali Sayın Bakan cevaplandırıyor. Siz konuşuyorsunuz, hükümetin bir diğer üyesi orada konuşuyor... Nasıl iştir bu efendim, böyle bir Meclis olur mu; sormayın o zaman.

Buyurun Sayın Bakanım.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) – Onun için, Koçaş'ta üretilen tohumluklar, hem o yörede hem de Türkiye'nin başka yörelerine dağıtılıyor. Ben, buradan, Koçaşlılara teşekkür ediyorum; ürettikleri tohumluklar fazla geliyor ki, başka bölgelere de dağıtılabilir. Biz, bize gelen tekliflere göre tohum dağıtırız. O bölge çiftçisi ve bizim orada tarım il müdürlüğümüzde çalışan uzmanlarımız hangi tohumun o bölgeye verilmesini öngörüyorsa, o tohumlardan dağıtırız.

İkinci sorunuzda "Aksaray'ın, özellikle dağlık bölgelerinde besicilik yapanlar -sizin kelimele rinizle aktarıyorum- doğu ile itibattalar. Doğudan hayvan getiriyorlar, burada besliyorlar." diyor sunuz. Şimdi, aynı zamanda, "doğuda hayvan kalmadı, meralar boşaldı" diyoruz. Peki, bu doğudan, durmadan, Aksaray'a, Ankara'ya, Eskişehir'e, Sakarya'ya hayvan nasıl geliyor?!

Değerli milletvekillerimiz, burada esas olan şudur: Tabii, doğudaki hayvanlar buralara pazarlanacak; ama, yerli üreticinin hayvanı pazarlanacak. "Aksaray'daki hayvancılık öldü" diyorsunuz; biz, göreve geleli beş ay oldu; beş ayda hayvancılığı bu duruma getiremedik.

Tüm Türkiye'de, hayvancılığın sıkıntısı var. Buna karşı ne tedbirler aldınız diye bir soru var; müsaade ederseniz, onu da hemen söyleyeceğim.

Bu Aksaraylı besicilerin doğuyla irtibatlı olması... Siz de biliyorsunuz. Madem biliyorsunuz, gidin o ahırları gezin. O ahırlarda beslenen hayvanların yüzde kaçını İran, Afganistan, Ukrayna, Romanya, Hindistan menşeli, yüzde kaçını yerli menşeli? Önemli olan burada, yerli üreticinin hayvanını çoğaltabilip, onu besleyebilip, o yerli üreticinin hayvanıyla o ahırları doldurabilmemizdir. Bunun için de bakanlık olarak her türlü tedbiri alıyoruz ve onu da arz edeceğim.

Sayın Çelik, Van'daki halkın yüzde 85'inin, yaptığımız bu uygulamalardan memnun olduğunu söylediğimi belirtti ve "Van'da bu çalışmayı nasıl yaptınız" diye sordu.

Bu çalışmalar -her ilçede tarım il müdürlüğünün teşkilatı var, hayvan sağlık memurlarımız, teknisyenlerimiz var- teşkilatımızın köyleri ziyaretiyle, halkı ziyaretiyle aldığımız raporlardır, bana verilen rakamlardır ve şunu kesin ve kesin söylüyorum: Keşke, imkânımız olsaydı -o zaman imkân bulamadım, yakında gideceğim inşallah- bu tedbirleri aldığımız gün, köyleri beraberce gezseydik Sayın Çelik, o zamanki duruma baksaydık; bir de şimdi gitsek duruma baksak ve siz biliyorsunuz, köylümüz bu uygulamadan memnun. Ancak, yerli üreticinin beslediği hayvanların kesiminin yapılmasında da bir yasak yok şu anda. Besici, tarım il müdürlüğüne müracaat ediyor, besici valiliğe müracaat ediyor, kaymakamlığa müracaat ediyor; diyor ki: "Şu kadar hayvanım var, kestireceğim." Biz de bu hayvanları belirliyoruz, yazıyoruz, kesimhanede kestiriyor. Hayvanlar kesiliyor şu anda Van'da ve bu hayvanlar kaçak mı girmiş, yerli üretim mi; ona da bakmıyoruz. Bu hayvanlar girmiş, beslenmiş; müracaat edildiği takdirde, hayvanlar, buralarda kesiliyor; ancak, buradan dışarıya kontrolsüz et çıkışına müsaade etmiyoruz. Muhakkak surette, bu uygulama, normal bir uygulama değildir. Bu uygulama, zorunlu olarak alınmış bir uygulamadır. Ben, bu uygulamayı, iyi uygulamadır, liberal ekonominin kurallarına uygun bir uygulamadır, serbest ekonomi kurallarına uygun bir uygulamadır diye müdafaa edecek durumda değilim. Bu, bir mecburiyet uygulamasıdır. Ne mecburiyettir; hastalık mecburiyetinden dolayıdır.

HÜSEYİN ÇELİK (Van) – Hastalık yok Sayın Bakanım.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Devamla) – Onu, müsaade edin de, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının sorumlularından, veterinerlerinden, hayvan sağlık memurlarından aldığımız raporlara göre...

Tekrar söylüyorum, evet, Van'da yok; ama, İran'da bu virüs olduğu müddetçe -mevzuatı siz biliyorsunuz Hüseyin Bey, sayın milletvekilim- uygulamaya devam ediyoruz.

Ben de her gün istiyorum ki, bir an önce bu uygulamayı kaldıralım; bir an önce bu uygulamayı kaldırmayı, sizin kadar, muhakkak surette ben de istiyorum; ama, siz, haklısınız, bölge milletvekilisiniz, bölgeden gelen şikâyetleri burada dile getirmeniz gerekli. Yalnız, bölgeden gelen şikâyetleri burada dile getirirken, Tarım ve Köyişleri Bakanı olarak, şahsıma yöneltilen agresif ve uzlaşmaz tutumlu sözünü geri iade ediyorum, kınıyorum; benim agresif ve geçimsiz olduğumu, Sayın Genel Başkanım sizin cümlelerinizle değerlendirme durumunda değildir; o, benim karakterimi 1967'den beri bilir ve değerlendirir. Onu da burada belirtmek istiyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Yalçınkaya, ayçiçeği, pancar, pamuk gibi ürünlerin fiyatlarının Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından açıklandığını, bunların çiftçi üretimi olduğunu, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının bu fiyatların belirlenmesinde dahil olması gerektiğini belirterek "bir çiftçi olarak, bakanlığımı geri istiyorum" dedi. Takdir ediyorum, o, milletvekilimin düşüncesidir. Benim, Sanayi ve Ticaret Bakanlığından bunlar geri alınsın falan, öyle bir iddiam yok; ancak, ben şunu söylüyorum bu görevde geldim geleli, Sanayi ve Ticaret Bakanı da aynısını söylüyor: Tarım bir bütündür. Hangi bakanlığa bağlı olduğu önemli değil; önemli olan, bir organizasyondur, bir üst kuruldur. İşte, 57 nci cumhu-

riyet hükümeti göreve geldikten sonra, Tarım ve Köyişleri Bakanı olarak ben göreve geldikten sonra, Sanayi ve Ticaret Bakanı olarak da Sayın Bakanımız göreve geldikten sonra, bu üst kurul oluşturduk. Bu üst kurul, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Müsteşarının başkanlığında toplanıp, bu ürünlerin fiyatının ne olması gerektiği, ne kadar prim verilmesi gerektiği konusunda çalışmalarını yürütüyor. Tarımdaki bu dağılımın, tarımdaki bu 1983'te yapılan reorganizasyonun... Ki, iyi niyetle yapıldığını kabul ediyorum, yapanlar o niyetle yapmıştır; ama, sonuçlarının iyi olmadığını bugün görüyoruz. O halde, bu reorganizasyon sonucundan dönerek, tarımda yeniden bir yapılandırılmaya gidip, köylünün meselesini bütün olarak ele almamızın yararlı olacağı inancındayım. Bu konudaki görüşlerimi Bakanlar Kurulunda arz ettiğim zaman, Bakanlar Kurulunun sayın üyeleri fikir birliği etmişlerdir konunun üzerinde.

"Geçen yıldan bekleyen pamuk primleri ne zaman ödenecek?" Oluşturduğumuz üst kurulda, pamuk, ayçiçeği ve soya fasulyesiyle ilgili primleri, sent bazında, görüştük, tartıştık, hükümetimize bu kararnamayı sevk ettik, yarın hükümetimizin önünde olacak. Ancak, Sayın Yalçınkaya, şunu belirtmek istiyorum: Bu primler, 1998 yılı içerisinde -1998 yılının haziran, temmuz aylarında- bütçe hazırlıkları yapılırken konulan miktar üzerinden dağıtılacak deniliyor. Buraya konulan para, bu primleri karşılayacak miktarda değilse, başka kaynak bulmak için de, 57 nci cumhuriyet hükümeti olarak çalışmalarımıza devam ediyoruz. Çünkü, dağıtacağımız prim, bizden önceki hükümetlerin hazırladığı bütçede konulan ve sizin de, Yüce Meclisin de takdirinden geçen bütçe doğrultusunda veriliyor; ancak, bu primlerin, köylüümüz, çiftçimizi tatmin edici miktarda olması yönünde, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı olarak görüşlerimizi gerekli yerlerde arz ediyoruz ve çok yakında açıklanacaktır.

Geçen yıl Urfa'daki pamuk teşviklerinin niçin ödenmediği... Geçen yıl ödenmesi gereken pamuk primlerinin bir kısmı ödenmeye devam ediyor, bir kısmı ödenmiyor; açık söylüyorum; çünkü, o primlerin belirlenmesinde, pamuk ekim alanlarında rakamlarda uyumsuzluk var. Ekim alanlarındaki rakamlarda uyumsuzluk olduğu için, o rakamlar sağlıklı bir hale getirildiğinde, primler hemen ödenecektir. Bu rakamların da sağlıklı hale getirilmesi için, onbeş gün önce, Güneydoğu Anadolu'daki illerimize, orada çalışan arkadaşlarımıza yardımcı olmak üzere, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı olarak, 286 mühendis ve teknisyen gönderilmiştir; 286 kişi, ilaveten bölgeye gönderilmiştir ve gerekli tespitler yapılıyor.

Çiftçilerin hububat yardımı alıp alamadıkları konusunu sordunuz... Hububat yardımını, eğer afet kararnamesi kapsamına girmişlerse, tohumluk yardımlarını tabii ki alıyorlar.

Banka borçları konusunda, mahsup kararnamesini çıkararak, özellikle Toprak Mahsulleri Ofisinden ve tarım satış kooperatifleri birliklerinden alacakları olan köylülerimizin alacaklarının, ödenmesinde geç kalmıyorsa, Ziraat Bankasına ve Tarım Krediyeye olan borçlarına sayılması, mahsup edilmesi kararnamesini çıkardı. Bu kararnamenin Tarım ve Köyişleri Bakanlığından gönderilişi, sevk edilişi tarihi 26 Temmuz 1999'dur; ancak, bütçe imkânları, çeşitli imkânlarla, 15 Ekim 1999'da çıkarılabiliştir; o tarihten itibaren uygulamaya devam ediliyor.

Ziraat Bankasına olan borçlar konusunda ise, köylülerimizin şikâyetlerini gidermek konusunda, Ziraat Bankasıyla yazışmalar devam ediyor.

Sayın Pamukçu'nun sorularına da çok kısaca cevap vermek istiyorum Sayın Başkanım.

57 nci hükümet döneminde hayvancılık projesi uygulaması... Bu proje uzun. Yarın, Bakanlar Kurulunda da bu proje tartışılacaktır. Projenin beş adımı var: Birincisi, yem bitkileri yetiştirilmesinin teşviki; ikincisi, yerli damızlık üreticisinin teşvik edilmesi; bunun için de, sunî tohumlamanın özele yaygınlaştırılması, sunî tohumlama önündeki sıkıntıların kaldırılması, sunî tohumlamadan

dolayı doğan buzağuların teşvik edilmesi, yerli yetiştiricinin yetiştirdiği damızlık hayvanın teşvik edilmesi, süt teşvik primi... Yıllardır, süt teşvik primi 5 000 lira olarak devam ediyor. Sütün kilogramı 25 lira iken de teşvik primi 5 liraydı; yani, fiyatının beşte 1'iydi; bizim devraldığımız gün de -29 Mayıs'ta- sütün, ortalama, kilogramı 80 000 liraydı, teşvik yine 5 000 liraydı. Biz, bu teşvikin yükseltilmesi konusunda projemizi hazırladık ve bu konuda Bakanlar Kurulumuza gerekli bilgiyi arz ediyoruz; kararname istihsalini istiyoruz.

Yıllarca ete teşvik primi verilmemişti. Et teşvikini bu kapsama almaya çalışıyoruz. Bunları beş yıllık bir proje kapsamında uygulamak istiyoruz. Önümüzdeki yıl, 2000 yılında, tüm bu teşvikler için, hayvancılıktaki yem bitkileri, sunfı tohumlama, süt teşviki, et teşviki, damızlık teşviki için, hayvancılık için, sizden, Yüce Meclisten -tüm üyeleri burada birleşiyorlar, konsensüsteler ki, hayvancılık dibe vurmuştur; Türk insanının kaliteli hayvansal ürünlerle beslenmesi gerekir- 90 trilyon para istiyorum. 90 trilyonu gelecek yıl için koyarsanız hayvancılığın teşvikine, gelecek yıl da -o günlük rakamlarla- 100 küsur trilyon koyarsanız, ben, size, Tarım ve Köyişleri Bakanı olarak şu sözü burada veriyorum ve burada, sizin müsaadenizle, şunu da şurada ilan ediyorum: 2000 yılını Türk hayvancılığını ayağa kaldırma yılı ilan ediyorum. Sizin yardımlarımızla bunu başaracağımıza da inanıyorum; başaramadığım zaman da, yine, sizin önünüzde hesap vermeye hazırım; bunu da, tutanaklara geçmesi için, burada, özellikle söylüyorum. (MHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

SUAT PAMUKÇU (Bayburt) – Hükümet buraya 90 trilyonu getirsin; biz, 190 trilyon verelim...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Tabii, bütçe imkânları içerisinde, iktidarıyla muhalefetiyle... Çünkü, hayvancılığın, tarımın...

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım.

Sayın Bakan, suallerinize cevap verdi; teşekkür ediyorum.

TURHAN GÜVEN (İçel) – Oylamadan evvel karar yetersayısının aranılmasını istiyorum.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sualin cevabını veriyorum.

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Sayın Bakanım diğer suallerime yazılı mı cevap verecek? Meclis, PKK'nın kaçırdığı onlarca sürü...

BAŞKAN – Öyle ifade ettiler efendim. Yorumu tabii olan suallerinize yazılı cevap vereceğini ifade etti Sayın Bakan.

Sayın Bakan, bitirdiniz mi?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Hayır... PKK ile ilgili bir soru yoktu; onun da cevabını veririm; burada var cevabı.

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Efendim, PKK'nın çatışmalar neticesinde kaçırmış olduğu onlarca sürü var; bunlardan mağdur olan insanlar var. Bunlara...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – PKK'nın kaçırdığı sürüleri nereden biliyorsunuz; hep de PKK'nın kaçırılanlarını biliyorsunuz niyeyse?! (MHP sıralarından alkışlar) Hiç de PKK'nın şeylerini bilmiyorsunuz. Nereden biliyorsunuz PKK'nın kaçırdığı sürüleri?!

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Türkiye Cumhuriyeti hükümeti, bu vatandaşlara, Fakir Fukara Fonundan...

BAŞKAN – Bitti mi efendim?

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Bitmedi; var daha...

BAŞKAN – Daha var mı?..

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Var efendim; sorular çoktu Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Pamukçu da kalmıştınız...

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Yazılı mı cevap vereceksiniz; ben, onu söylemek istiyorum.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Sayın Erbaş, PKK'nın kaçırıldığı sürüler varsa, bu, bizim elimize belgelenirse, biz, onun da Türkiye Cumhuriyeti Devleti olarak gereğini yaparız. Yalnız, benim elimde yok bu PKK'nın kaçırıldığı da, sizin elinize nereden geliyor? Ben de bu soruyu sormak istiyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Benim elimde şuradan var... Bir saniye efendim... Orada yaşayanlar da bizim vatandaşımız. Lütfen...

SEBĞATULLAH SEYDAOĞLU (Diyarbakır) – Başka şeylerden konuşuyorsunuz...

BAŞKAN – Bir dakika efendim... Bir dakika...

NECMİ HOŞVER (Bolu) – Sayın Bakanın öyle bir soru sormaya hakkı yok.

BAŞKAN – Efendim, bir dakika...

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Birincisi, Sayın Bakanımın elinde böyle bir belgenin olup olmadığını bilmiyorum...

NECMİ HOŞVER (Bolu) – Eğitim okulu değil burası; burası Büyük Millet Meclisi.

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – ...ancak, bizim elimizde devletin arşivlerinden, her çatışmada onlarca korucumuz ölmüş, onlarca insanımız ölmüş, çatışmalar sonucunda da koyunlar gitmiş; bunların bir kısmı, 54 üncü Hükümet döneminde Fakir Fukara Fonundan ödenmişti. Bundan sonra da kaçırılanlar var. Bunların muhtaç çiftçilere ödenen miktar, ödenecek mi ödenmeyecek mi; ben onu sordum Sayın Bakanına.

BAŞKAN – Sayın Erbaş, ben anlıyorum efendim.

Yörenizin bu meselesini siz biliyorsunuz; Sayın Bakan, hükümet olarak, bilemiyorsa da, siz o bilgileri Sayın Bakana verirsiniz, o da bilgilenmiş olur.

Teşekkür ederim.

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Efendim “nereden biliyorsunuz” diye beni itham ettiği için söylüyorum.

BAŞKAN – Hayır efendim “ben bilmiyorum” diyor.

İSMAIL KÖSE (Erzurum) – Sayın Başkanım, affedersiniz, bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

İSMAIL KÖSE (Erzurum) – Değerli milletvekilimizin bahsetmiş olduğu konu, bir güvenlik meselesidir; asayiş ve güvenlik meselesinin Tarım Bakanlığımızla alakası yoktur. Onu açıklamak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Hayır efendim; sual, güvenlik meselesiyle ilgili değil; yörenin, halkın, fakir fukaranın bir meselesi. Ben suali iyi anladım efendim; buyurun siz.

FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben anladım. Siz de, lütfen, müteemmim bilgiyi Sayın Bakana verirsiniz.

MUSTAFA GÜL (Elazığ) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gül, ben sualleri bitirdikten sonra Sayın Bakana söz verdim; ama, çok kısa olarak bir şey soracaksınız, Sayın Bakan bitirmek üzere.

Sayın Bakanım, bir dakika efendim, Sayın Gül'ün de bir maruzatı varmış.

Yerinizden çok kısa olarak, lütfen...

Buyurun efendim.

MUSTAFA GÜL (Elazığ) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, delaletinizle Sayın Bakanımdan iki sorum var.

Birincisi: Bahar aylarında güneydoğudan ve Doğu Anadolu'nun bazı kesimlerinden veya kapalı mekânlarda yaşayan hayvanlar, Erzurum ve civarındaki illerdeki yaylaya yaylamak üzere götürülüyorlar. Buralardaki meraların kadastro işlemleri başlatıldı mı; başlatıldıysa hangi aşamada? Meraların tespitiyle ilgili...

BAŞKAN – Size ben cevap vereyim. Sayın Bakan yanınızda, kadastroyu ona soracaksınız, Tapu Kadastroya... Tarım Bakanlığıyla ne ilgisi var?!

MUSTAFA GÜL (Elazığ) – Efendim, bu Tarım Bakanlığını ilgilendiren bir konu olduğu için soruyorum.

Bir diğer soru: İran kaynaklı, Afganistan kaynaklı ve Hindistan kaynaklı hayvanların kaçak yoldan girmesi suretiyle, Türkiye Cumhuriyeti Devletine, rakamsal olarak, tahmini verilen zarar nedir? PKK terör örgütünün bundan elde ettiği tahmini miktar nedir?

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum efendim.

Sual sorma işlemi bitmiştir.

Sayın Bakanım, lütfen, çok kısa cevap verir misiniz.

Buyurun efendim.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – PKK'nın kaçırduğu hayvanlarla ilgili bilgiler sayın milletvekilimizde var ise, Bakanlığımıza tevdi ettiği zaman, gerekli işlemi 57 nci cumhuriyet hükümeti muhakkak ki yapacaktır; o konuda da teşekkür ediyorum kendisine.

Sayın Pamukçu, ikinci bir sorusunda "Tarım Bakanlığının bürokratları niçin burada değiller" dedi. Bürokratlarımız, projelerle ve çalışmalarla meşguller. Allah'a çok şükür, ben de, sorulan soruları cevaplayabiliyorum. Bilgilerim yanımda; bürokratlarımızın hazırladığı bilgilerdir. Bu soru niçin soruldu; onu da ben anlamakta zorluk çekiyorum.

Bayburt'ta bu yangında otları yananlar konusunda, afet tespiti, hasar tespiti yapıldığı takdirde, muhakkak ki, bu zarar telafi edilecektir.

Sayın Mustafa Gül'ün sorusunda... Bahar aylarında, göçerlerin, Doğu Anadolu'ya, Erzurum yaylalarına, Palandöken yaylalarına doğru gittiklerini biliyoruz. Bu konuda, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı olarak, Mera Kanunu kapsamında işlemleri yürütebiliyoruz; ancak, bu göçerlerin, geçen yaz ve daha önceki yazlarda o bölgelere gidişlerinde bazı engellemeler oldu. Bunlar, daha ziyade,

meramın kullandıktan dolayı değil de -bu da bir faktördür; asıl faktör güvenlik nedenidir- güvenlik nedeniyle sayın valilerin ve güvenlik teşkilatının aldığı kararlardan dolayı bazı sıkıntılar yaşanmıştır; ancak, haklısınız, meraların tespiti, tahdidı, ıslahı çalışmalarına, Bakanlık olarak, hız vereceğimizi, bunu da Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da öncelikle ele alacağımızı belirtmek istiyorum.

Kaçak yolla giren hayvanların, Türkiye Cumhuriyeti bütçesine getirdiği parasal kayba gelince, fon ve vergiler olarak yıllık kaybımız -bunlar resmî raporlardır- 220 trilyondur; eğer, bu hayvanlar, normal yoldan satın alınsa, ithal edilse 220 trilyon fon ve vergi geliri elde edeceğimiz. 220 trilyon... Böyle bir kaybımız var.

Bir de bu hayvanların içeriye böyle kaçak girmesi, yerli üreticinin bunun karşısında duramasından dolayı, yerli üreticinin, artık, hayvancılık yapacak takatının kalmamasından dolayı, bu kaçak hayvan girişleri, tüm Anadolu'daki besiciyi, damızlık sığır yetiştiricisini, küçükbaş hayvan yetiştiricisini vurmuş ve bu duruma dışmelerindeki en önemli faktörlerden biri olmuştur. Bu yolla da kaybımız 330 trilyon civarındadır; ikisini toplarsanız 500 külsur trilyon eder.

Yine, o bölgede görev yapan resmî devlet memurlarının bir raporuna göre, bu kaçak girişlerden PKK'nın aldığı oran, hayvan başına yüzde 15'tir. 1998 rakamlarıyla, PKK'nın, buradan elde ettiği gelirin 30 trilyon olduğu resmî raporu vardır elimizde. Bir bu kadar paranın, hatta daha fazlasının ise, İranlı, bu işlerle uğraşan kaçakçı tüccarlara gittiği yine bu raporda mevcuttur. Tekrar ediyorum, söylüyorum, bu kaçakçılık durdurulacaktır, Türk besicisi, Türk damızlıkçısı, Türk çiftçisi bunun karşısında muhakkak surette yarışır bir duruma getirilecektir; açık ve net söylüyorum, bu kaçakçılık durdurulacaktır. (MHP sıralarından alkışlar)

Diğer bir problem -bu sorularla ilgili olarak, direkt ilgili olduğu için söylüyorum; dün de söyledim- sınır ticareti... Bugün, Güneydoğu Anadolu'daki, Doğu Anadolu'daki, oradaki illerimizdeki kişilerin, bu ticareti yapan kişilerin bir hatası yoktur, vatandaşlarımızın bir hatası yoktur; ancak, sınır ticareti, artık sınır ticareti olma boyutunu geçmiştir. Bu konuyla da ilgili olarak 52 tane ürün giriyordu; bu 52 ürün girişte 3-4 kaleme indirilmiştir.

Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyor Sayın Bakan.

Sayın Sobacı, daha evvel ikinci kere tadat ettim, sualleriniz varsa sorun, Sayın Bakan cevaplandırarak dedim, kestim; çok uzadı... İçtüzüğün 60 ncı maddesi de sualler çok kısa sorulur diyor.

BEKİR SOBACI (Tokat) - Çok kısa...

BAŞKAN - Müsaade ederseniz, suali 1 inci maddede sorsanız...

BEKİR SOBACI (Tokat) - Peki efendim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Sayın Aydar, sizden de rica ediyorum...

Onun için, yüksek müsaadelerinizi alıp, tasarının maddelerine geçilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

MUHTAÇ ÇİFTÇİLERE ÖDÜNÇ TOHURLUK VERİLMESİ HAKKINDA

KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 8.7.1948 tarihli ve 5254 sayılı Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanununun 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Hasar tespit işlemlerinde çiftçinin ürün deseni içerisinde yeralan her bitki türü için ayrı ayrı değerlendirme yapılır.

BAŞKAN – 1 inci madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Elazığ Milletvekili Sayın Latif Öztekin; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA LATİF ÖZTEK (Elazığ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 1 inci maddesi üzerinde, Fazalet Partisinin görüşlerini arz etmek üzere, huzurlarınızda bulunuyorum. Grubum ve şahsım adına, Yüce Heyetinizi ve televizyonları başında bizleri izlemekte olan aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

8.7.1948’de çıkarılan 5254 sayılı Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanununun 1 inci maddesi, kanunun amacını ortaya koymaktadır. Bu maddeyi veya kanunun amacını, kısaca, çeşitli sebeplerle mağdur olan çiftçilerimizin zararlarının bir ölçüde de olsa karşılanarak onların üretken duruma geçirilmesini ve böylece, ülke ekonomisinin tabii afetlerden en az şekilde etkilenmesini sağlamak şeklinde özetleyebiliriz.

Değerli milletvekilleri, 5254 sayılı Kanunun amacı, mağdur çiftçilerin durumunu bir nebze olsun iyileştirmeye yöneliktir. Türk çiftçisi, uzun zamandan beri mağdurdur; çünkü, Türk tarımının yapısal sorunları vardır. Bunların önemlilerini şöylece sıralayabiliriz:

1- Tarımda çalışan nüfus fazladır. Bugün, nüfusumuzun yüzde 35-40’ı kırsal kesimde yaşamakta ve tarımla iştigal etmektedir. Gelişmiş ülkelerde, bu oran yüzde 7-8 düzeyindedir, genelde yüzde 10’un altındadır. Türkiye’de, sanayi geliştirilerek fazla nüfus tarım sektöründen çekilip sanayi sektörüne aktarılmadığı sürece, çiftçilerin ekonomik yönden güçlendirilmesi mümkün değildir.

2- Tarım işletmelerinin sayısı fazladır ve gittikçe de artmaktadır. 1950’de bitkisel üretim yapan 2,5 milyon işletme varken, bu sayı, 1991’de 3,9 milyona ulaşmıştır; yani, işletmelerin sayısı yüzde 40’tan daha fazla artmıştır. Bu artışta, artan nüfusun sanayi sektörüne çekilememesi ve tarım sektöründe kalması etkili olmuştur.

3- İşletmelerin ortalama alanları küçüktür ve miras yoluyla bölünmelerden dolayı, zaman içerisinde sürekli de küçülmektedir. 1950’de 77 dönüm olan ortalama işletme büyüklüğü, bugün 53,5 dönüme düşmüştür.

4- Sulanabilir tarım arazilerimizin ancak yarısı sulanabilmektedir. Tarla arazisinin 8,5 milyon hektarı, teknik ve ekonomik koşullarda sulanabilir durumdadır. Halen, bunun, yaklaşık 4 milyon hektarı sulanmaktadır. GAP projesi gerçekleştiğinde bile, 1,8 milyon hektar arazi buna ilave edilecektir ve 3 milyon hektar arazimiz, daha su bekleyecektir.

5- Tarım işletmelerinin tarımsal faaliyetlere göre dağılımı dengeli değildir. Ülkemizdeki 4 091 000 işletmeden, sadece, hayvancılıkla iştigal edenlerin sayısı 148 000; yani, işletmelerin yüzde 4’üdür. Geri kalan işletmeler ise, bitkisel üretim ve bitkisel üretimle birlikte hayvansal üretim yapmaktadırlar. Yani, ülkemizde sadece hayvancılık yapan işletmelerin sayısı, gelişmiş ülkelerle kıyaslandığında, çok düşüktür.

Türkiye’de bitkisel üretimden elde edilen gelir, tüm tarımsal gelirin yüzde 70 ilâ 75’ini; hayvancılıktan elde edilen gelir ise, tüm tarımsal gelirin yüzde 25 ilâ 30’unu oluşturmaktadır. Tarımı gelişmiş Avrupa ülkelerinde ve Amerika Birleşik Devletlerinde bu durumun tam tersi söz konusudur. Bu durum, Türk tarımının en büyük yapısal sorunlarından biridir. Hayvancılıktan elde edilen gelirin tüm tarımsal gelirin içerisindeki oranının, hiç değilse yüzde 50’lere çıkarılması gerekir.

6- Verim düşüklüğü, ülkemizde tarımın en büyük sorunlarından biridir. Gerek tarla ziraatında ve gerekse hayvancılıkta verim düşüktür. Bir örnek vermek gerekirse; buğdayda dekara verimimiz 200 kilogram civarındadır; ama, bu miktar, ileri ülkelerde 400-500 kilogram düzeyindedir; kıyaslayacak olursak, yüzde 50'si kadar bir üretim söz konusudur.

Hayvancılıkta da aynı şey söz konusudur. Hayvanlarımızda karkas ağırlık 160-170 kilogram düzeyindedir; ileri ülkelerde ise, bu rakam 250 kilogramın üzerindedir.

7- Tarıma dayalı sanayi, yurt sathında, yaygın olarak kurulamamıştır. Evet, en büyük sorunlardan biridir. Belki, Batı Anadolu'da ve Marmara Bölgesinde yaygın olarak gerek et ve silt işletmeleri gerekse meyve-sebze işleme tesisleri vardır; ama, maalesef, Doğu Anadolu'da ve Güneydoğu Anadolu'da bu tesislerin sayısı oldukça düşüktür.

Hep söylenir, Türkiye bir tarım ülkesidir. Evet, biraz önce verdiğimiz rakamlardan, ülkemizde tarımla uğraşanların sayısının çok fazla olduğu anlaşılmaktadır. Türkiye'de tarımla uğraşanların sayısı fazla olmasına rağmen, üretim, özlenen düzeyde değildir. On onbeş yıl öncesine kadar gıda üretimi bakımından dünyanın kendine yeterli 7-8 ülkesinden biri olan Türkiye, bugün, maalesef, aynı durumda değildir. Evet, on, onbeş yıl öncesine kadar et, canlı hayvan, peynir, buğday ve benzeri ürünleri ihraç eden Türkiye gibi tarım ve hayvancılığa mitsait bir ülke bugün sayılan malları ithal ediyorsa, bunun sebebini aramak ve çözümünü bulmak gerekir. Bunun sebebi, bize göre, o dönemde uygulanan hatalı politikalarıdır; yoksa, Türkiye'nin kaynakları kaybolmamıştır, yerindedir. 1980'li yıllardan sonra uygulanan politikaların yanlışlığı, hayvancılığı da, bitkisel ürünlerin yetiştiriciliğini de kârlı olmaktan çıkarmıştır. 54 üncü Türkiye Cumhuriyeti hükümeti, etkin önlemler alarak tarımdaki kötlü gidışı durdurmuş ve gerek bitkisel üretimde ve gerekse hayvansal üretimde gelişme sürecini başlatmıştır. 55 inci hükümetin başlattığı hatalı politikaları, önce 56 ncı hükümet, şimdi de 57 nci hükümet, maalesef, sürdürmektedir.

Değerli milletvekilleri, bilindiği gibi, bütün ekonomik faaliyetlerde amaç, verilen emeğe ve yapılan masrafa karşılık en yüksek kârı sağlamaktır. Tarımda bunu sağlamanın iki yolu vardır. Birincisi, üretime iştirak eden girdi fiyatlarını düşük tutmak; ikincisi de, ürünlere yüksek taban fiyatı vermektir. Halen, ülkemizde, güçlü üretici birlikleri ve yetiştirici birliklerinin kuruluşunun tamamlanmadığı dikkate alırsa, her iki hususun da çiftçinin kontrolü dışında gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Gelişmiş ülkeler, çiftçinin ihtiyaç duyduğu girdilerin fiyatını sübvansiyon ettikleri gibi, ürünlerin pazarlanmasında da sübvansiyon uygulamaktadırlar. Amerika Birleşik Devletleri de, Avrupa Birliği ülkeleri de tarım sektörünü bu yolla sübvansiyon etmektedir. Bu yüzden, üretimlerinde bir kararlılık vardır, üretimlerinde yıldan yıla fazla değişme olmaz. 55, 56 ve 57 nci hükümetler, bu gerçekleri, maalesef, dikkate almamışlardır. Dünya fiyatları düşük, ne yapalım, devletin imkânları bu kadar ya da IMF'nin isteklerini karşılamak üzere enflasyonu istediğimiz orana indirmek için fiyatları düşük tutuyoruz gibi gerekçeler ileri sürülerek, taban fiyatlar düşük tutulmuştur; ama, unutmayalım, belli çevrelere trilyonlar bulunabilmiştir, sadece üç bankanın zararını karşılamak için Hazine'den 1 katrilyon lira ödenmiştir.

57 nci hükümetin aynı hatalı politikayı izlememesini arzu ederdik; ama, hububat fiyatlarının belirlenmesinde 55 inci ve 56 ncı hükümetlerin düşük taban fiyatı uygulaması, 57 nci hükümet döneminde de sürdürülmüştür. Örneğin, 54 üncü hükümetin 1997 yılında belirlediği hububat taban fiyatlarındaki artış, bir önceki yıla göre, yüzde 78 enflasyon şartlarında yüzde 83,3'tür; yani, üreticiye, enflasyonun 5 puan üzerinde fazla ödeme yapılmıştır. 1998 yılında, 55 inci hükümet, yüzde 90 enflasyon şartlarında yüzde 60,6 artış yapmıştır; yani, üreticiye, enflasyon oranının 30 puan altında ödeme yapılmıştır. 57 inci hükümet ise, yüzde 65 enflasyon şartlarında hububat fiyatlarında yüzde 51'lik artış yapmıştır. Bu da, enflasyonun 14 puan altında gerçekleşmiştir.

Aslında, çiftçinin üretimde kullandığı girdilerdeki fiyat artışları çok yüksektir. Örneğin, motorin fiyatları 5 Kasım 1998'de 131 400 Türk Lirasıyken, bugün gelen zamla -yani, 11 Kasım'da gelen zamla- 322 500 Türk Lirası olmuştur; yani, bir yılda yüzde 145 artış olmuştur.

Gübre fiyatlarındaki artış ise, çeşitlere göre değişmek üzere -ben, bunları hesaplayarak yaptım- yüzde 60 ilâ yüzde 99 düzeyindedir. Zirai ilaçlardaki artış yüzde 100'den, hatta, bir kısmı da yüzde 150'den fazladır. Tohumluk ve diğer girdi fiyatlarındaki artışlar da benzer düzeylerde dir.

Girdi fiyatlarındaki artışlar yüksek olmasına rağmen, hububat taban fiyatlarındaki artışlar yeterli değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlar mısınız efendim.

LATİF ÖZTEK (Devamla) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çay, ayçiçeği, pamuk, şekerpancarı ve diğer tarım ürünlerinin taban fiyatlarındaki artışlar da enflasyon oranının altındadır.

Türk tarımının yukarıda sıraladığım yapısal sorunları bir anda çözümlenmez, bu sorunların çözümü uzun zaman alır; ama, destekleme politikalarıyla çiftçinin mağduriyeti önlenabilir. Bu arada, taban fiyatlar -bugün olduğu gibi- hasattan sonra değil, ekimden önce açıklanabilir ve yıllık enflasyon oranının üzerinde belirlenebilir. Böylece, üretimde kararlılık da sağlanabilir. Çiftçinin ürün bedelleri geciktirilmeden zamanında ödenebilir. Çiftçiye verilen kredi miktarları artırılıp, faizleri düşük tutulabilir. Yüksek verimli ve kaliteli çeşitlerin sertifikalı tohumları temin edilebilir. Üstün verimli damızlık hayvanlar verilebilir. Gübrede uygulanan destekleme maktu miktarlar yerine, oransal olarak..

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Öztek, lütfen toparlayın, rica ediyorum.

LATİF ÖZTEK (Devamla) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

ve makul düzeyde belirlenebilir. Aynı durum, süt teşvik primi için de uygulanabilir.

Değerli milletvekilleri, dağıtılan metin incelendiğinde de görülebileceği üzere, hükümet tasarısı -Tarım Komisyonunun bir üyesi olarak bahsediyorum- komisyonumuzda, çiftçimizin menfaatinin olacak şekilde değiştirilmiştir.

Fazilet Partisi olarak, doğal afetlere maruz kalan çiftçimizin zararlarını bir ölçüde azaltacak olan bu tasarının kanunlaşmasına destek veriyoruz; ancak, bu durumu yeterli görmüyoruz. Seçim beyannamemizde de yer verildiği gibi, çiftçinin mağduriyetini önlemek için böyle palyatif tedbirler yerine, doğal afetlere karşı tarım ürünlerini ve hayvancılığı kapsayacak şekilde, tarım sigortası kanununun bir an önce çıkarılmasını istiyoruz.

Bu kanunun tüm çiftçilerimize ve milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum, hepinize saygılarımı sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim efendim.

Şimdi, söz sırası, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sakarya Milletvekili Sayın Nevzat Ercan'da. Sayın Ercan, buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)

Süreniz 10 dakika efendim.

DYP GRUBU ADINA NEVZAT ERCAN (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Doğru Yol Partisi Grubu ve şahsım adına, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde, halen, çalışan nüfusun yarısına yakını tarım sektöründe istihdam edilmektedir. Millî gelir ve ihracatımızın da yaklaşık altıda 1'i bu sektör tarafından karşılanmaktadır. Bu sektör, hem üretim hem istihdam ve hem de dış ticarete katkı sağladığı gibi, hizmetler sektörüne mal ve sanayie de hammadde sağlamaktadır. Hiçbir sektörde olmayan özellikleri, yani, hem satan hem satın alan konumunda olan tarım sektörü, aynı zamanda, hizmetler sektörünün ve sanayi sektörümüzün de müşterisi durumundadır. Bu kadar önemli bir sektörü oluşturan ve ülke nüfusunun -tekrar ediyorum- yarıya yakınına istihdam eden tarım sektörü, ne yazık ki, bilhassa son üç yıldır uygulanagelen yanlış politikalar yüzünden, hem tarımsal üretimde ve hem de hayvancılıkta krizi yaşamaktadır.

Şimdi, Sayın Bakan "ben geldim de, hangi iyi bir uygulamayı ortadan kaldırdım" diyor, öyle bir kıstas ortaya koyuyor. Üç yıllık bir dönemi ele alarak söylüyorum. Bakınız, hayvancılıkla ilgiliydi sizin bu açıklamamız. Bizim iktidar olduğumuz dönemde, Doğru Yol Partisinin iktidar ortağı olduğu dönemde hayvancılık sektörüne devlet desteği, kullandığı kredi bazında yüzde 20 faiz uygulaması. Bunun altını çizerek söylüyorum Sayın Bakan, yüzde 20. Yani, sadece hayvancılık değil, hayvancılıkla birlikte alet ve ekipman alımında da yüzde 20'lik bir faiz uyguluyor.

Bakınız, üç yıldır uygulanagelen yanlış politikalar diyorum. Hem tarımsal üretimde hem de hayvancılık sektöründe uygulanagelen kredi faiz oranları, hayvancılık sektöründe yüzde 54. Eğer, siz, buna, sigorta ve diğer masrafları da katarsanız, yüzde 60'lık bir faiz oranı eder. Hayvancılık sektöründe istihgal edenlere, gidin, bu faiz oranıyla kredi kullanın demek durumundasınız.

Bakınız, size basit bir hesap yapayım. 20 adet damızlık hayvan ithalatı yapacak bir çiftimizi, üreticimizi düşünelim. Bugün uygulanagelen itibarıyla söylüyorum. Gidecek bankaya, yüzde 60 üzerinden kredi faizi kullanacak. Kullandıkları miktar, anapara, 15 milyar liradır. Yüzde 60'ı 12 aya bölerseniz aylık faizi yüzde 5'tir ve bir yıllık faiz tutarı 9 milyar liradır. 4 yılda ödeyecek. Anaparanın ilk yıldaki faiz tutarı 9 milyardır. Taksitler 3 750 000 000 liradır. 15 milyar lira kredi kullanan bir hayvan üreticisi -ama, bunu, burada gelip söyleyeceksiniz; bu, böyle değildir diyeceksiniz- ilk yıl, 9 milyar lira faiz ödeyecek, 3 750 000 000 lira da taksit ödeyecek; yani, neredeyse, ilk yıl, anaparaya yakın, toplam 12 milyar lira civarında bir parayı bankaya iade etmiş olacak. Bu ne kadar güzel bir hesap, bu ne büyük bir devlet desteği(!) Hay maşallah!.. Bir çiftçi 15 milyar lira kullanan; 1 yıl içinde anaparaya yakın bir meblağı, yani, 9 milyar lirasını faiz olarak, 3 750 000 000 lirasını da ilk taksit olarak ödeyecek. 4 yıla vurursanız, ödeyeceği para 35 milyar liradır. Kim yapacak bunları?! Hangi köylü, hangi üretici, hangi çiftçi, bu faiz oranıyla, bu hesapla gidip de hayvancılık yapacak?! Bu, mümkün mü?! Yani, siz, yüzde 20'den kredi faiz oranlarını çekeceksiniz yüzde 60'lara, sonra da diyeceksiniz ki, biz, hangi işi kötü yaptık. Siz hangi işi doğru yaptınız ki! Hangi işi doğru yaptınız siz! (DYP sıralarından alkışlar)

NECATİ ALBAY (Eskişehir) – Yüzde 20 kalıcı değil...

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Benim verdiğim rakamlar, bugün uygulanagelen rakamlar.

NECATİ ALBAY (Eskişehir) – Efendim, yüzde 20, kalıcı bir faiz oranı değildir.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Bakın, size bir şey söyleyeyim. Devlet desteği vardı; verdik bunu yüzde 20'yle. Yüzde 20'yle, gitti çiftçi, bankadan hayvancılık kredisini kullandı. Kullandı mı, kullandı; yüzde 20'yle. (DSP ve MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Efendim, böyle karşılıklı konuşursanız...

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Şimdi, değerli milletvekilleri...

Sayın Bakan, bakın, ben yine hayvancılıkla ilgili söylüyorum. Bakın, iktidar olduğumuz dönemde, süt 30 000 liraydı. Bakın, 30 000 lira... Çok iyi biliyorum; çünkü, ben, Kabinede de görev yaptım; çok iyi biliyorum. (MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Yerinizden müdahale etmeyin efendim. Bırakın, Sayın Hatip söylesin siz de kal-kar, aksini söylersiniz.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Niye rahatsız oluyor...

SEDAT ÇEVİK (Ankara) – Ama, yalan söylemeyin.

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Yalanı siz söylüyorsunuz. Bilmeden konuşmayın.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Sayın Bakan açıklama yaparken, bilip bilmeden alkışlıyorsunuz. İşte, ben söylüyorum şimdi. Niye rahatsız oluyorsunuz, niçin rahatsız oluyorsunuz?! (MHP sıralarından gürültüler)

AHMET AYDIN (Samsun) – 5 Nisan kararları...

NEVZAT ERCAN (Devamla) – 30 000 liraydı süt Sayın Bakan, 30 000 liraydı; bizim desteğimiz, kilo başına 3 000 liraydı.

SEDAT ÇEVİK (Ankara) – İlçe Başkanlarına verdiler, çiftçiye değil.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Bugün, süt 125 000 lira. Hayvancılıkla iştigal eden üreticimize açıklar mısınız; kilo başına desteğiniz nedir? 125 000 lira iken 5 000 lira; ama, tarımın girdisi nerede, mazot kaç para, gübre kaç para, ilaç kaç para, tohum kaç para, ziraat alet, ekipman kaç para?! Yüzde 300 oranında bir artış, tarımın girdilerinde...

AHMET AYDIN (Samsun) – 1998’de de aynıydı, değişen bir şey yok.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, aslında, sizin, üç senedir uygulanagelen ekonomik politikalarla ilgili söyleyecek hiçbir şeyiniz yok; siz, altı aylık dönemde ilgili.. Bu altı aylık dönemde de sınıfta kaldınız. Neden; çünkü, şu anda, aslında, Türkiye’de uygulanagelen ekonomik politikaların, aynen Anasol... Yani, o zaman da Demokratik Sol Parti Anavatan Partisinin elindeydi, bugün de öyle, onların yönetiminde. Siz de, onların bu yanlış politikalarından nasibini alıyorsunuz bu ortaklık içinde. Onları söylemek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bakınız, benim bölgede, 17 Ağustosta, büyük bir felaket yaşandı, hemen her şey yıkıldı. Toplumun, bu depremden etkilenmeyen hiçbir kesimi yok. Bu depremden, önemli ölçüde, esnaf da etkilendi, köylü de etkilendi, çiftçi de etkilendi. Bunu, defaatle söylüyoruz. Bunu, Sayın Başbakana, bizatihi, yüzyüze söyledik, ilgili bakanlara söyledik.

Siz, şimdi, zarar gören çiftçinin, muhtaç çiftçinin tanımında “tarımsal varlığını yüzde 40 telef etmiş olacak” diyorsunuz. Bana göre, bu, çok yüzeysel bir tanım; yüzde 40... Neyc göre?.. Yani, yüzde 40’ını kaybetmiş olacak...

Değerli milletvekilleri, ben, şimdi, söylüyorum; Adapazarı’nda bir deprem oldu. Bu tanıma göre, Adapazarı köylüstünü ve çiftçisini... Sadece, Adapazarı değil, depremin meydana geldiği bölgedeki tüm çiftçileri ifade etmeye çalışıyorum. Yüzde 40 itibariyle telef olmayı, bir kriter, bir kıstas olarak ararsanız, bu deprem bölgesinde mağdur olmuş, zarar görmüş çiftçiyi, o kapsama alamazsınız.

Şimdi şeker fabrikası kapalı, alım yapmıyor; şekerpancarı üreticisinin, pancarını, gidip teslim etme fırsatı yok -Alpullu ve Susurluk şeker fabrikalarına nakli yapılacak- 500 000 ton,520 000 ton rekolte var.

Dışarıdan müteahhitlere ihale ettiniz. Onlar, taşeronlar eliyle, bire, ikiye, üçe satmaya devam etti. Bugün itibariyle, 150 000 tonu ancak nakledilebildi. Sayın Cevat Ayhan ağabeyimiz dün de söyledi; bu gidişle, nisan ayı sonuna kadar bu pancarın nakliyesini yapamazsınız. Çiftçi mağdur;

pancar üreticisi, teslim edecek kantar bulamıyor, bir merkez bulamıyor. Aslında, bu aralık ayı sonu itibariyle bitmesi lazım, teslim alınmış olması lazım.

İki; mısır üreticisi. Alım merkezleri devredışı kalmış, depremden zarar görmüş. Ofis, uzun bir süre kapalı kaldı. Tüccarlar alım gücünü kaybetmiş. Şimdi, depremden mağdur olmuş çiftçi, üretici, satın alacak ne pazar bulabiliyor ne tüccar bulabiliyor ne de devletin bir alım merkezi açık. Eğer, yüzde 40'a göre, siz, bu bölge çiftçisini değerlendirmeye alırsanız, bunları unutmuş olursunuz, yok farz etmiş olursunuz. Dikkatinizi çekmek istiyorum, çiftçi son derece mağdur ve iddia ediyorum, Adapazarı'nın merkez nüfusunun 100 000'e yakını, bugün, civar köylerdeki köylülerimiz, çiftçilerimiz, geçici de olsa barındırmaktadırlar. Masraflarını devletin göğüsleyemediği, halen ilkel çadırlarda barınmaya mahkûm ettiği depremzedeye, köylü ve çiftçi kucak açmış, maişetini onlarla beraber paylaşıyor. Bunları görmezlikten gelemezsiniz; bunları hep söyledik biz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ercan, toparlar mısınız lütfen.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Bir dakikamızı...

BAŞKAN – Tabii efendim, buyurun.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Bak, gültüyorsunuz. Benim bölgemden, burada, aranızda arkadaşınız var. 25 Haziran 1999'da büyük bir sel felaketine maruz kaldı Adapazarı; 50 000 dönüm arazideki ürünün tamamı telef oldu. Dolayısıyla, o zaman da bir uygulama girdi devreye. Buğday tohumu verilmesiyle ilgili başlatılan işlemler bugün itibariyle sonuçlanmış değil Sayın Bakan. Artık buğday ekim dönemi bitmek üzere; ama, siz, hâlâ, 25 Haziran 1999'da meydana gelen sel felaketinden mağdur olmuş insanlara tohumluk buğday verme işlemlerini bugün itibariyle sonuçlandıramamışsınız. Ben onların cevabını istiyorum sizden. Dolayısıyla...

HASARI GÜLER (Adıyaman) – Benim bölgeme 5 000 ton buğday verildi.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Alamadı benim çiftçim; benim bölgemdeki çiftçi henüz almadı, vermediniz. (MHP sıralarından gültütlüler)

SEDAT ÇEVİK (Ankara) – Bir yanlışlık var.

BAŞKAN – Efendim, tahammül gösterin. Sayın Ercan'ı dinleyin; Sayın Bakan da cevap verecek.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Bu yanlış ekonomik politikalardan, uygulamalarınızdan vazgeçin; şu ithalat kapılarını falan kapatın. Bazı ülkelerle ikili anlaşmalar yaptınız. Bu ikili anlaşmalar sonucu, Türkiye'ye, balından sirkesine, salçasına kadar Türkiye'nin ürettiği, belki stoklarında olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlar mısınız. Lütfen...

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Son cümlem söyleyeyim efendim.

BAŞKAN – Çünkü 2 dakika verdim efendim.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Doğru efendim.

...yabancı ülkelerden ithal ediyorsunuz. Evet, doğru... Kaçak hayvan girişini...

ŞEVKET BÜLEND YAHNİCİ (Ankara) – 1 000 kılsur adet mitsaadeye tabi malı 70 kılsur maddeye sizler indirdiniz, biz indirmedik.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Sayın Bakanın başında kendi açıklamaları var.

BAŞKAN – Sayın Yahniçi...

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Sayın Bakan “kaçak hayvan girişini önleyemiyoruz” diyor. Öyle diyor Sayın Bakan. (MHP sıralarından “önlüyoruz, önledik” sesleri) Basında öyle...

Amerika'ya gidip geldikten sonraki bir gelişmeyi söylüyorsunuz bana; oysa, Sayın Bakanın kaçak hayvan girişiyle ilgili basına yansıyan açıklamaları var.

BAŞKAN – Efendim, bir toparlayım, 2 nci maddede gene söz veririm size.

NEVZAT ERCAN (Devamla) – Hay hay efendim.

Sizin, biraz daha çiftçiden yana, köylüden yana bir politika izlemenizi bekliyorum. Böyle politika ve uygulamaları, ben değil sadece, köylü ve toplumun bütün kesimleri bekliyor.

Hepinize saygılar sunarım. (DYP ve FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ercan.

Gruplar adına başka söz isteyen?.. Yok.

Şahıslar adına, Şanlıurfa Milletvekili Sayın Zülfükar İzol.

Buyurun Sayın İzol. (FP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜKAR İZOL (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında, şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde tohumlukta karşılaşılan sorunların başında, bu tohumlukların temininde ve dağıtımındaki aksaklıklar gelmektedir.

Tarımsal üretimin artışı, ekonomik gelişmesini belli bir düzeye ulaştırmış olan ülkemizde, endüstri sektörüne destek olmak ve toplumun beslenme düzeyini yükseltebilmek için önemli olmaktadır. Tarımda bitki gelişimi için gerekli koşullar optimum düzeyde olsa bile, yeterli ürün elde etmek, kullanılan tohumluğun kalitesine bağlıdır. Kaliteli tohumluk kullanımı, büyük ölçüde tohumluk fiyatlarına bağlı bulunmaktadır. 1998-1999 dönemi itibarıyla, ikinci grup ekmeclik buğday tohumluk fiyatı yüzde 43, makarnalık buğday tohumluk fiyatı yüzde 51, arpa tohumluğu ile çavdar tohumluğu yüzde 50 artış göstermiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üretimde ve dağıtımdaki sorunlar, tohumluk kullanımında dalgalanmalara yol açmakta; üretici, istediği zaman ve yeterli miktarda tohumluk bulamamaktadır. Tohumluk fiyatları üreticiye yüksek gelmekte; bazen tohumluklarda hastalıkla ve bazen de bozuk tohumlukla karşılaşmaktadır.

5254 sayılı Kanuna göre yapılacak tohumluk yardımlarında, çiftçi ihtiyaçları gerçekçi ölçüde ele alınmalıdır. Kanunun, amaçlarına uygun işleyişi sağlanmalı ve aksayan yönler de düzeltilmelidir.

1998-1999 yılında yağışların hasat döneminde fazla olması nedeniyle, bazı bölgelerimizde, özellikle buğday üretim alanlarında hastalıklar meydana gelmiştir.

Hastalık nedeniyle üretimleri yüzde 40'tan fazla zarar gören üreticilerimiz, 5254 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmemiş ve tohumluk yardımından yararlandırılmamıştır.

5254 sayılı Kanuna göre, tohumluk yardımı yapılacak çiftçilere, komisyonca tespit edilen ihtiyacının çok altında tohumluk verilmekte ve bunların iklime uyumu ve verimliliği dikkate alınmamaktadır.

Günümüzde, farklı gelişmişlik düzeyine sahip olsa da, hemen her ülkede, kırsal kesimde yaşayan çiftçilerin gelirlerinin artırılması ve dolayısıyla hayat standartlarının yükseltilebilmesi, tarım politikalarının hedefi kabul edilmektedir. Bu hedefin gerçekleştirilmesi ise, tarımsal üretimin pro-

duktif olarak artırılması için, modern tarım yöntemlerinin uygulanmasına; dolayısıyla, su, gübre, ilaç, tarım alet ve makineleri gibi fiziki, tohumluk, fide, fidan, damızlık gibi biyolojik girdilerin teminine, gerekli tarımsal yardımların yapılmasına ve tarımsal ürünlerin hasat sonrasında uygun şartlarla satış organizasyonlarının bulunmasına bağlıdır.

Türkiye'de büyük bir ekonomik kriz yaşanmaktadır. Bu ekonomik kriz, çiftçilerin satılma gücününün önemli bir kısmını elinden almıştır.

Hükümetin, Çukurova pamuğunun taban fiyatını 205 000 lira, GAP pamuğunun ise 215 000 lira olarak açıklaması, özellikle Güneydoğu Anadolu'daki çiftçileri hayal kırıklığına uğrattı. Geçen yıl pamuklarını 80 000 ile 100 000 lira arasında satan Güneydoğu Anadolu'daki çiftçiler, pamuk taban fiyatının düşük belirlenmesi nedeniyle tarlasını, evini ve traktörünü satmak zorunda bırakılmıştır.

Sonuç olarak, muhtaç çiftçilere tohumluk yardımı verilmesi, bu yardımın gereğinde artırılması için Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLFÜKAR İZOL (Devamla) – Sayın Başkan, 1 dakikanızı rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ZÜLFÜKAR İZOL (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sonuç olarak, muhtaç çiftçilere tohumluk yardımı verilmesi ve bu yardımın gereğinde artırılması için Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi, olumlu ve yararlı olmakla birlikte, sorunların köklü çözümü açısından yeterli değildir. Çiftçi sorunlarının çözüm yoluna gimesi ve tarım sektörünün kurtarılması açısından daha köklü çözümlerin uygulanması zorunluluğu vardır.

Hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum. (FP ve DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim efendim.

Söz sırası, Balıkesir Milletvekili Sayın İlyas Yılmazyıldız'da.

Sayın İlyas Yılmazyıldız, gelmeyecek misiniz; vaz mı geçtiniz efendim?

İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Ben, 2 nci madde üzerinde konuşacağım.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Cevat Ayhan?..

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Ben, söz hakkımı Zülfükar Beye vermişim efendim; bir yanlışlık olacak.

BAŞKAN – Peki efendim; teşekkür ederim.

1 inci madde üzerinde başka söz isteği...

TURHAN GÜVEN (İçel) – Karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Siz istemeden ben arayacaktım; çünkü, iktidarda 55, muhalefette de 13 kişi var; işin garip tarafı!..

NECATİ ALBAY (Eskişehir) – 13 kişiyle nasıl istiyorsunuz?!.

BAŞKAN – Ama, ben yine arayacaktım.

Efendim, oylamaya geçmeden evvel, 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.02

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 17.20

BAŞKAN : Başkanvekili Murat SÖKMENOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Mehmet AY (Gaziantep), Sebahattin KARAKELLE (Erzincan)**

BAŞKAN – 18 inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

**V. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN
DİĞER İŞLER (Devam)**

1. – Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Tarım, Orman ve Köyişleri komisyonları raporları (1/468) (S. Sayısı : 140) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet yerlerini almışlardır.

1 inci maddeyi oylarımıza sunacağım; ama, karar yetersayısının aranılması istenmiştir; arayacağım.

1 inci maddeyi kabul edenler...

Sayın milletvekilleri, Divanımız anlaşamadığı için, 1 inci maddenin oylamasını elektronik cihazla yapacağız.

Sayın milletvekilleri, karar yetersayısının aranılması istenmiş olduğundan, maddenin işaretle oylamasını elektronik cihazla yapacağım ve karar yetersayısı arayacağız.

Oylama için 3 dakika süre vereceğim.

Bu süre içerisinde sisteme giremeyen sayın milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen sisteme giremeyen sayın üyelerin, öngörülen 3 dakikalık süre içerisinde, Başkanlığa oy pusulalarını ulaşturmalarını rica ediyorum.

Ayrıca, vekâleten oy kullanacak sayın bakanlar var ise, hangi bakana vekâleten oy kullandığını, oyunun rengini ve kendisinin ad ve soyadı ile imzasını da taşıyan oy pusulasını, yine, oylama için öngörülen 3 dakikalık süre içerisinde Başkanlığa ulaşturmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, 1 inci madde kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. – 5254 sayılı Kanununun 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 3.– Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası, 1 inci maddede öngörülen amacı gerçekleştirmek üzere, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının emrine, her türlü tohumluk alımlarında kullanılmak üzere, her yıl 70 000 ton 1 inci grup ekmeçlik buğday tohumluğunun o yılki toplam bedeli tutarı esas alınarak tohumluk kredisi açar. Belirlenen limitin büyük afetler dolayısıyla yetersiz kalması halinde, sözkonusu limit, Tarım ve Köyişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu Kararıyla üç katına kadar artırılabilir.

BAŞKAN— 2 nci madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Balıkesir Milletvekili Sayın İsmail Özgün.

Buyurun Sayın Özgün.

Süreniz 10 dakikadır.

FP GRUBU ADINA İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 2 nci maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, Muhterem Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün, gerçekten önemli bir kanun tasarısını burada görüşüyoruz; Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısını burada müzakere ediyoruz.

Tabii, bu 5254 sayılı Kanun, 1940'lı yılların şartları dikkate alınarak hazırlanmış. Bunun bazı hususlarıyla ilgili -çok kısıtlı olarak- bir düzenleme, hükümet tarafından buraya getirilmiş. Elbette, getirildiği şekliyle, biz, bu düzenlemenin buradan geçmesini arzu ediyoruz; ancak, getirilen düzenleme, çiftçimizin, tarımla uğraşan, hayvancılıkla uğraşan insanlarımızın bugün içinde bulunduğu sıkıntılar dikkate alındığında, yeterli bir düzenleme değildir. Gönlül arzu ediyor ki, bugün, çiftçimizin, tarım ve hayvancılıkla uğraşan insanlarımızın sorunlarını çözecek daha kapsamlı düzenlemelerin buraya getirilmesidir; çünkü, nüfusumuzun aşağı yukarı yarısı kırsal kesimde yaşamaktadır, tarım ve hayvancılıkla istigal etmektedir, çok netameli ve çileli bir işle uğraşmaktadır. Çiftçilik, gerçekten çok zor ve riskli bir iştir. Ürünü ekmek ayrı bir derttir, tabii afetlerle karşılaşmak ayrı bir perişanlıktır. Hadi diyelim tabii afetlerle karşılaşmadan geçtik, öbür taraftan hasat mevsiminde ürünü toplamak yine ayrı bir derttir; hadi ürünü topladınız diyelim, satmak, parasını almak ayrı bir derttir. O bakımdan çiftçilik, gerçekten çok netameli ve çileli bir iştir.

Bugünkü şartlarda da çiftçimizin, ne yazık ki ekmesi, biçmesi, malını satması ve para kazanması mümkün görünmemektedir. Ekmediği takdirde bugün çiftçi daha kârdadır. Kim ne derse desin, bugün ülkemizde tarım ne yazık ki kan kaybetme noktasındadır. 1999 yılına ilişkin yıllık ekonomik rapora bir baktığımızda rakamlar her şeyi apaçık orta yere koymaktadır. Bu yılın tümü itibarıyla bakiyelerde yüzde 13,6, hububatta yüzde 12,7, sanayi bitkilerinde yüzde 10,8, meyvede yüzde 9,3 oranında üretim düştüğü olacağı 1999 yılı Ekonomik Raporunda ifade ediliyor. Halkın en büyük gıdası olan ekmeğin girdisi buğdayda yüzde 14'ün üzerinde bir üretim düştüğü bekleniyor. Arpada yüzde 14, mısırdaki yüzde 0,1 gibi bir gerilemenin olacağı tahmin ediliyor. Türkiye'nin, bir zamanlar üretim fazlası nedeniyle, tüketimini artırmak için reklam kampanyaları düzenlediği mercimekte ise durum daha da kötü; yüzde 30 civarında bir üretim düştüğünü ifade ediyor. Yine, aynı şekilde tütünde yüzde 16 civarında bir üretim düştüğü olacağı ifade ediliyor. Bu gidişle biz, önümüzdeki yıl gazete haberlerinden yakılan tütün haberlerini okumayacağız demektir. Keza, şekerpancarında yüzde 12 düşüş olacağı ifade ediliyor.

Değerli milletvekilleri, görüldüğü ki, bu rakamlardan da anlıyoruz ki, çiftçi zordadır, bu kışı zor geçirecektir. Geçtiğimiz günlerde, Balıkesir Ziraat Odası Başkanıyla olan bir görüşmemizde Sayın Başkan aynen şu ifadeyi kullandı: "Ben artık üreticilere 'ekmeyin, dikmeyin' diyorum" dedi. İş bu noktaya gelmiştir; çünkü, ekildiği zaman zarar edilmektedir, üretici parasını zamanında tahsil edememektedir ve borçlarını ödeyemez noktaya gelmiş bulunmaktadır.

Zaten, 2000 yılı bütçesine baktığımız zaman, tarıma yapılacak olan desteğin de çok az miktarda olduğunu, hatta hiç olmadığını buradan söyleyebiliriz; çünkü, hükümet, bugün için, toplanan her 100 liranın 80 lirasını faiz olarak ödemek durumuyla karşı karşıyadır.

Değerli arkadaşlar, o bakımdan, çiftçimizin sorunları gerçekten diz boyudur ve çiftçi perişan bir vaziyettedir.

Sayın Bakan, sorulara cevap verirken "efendim, siz ne yaptınız da biz sizin yaptığınızı geriye göttürdük" gibi bir beyanda bulundular. Ben söyleyeyim; mesela, bu hükümete gelinceye kadar zeytin sineğiyle olan mücadeleyi, ilaçlamayı, Tarım Bakanlığı -tarım il müdürlükleri, ilçe müdürlükleri vasıtasıyla- yapıyordu, bu sene yapılmadı. Neden yapılmadı; Sayın Bakan neden yapılmadığını lütfedip bize söyleyin.

Değerli arkadaşlar, gerçekten, tarımla uğraşan insanlarımız zordadır. Biliyor musunuz; Balıkesir İlimizde, köylü bu sene domatesini kilosunu 7 000 liradan vermek zorunda kaldı. Geçen sene de zeytinci zeytinini dalında bıraktı, toplamadı; toplasa zarar ediyor. Bu sene yok yılındayız, iyi bir fiyat verilmiş; ama, geç veriliyor, müstahsilin elinde zeytin yok. 900 küsur bin lira fiyat veriliyor; ama, zamanında fiyat açıklanmıyor, verilmiyor, müstahsil buradan bir şey kazanamıyor.

Peki, şimdi, çiftçi bu zor durumdan nasıl çıkacak, bu kışı nasıl geçirecek, borçlarını nasıl ödeyecek?

Değerli milletvekilleri, tarım mutlaka desteklenmelidir. Tarımın desteklenme oranı, dünyaya bakıldığı zaman, bizde çok düşüktür. Avrupa'da, Japonya'da, Amerika'da nereden bakarsanız bakın, tarım destekleri yüzde 50'nin üzerindedir; ama, bizde, yüzde 6, yüzde 7, bilemedin yüzde 8, bilemedin yüzde 10 olsun. Bu, fevkalade düşüktür; bırakınız tarım desteklemelerini kesmeyi, desteklemeleri mutlaka artırmamız lazım gelir diye düşünüyoruz.

Bugüne kadar çiftçilerimize yapılan tohum yardımları da yetersizdir. 1985-1995 yılları arasında yapılan tohum yardımlarına bakıldığı zaman, talep edilen 160 000 ton tohum, karşılanabilen 70 000 ton. O bakımdan, tarımın mutlaka desteklenmesi lazım gelir.

Burada, tabii, üzerinde durulması gereken önemli bir husus da, tabii afetler esnasında yapılan hasar tespit işlemlerinde, çiftçinin tek tek mahsulünün değil tüm tarımsal üretiminin ve faaliyetlerinin dikkate alınmasının, uygulamada gerçekçi bir hasar tespitine imkân vermeyecek olması ve çeşitli ürün ekim ve dikimi yapan küçük çiftçinin mağduriyetine yol açmasıdır. Şimdi, Balıkesir İlimizde, 30.7.1999 tarihinde aşırı yağışlar nedeniyle, dolu nedeniyle merkez ilçeye bağlı Köşeler, Yakupköy, Karaman, Köylüköyü, Balıklı, Çandır, Yenice, Ovaköy, Aslıhan, Halalca Köyleri ile Kepsut İlçesi Hotaşlar, Ormaniye, Kalburcu, Mahmudiye ve Nusret Köylerinde 39 bin dekar alanda, yüzde 75 oranında zarar meydana geldi; ama, biraz önce, söylediğim yüzde 40 meselesinden dolayı, yani afetten zarar gören çiftçiler tüm tarımsal üretimi ve faaliyetleri dikkate alınarak tespit edildiği için, 30 Temmuz 1999 tarihinde meydana gelen dolu afetinden zarar gören birçok çiftçinin mağduriyeti giderilemedi. Hatta, asıl yardım görmesi gerekenler belki yardım göremedi; çünkü, o yönde, bana kadar birçok şikâyet geldi, bir başkaları oradan yardım almak durumunda kaldı. O bakımdan, bu yüzde 40 meselesinin düzeltilmesi lazım ve tek tek ürün bazında bunun değerlendirilmesi lazım ve zarar gören bütün çiftçilerin bu mağduriyetinin giderilmesi lazım.

Şimdi, düşünün, bir çiftçi domates ekmiş, domatesi dolu vurmuş bu sene, yardım da alamamış, kalanın da kilosunu 7 000 liradan satmış, şimdi kara kara düşünüyor borçlarını nasıl ödeyeceğim...

BAŞKAN – Sayın Özgün, toparlayın efendim, süreciz bitmek üzeredir.

İSMAIL ÖZGÜN (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

MİHRALİ AKSU (Erzincan) – Hikâye, hikâye!..

İSMAIL ÖZGÜN (Devamla) – Bu hikâye değil, daha geçen hafta Balıkesir'de yaşadığım bir hadise olduğu için ifade ediyorum.

Değerli arkadaşlar, sözlümlü, dün elime geçen Gönen Ziraat Odasının bir yazısından bahsederek bitiriyorum. Bu yazıda, Toprak Mahsulleri Ofisi Gönen Ajans Müdürlüğü'nün kapatılmak istendiğinden bahsedilmekte... (MHP sıralarından "Yok öyle bir şey" sesleri)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın efendim.

İSMAİL ÖZGÜN (Devamla) – Öyle bir şey var demiyorum ben de, işte yazı burada, gelen yazıda "kapatılacağı yönünde duyurular alıyoruz" diyor Sayın Ziraat Odası Başkanı, ben de bu vesileyle Sayın Bakanımın rica ediyorum, çalışan bir ajanstır, bu yıl içerisinde 9 500 ton buğday, 1 000 ton da çelik alımı yapmış bir ajans müdürlüğüdür. O bakımdan, böyle bir şeyin olmamasını temenni ediyoruz ve Sayın Bakanımızdan da, böyle bir kapatma hadisesinin önüne geçmesini, bunun olmamasını rica ediyoruz.

Bu vesileyle Muhterem Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özgün.

Şimdi, söz sırası, Doğru Yol Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın İlyas Yılmazyıldız'da.

Sayın Yılmazyıldız, süreniz 10 dakika.

Buyurun efendim.

DYP GRUBU ADINA İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce hepinizi Grubum ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda değişiklik yapan bu kanun tasarısını, Grubumuz adına, desteklediğimizi belirtmek istiyorum; ancak, buradan istifadeyle, çiftçilerin bazı sorunlarına değinmeden de geçemeyeceğim.

Bu dosyayla çıkmamanın sebebi şu: Sayın Bakan, zaman zaman, buradan hitap eden arkadaşları şov yapmakla, seçmene selam söylemekle itham etmektedir; ama, iki gündür, konuşmalarını, üslubunu oldukça yumuşamış buluyorum, belki kendini frenliyor. Buraya çıkan hiçbir milletvekili, şov yapmak veya -tabii, bugünlerde değil, daha önceki konuşmalarında- seçmene selam söylemek için değil, milletvekili olarak seçmenin dertlerini dile getirmek için söz alıyor.

BAŞKAN – Sayın Yılmazyıldız, 2 nci madde üzerine gelseniz.

İLYAS YILMAZYILDIZ (Devamla) – Tabii, 2 nci maddeyle ilgili konuşuyorum.

Şimdi, Sayın Bakanın konuşmalarını dinedikçe, diyorum ki; acaba, Sayın Bakan, hayalinde yaşadığı -güzel şeyleri hayal etmek iyidir de- hiçbir derdi kalmamış, gelişmiş, Batı Avrupa ülkelerinden birini mi anlatıyor bize?! Hayvancılık problemi yok, iktidara gelmiş, bakan olmuş, hepsini çözmüş! Tebrik ediyorum, ne âlâ! Ama, eğer birazcık vatandaşın içine inebilmiş olsa, bizim gibi her hafta sonu köylere gidip dolaşsa, kasabalara gidip dolaşsa, nüfusunun yüzde 55'i köylerde yaşayan, yüzde 75 çiftçilikle geçinen Balıkesir gibi bir vilayeti biraz dolaşsa, dediklerinin öyle olmadığını görecek.

Sayın Bakana, defalarca, yazılı olarak, değişik konularda soru sordum, bu dosyanın içindedir, bir kısmını da özellikle çıkardım, o konulara değineceğim. Dolayısıyla, bir şeye teşekkür etmek istiyorum; her soruma zamanında cevap aldım, teşekkür ediyorum Sayın Bakanım; ama, burada diyor ki Sayın Bakan: "Bundan önceki dönemlerde ne oldu, hangi önlemler vardı da, biz uygulamadan kaldırdık?" İşte örnek; Balıkesir ilinde şap hastalığı çıktı. Sayın Bakana dedim ki: "Bu şap hastalığında zarar tespit edilmiş midir, hayvanların imhası için bir para ödenmekte midir?" Sayın

Bakanın cevabı: "Bu tazminatların büyük bir çoğunluğu 1994 yılından beri Akaryakıt Tüketim Fonundan Bakanlığımıza aktarılan binde 2 paydan ödenmekte idi. 20 Ekim 1998 gün ve 23499 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 98/11803 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla, Bakanlığımıza bu fondan aktarılan miktar sıfırlanmış ve Toplu Konut Fonuna devredilmiştir" deniliyor. İşte, sıfırlanan bir fon.

Devam ediyor: "Genel bütçeden tazminatlı hayvan hastalıklarına ayrılan ödenek yetersiz kalacağından, tazminatların ödenmesinde gecikmeler olabilecek ve salgın hastalıklarla mücadelede sıkıntı yaşanabilecektir. Bu nedenle, Akaryakıt Tüketim Fonundan, geçmişte olduğu gibi, Bakanlığımıza pay ayrılmasında büyük yarar görülmektedir." Sayın Bakan, siz Bakansınız, icra makamındasınız, bu payı almak sizin göreviniz. Milletvekiline yazdığınız bu samimi cevaptan dolayı sizi kutluyorum; ama, bu payı herhalde ben ayırmayacağım. Tabii, burada, ayrıca, Balıkesir ilinde kaç tane hayvan öldüyse onları da yazıyor.

Ben "para alıyor musunuz" diye soruyorum "almıyoruz" diyorlar. Sayın Bakan, buradan cümle ile âleme "Türkiye'de hastalık var" diye ilan ediyor ama; nedense resmî olarak hastalık olduğunu kabul etmiyor. Çünkü, resmî olarak "şap hastalığı var" dediği anda, onların parasını ödemek zorunda kalacak. Sayın Bakan, bu kürsüden ilan etmeyin, kuruluşlarınıza emir verin "hastalık vardır, hastalıklı hayvanı getirin imha edelim" deyin.

Hayvancılıkla ilgili yine bir başka konuya bakıyoruz; örneğin, 54 üncü hükümetin ilgili Sayın Bakanı bana verdiği cevapta diyor ki: "Yem üretiminin teşvik edilmesi lazım; bir kararname hazırladık -gerçi ömrü vefa etmemiş- silaj üretimindeki tesis maliyetinin yüzde 50'si oranında destekleme yapacağız, bölgelere göre, tohumlama yaptırılana 400 000-600 000 lira teşvik... Yüzde 20 faizli kredi..." Şunu diyor, bunu diyor... Niye, böyle bir önlem alıp da uygulamaya koymuyorsunuz?

Bakınız, bu yasa tasarısı da önceki hükümet döneminden kalma; ama, iyi bir tasarıdır, getirilmiştir. Demek ki, böyle kararnameleri de uygulamaya koyabilirsiniz. Nitekim, o hükümet döneminde, Hayvan Islahı Kanununa göre, damızlık sığır üreticileri birliğinin kurulmasına, üretici birliklerinin kurulmasına imkân sağlayan değişiklikler yapılmış. Elimde de bir doküman var; 19 yılda, bunlar kurulmuş. Demek ki, yapılan şeyler var. Sizlerden de hayvancılığı bu anlamda kalkındıracak; ama, bu hayvan üretici birliklerine önem verecek değişiklikleri bekliyoruz.

Zaman fazla olmadığı için uzatmayacağım.

Yine, bakıyoruz, Sayın Bakanımızdan bir cevap alıyoruz "geçen dönem kanserli buğday 2 kelle kopardı" diyor. O Sayın Bakanla epey mücadele etmiştik ve ardından "şaşırtan alışveriş" diyor. Sayın Bakan, biz, o zaman kanser yapmadığına dair gerekli raporları sunduğumuz halde, ısrarla "kanseri yapıyor" demişti; ama, bakıyoruz, daha sonra "buğdayı değerinden sattık" diyor. Nitekim, Sayın Bakanın bize verdiği yazılı cevap da bunları teyit ediyor. Afiyetle... Kanserli denilip, çiftçiden ucuza alınan mallar gayet iyi fiyatla satılmıştır.

Ben, özetle şunu söylemek istiyorum: Yine, deniyor ki "biz, Ziraat Bankasına olan borçlarla çiftçinin alacaklarını takas edeceğiz." Bakıyoruz, uzun süre, bu, uygulamaya konamıyor; niye, Hazine onay almamamız. "Tarım krediye olan borçlar bir türlü ertelendi" diyor, iki üç ay sonra güç bela uygulamaya konuluyor. Çiftçiyle ilgili konularda, hükümet, maşallah, kamlumbağa hızıyla veriyor; ama, alacaklarını son sürat alıyor.

Ben, Sayın Bakandan şunu istirham etmek isterim: Bakınız, vatandaşımız yazmış, diyor ki: "1479 sayılı Yasaya göre Bağ-Kurlular yüzde 20 ödüyor, 2926 sayılı Yasaya göre tarım Bağ-Kurluları da yüzde 20 ödüyor; onlar yüzde 60 maaş alıyor, biz yüzde 50 maaş alıyoruz." Bunları düzelten yasaları getirelim.

Bunun dışında, son olarak söyleyeceğim şudur: Sayın Bakanımız, buradaki eleştirilere kızmasınlar. Birçok yanlış uygulama, Anasol-D Hükümetinden -yani çiftçiyle bir türlü barışamayan, barışık olmayan politikalar koyan hükümetten- kalmıştır. Dolayısıyla, siz, bu politikaları savunmayın. Gelin, çiftçinin yanında olun. Bu yanlışları niye savunuyorsunuz? Bu yanlışları yapmakta niye ısrar ediyorsunuz?

Bakınız "zeytin sineğini gelin ilaçlayın" dedik, sizi ziyaret eden ziraat odası başkanlarına verdiğiniz cevap bizi çok üzdü. Verilen cevap şu: "İlaç mevcut. Doğrudur -ilacın olduğunu, biz, zaten söylemiştik; ama, siz, aldık, mevcut diyorsunuz, ilave ediyorsunuz- ama, iki Balıkesir milletvekiline inat olsun diye, ben, bu zeytin sineğini ilaçlamadım."

Sayın Bakan, biz size ne yaptık? Bu sorunu buraya getirmekten öte ne yaptık? Bu, bizim görevimiz. Niye inat ediyorsunuz? Bu zeytin sineğini ilaçlamak konusunda inadınız olsun. Bakınız, zeytin üretimi sapır sapır dökülüyor şimdi. Yok yılında hiç zeytin toplayamayacaklar. Türkiye, 150 milyon dolar zeytinyağı ihracatından para kazanmış. Ne geçiyor elinize bu zeytin sineğini ilaçlamamakla?

Yine, bakıyoruz, Balıkesir'in merkez köylerinde -az önce arkadaşım söyledi- 39 000 dekar yeri dolu afeti vurmuş, 9 000 dekada yangın olmuş; bakıyorsunuz, işte mevzuata uymadığından dolayı yardım yapılamıyor. İnşallah, bu yasa tasarısı biraz imkânlarınızı genişletir.

Anlıyorum, Hazine'den para almakta zorlanıyorsunuz; zorlanınca da arkadaşınızı veya Hazine'den sorumlu bakanı şikâyet edecek değilsiniz; bazen bürokrat şaşırıp böyle doğru şeyleri yazıyor, işin gerçek yüzü ortaya çıkıyor. İşte, bu fon sıfırlandı, veremiyoruz diyor. Bunu açık açık söyleyin de, millet de bilsin. Yanlış politikalar uygulamak gibi bir ısrarınız olmasın. Rica ediyoruz, gelin, bu çiftçinin yanında olun.

Bakin, verdiğiniz taban fiyatları son derece düşük. Zamanında ödemediniz. Verdiğiniz bir cevap var, yazılı cevap.

BAŞKAN – Efendim, toparlar mısınız; süreniz bitmek üzere.

İLYAS YILMAZYILDIZ (Devamla) – Toparlıyorum.

"Yine Bakanlar Kurulu kararına istinaden, ödemelerin yüzde 50'si teslimatı müteakip, kalan yüzde 50'si kırkbeş gün sonra yapılacaktır. Bu doğrultuda, üreticilerimizin mağdur edilmemesi için gerekli tedbirler alınmaktadır."

İşte arkadaşlarımız konuştu; 22 Temmuzda teslim ettiğim buğdayın parasını alamıyorum diyor. Yüz gün sonra ödenmiş. Malın değeri dörtte bir düşmüş, yüzde 25 ucuzlamış. Bu yanlış. Yazılı verdiğiniz taahhütlere sahip çıkın bari, sözlü olanlara demiyoruz. Bakın, burada yazılı, sizin imzanız var.

Onun için, biz, bunları dile getirdiğimizde de, bize kızıp inat etmeyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLYAS YILMAZYILDIZ (Devamla) – Toparlıyorum. Bir cümle...

Gelin, çiftçinin lehine olan politikaları uygulamak konusunda ısrarınız olsun.

Biz, siz, bu politikaları, doğru politikaları izlerseniz, sizi alkışlarız; ama, yanlış politikalarda ısrar ederseniz, gelir, burada eleştiririz; doğru politikalar uygulamanız konusunda ısrar ederiz.

Bakınız, Gönen Toprak Mahsulleri Ofisi Ajans Müdürlüğü kapatılacak... Bırakın bunu!.. Gönen'de, 10 000 tona yakın çeltik üretiliyor; yani, çiftçi malını nasıl teslim etsin?

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim Sayın Yılmazyıldız.

Gruplar adına başka söz isteyen?.. Yok.

Şahsı adına, Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan; buyurun.

Süreniz 5 dakikadır.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Muhterem Başkan, muhterem üyeler; muhtaç çiftçilere ödünç tohumluk verilmesiyle ilgili kanun tasarısının 2 nci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum.

Bu madde, tohumluk miktarını, yılda 20 milyar, 3 yılda 60 milyar liradan, ton hesabına çeviriyor. Mevcut kanuna, 5254'ün 3 üncü maddesine göre, yılda 20 milyar, üç yılda 60 milyar lira olmak üzere- üç taksitte kullanmak üzere Ziraat Bankasının tahsis ettiği bu kaynak, her yıl yeniden değerlendirme katsayısına göre artırılmakta idi. Şimdi, sistem değiştiriliyor; bunun yerine, 70 000 ton tohumluk dağıtma imkânı veriliyor ve bunun da, Bakanlar Kurulu kararıyla 3 katına kadar artırılabilmesi imkânı getiriliyor.

Dünkü konuşmamda da bir vesileyle arz etmiştim. Bazı yıllarda talep çok yüksek olmuş. PİK noktalarda talebe bakılırsa, 600 000 ton civarında talebin olduğu yıllar var, 200 küsur bin, 250 000 ton civarında talebin olduğu yıllar var; yani, 70 000 ton, Bakanlar Kurulu kararıyla 3 kat artırıldığında 210 000 ton yapar. Bu yetmez, bunun artırılmasını faydalı görürüm demiştim. Tabii, karar hükümetindir, Genel Kurulundur. Nitekim, bakan, burada verilen tabloda 600 000 ton var, 220 000 ton var, muhtelif rakamlar var. Ortalama alınmış, ortalama 70 000 ton denilmiş ve 3 misli 210 000 ton yapar; ama, onun üzerinde bir talep olursa, tekrar kanun değişikliğine lüzum kalmayın diye, bunu, burada değiştirmekte fayda görürürüm, ileride sıkıntıya düşülmesin diye.

Değerli arkadaşlar, tarıma olan tohumluk desteği yanında, tabii, tarıma diğer desteklerin de verilmesi lazım. Tarımın Türkiye'de şanssızlığı, desteklerin istikrarlı olmamasıdır. Hayvancılıkta ve hububatta, bazı yıllar –genellikle seçim yıllarında– iyi destek verilmekte ve ondan sonra da tarım ihmal edilmekte. Türkiye'de hakkı en kolay yenilen zümre çiftçilerdir, ziraatçılardır, köylülerdir, maalesef. Köylü yurdun efendisidir diyoruz; ama, köylüyü de ediyoruz.

Tarıma olan desteklerin devamlı olması lazım; devamlı olmazsa, tabii, istikrarsız bir durumda çiftçi tarımdan vazgeçmekte, araziler boş kalmakta ve üretim kaybına sebep olmaktadır. Sakarya gibi benim gelişmiş ilimde dahi, mazot fiyatları, gübre fiyatları karşısında, tarlalarını boş bırakan çiftçiler var.

Tabiiyle, bu böyledir; yani, ziraat yapacaksanız, kullandığımız gübreyi, kullandığımız işçiliği, mazotu, hepsini kurtaracak bir geri dönüşü olması lazım. Aynı şey hayvancılıkta da geçerlidir. Tabii, hayvancılık demek yem demek, saman, ot demek. Geliri nedir; sütü, etir. Bu ikisinin arasında denge kurulamazsa, çiftçi ailelerini bu işi yapmaya özendiricek olan bir gelir kendilerine kalmazsa, bunlar bu işten vazgeçmektedirler.

Tabii, tarıma olan desteklerin de, hem fiyat bakımından hem alım bakımından hem de ödeme bakımından çiftçiyi üretime özendirmesi lazım. Bazı yıllar fiyat istikrarsız olmaktadır. Bakın, biz, 54 üncü hükümet zamanında, pancarın fiyatını 4 400 liradan 11 000 liraya çıkardık, yüzde 150 zam yaptık; bilerek yaptık bunu: Niye; çiftçi ezilmisti enflasyonun altında, haklarını alamamıştı. Aynı şeyi, diğer tarım ürünlerinde de yaptık, fındıkta da yaptık. Fındığı 166 000 lirayla açtık, Eylül 1996'da; yıl sonunda fındık 300 000 liraya yükseldi; ama, Fiskobirlik aldı ve parayı ödedi. Şimdi nedir; fındık 1 020 000 lira; ama, alım olmadığı için, alınanın parası ödenmediği için, 40-50 gün geciktiği için, sıkışan çiftçi mahsulünü götürüp, üçte iki fiyatına tüccara teslim ediyor.

Pancar aynı şekilde. Pancara verilen zam yüzde 50-60 mertebesindedir. Daha önceki 55 inci hükümet de aynı şeyi yaptı, bugünkü hükümet de aynı şeyi yaptı. Traktör alımlarına bakın; 1997'de, 1998'de traktör alımları had safhadadır. Çiftçi iyi para aldığı zaman hemen traktörünü yeniler veya traktör alır. Traktör satan, üreten bir kurumun eski genel müdürü olarak bunları çok yakından takip etmişimdir. Mesela, 1976-1977'de traktör satışı Türkiye'de 70-80 000 mertebesindeydi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayhan, toparlar mısınız...

CEVAT AYHAN (Devamla) – Nitekim, 54 üncü hükümetin pancar alım fiyatı vermesinden sonra, tarım ürünlerine fevkalade güzel fiyat vermesinden sonra traktör satışlarının bir pik noktaya ulaştığını görüyoruz. Şimdi, hükümete tavsiyemiz, çiftçiye istikrarlı destek versin.

Hayvancılıkla ilgili şunu söylemek istiyorum: Hayvancılık, 1980'den sonra uzun süre ihmal edildi, bugün de ihmal içindedir. 54 üncü hükümet zamanında cesaret verdik, besi ahırları doldu. Hakikaten, bugün, besicilere sorun; 54 üncü hükümet zamanı, son yıllarda, hayvancılık için besicilerin altın yılı olmuştur. Şimdi bir ürkeklik, korkaklık var; 19 000 ton et gelecek, ne kadar gelecek, nereden gelecek? Besiciler perişan vaziyette.

Hayvancılıkta entegre projelere geçmemiz lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEVAT AYHAN (Devamla) – Tavukçulukta uygulanan başarılı bir model var. Teferruatına girmeyeceğim; ama, Değerli Bakan bunu yakından bilirler tabii, mesai arkadaşlarıyla. Tavukçulukta entegre modeli büyükbaş hayvancılığa aktarmak lazım. Finanse eden, işleyen, pazarlayan, öbür tarafta da fason üretim yapan; yani, ahırında besicilik yapan, ama, bu malı da alıp işleyen, pazarlayan bir sistem; yabancı sermaye de getirmek uygundur; TİGEM çiftliklerini kiraya vermek de uygundur; ortaklık kurmak da uygundur; ama, Türkiye'nin, bunu, süratle aşması lazım.

Teşekkür ederim. Hüretmeler ederim. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim Sayın Ayhan.

Şimdi, söz sırası, Eskişehir Milletvekili Sayın Mehmet Sadri Yıldırım'da.

Buyurun Sayın Yıldırım.

Süreniz 5 dakikadır.

MEHMET SADRI YILDIRIM (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 2 nci maddesi tizerinde söz almış bulunuyorum.

Hükümet tarafından komisyona teklif edilen tasarının 2 nci maddesinde "35 000 ton 1 inci grup ekmeçlik" diye ifade edilmişti; ama, komisyon, bunu, çiftçinin ihtiyacı nazara alınarak 70 000 tona çıkardı.

1 inci maddede "hasar tespit işlemlerinde üreticilerin tarımsal işletmesinin bütünlüğü ve tarımsal faaliyetlerinin çeşitliliği" nazara alınmıştı; yine, komisyonumuz, bunu "çiftçinin ürün deseni içerisinde yer alan her bitki türü için ayrı ayrı değerlendirme yapılır" diyerek değiştirmiştir.

Değerli milletvekilleri, bu kanun tasarısını memnuniyetle karşılıyorruz; ancak, belirttiğimiz gibi, hem 1 inci madde hem de 2 nci madde komisyon tarafından değişikliğe uğramıştır ve bu değişiklikte esas... 5254 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin (a) bendi, (b) bendi ile onun altında bir fıkraya var. Dün de söylemiştim; dünden bu tarafa çeşitli illerden gelen telefonlara göre... Zaten (b) bendi okunursa "mahsulü yüzde 40'tan daha az nispette zarar görmüş ve fakat elinde tohumluğu kalmamış

ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından veya tarım kredi kooperatiflerinden tohum kredisi sağlayamamış ve bu yüzden ziraat işletmesini yürütemeyecek hale gelmiş bulunan" ve alt bentde de, yine "ve mahsulü zarara uğramamış olmakla beraber elinde olmayan herhangi sebeple fakrî zarurete duçar olarak tohumluğunu dahi tedarike ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından veya tarım kredi kooperatiflerinden tohum kredisi almaya imkân bulamayan ve bu sebeple çiftçiliği bırakacak hale düşen" denilerek, esasen 1948 yılında çıkarılan Kanunda bunlar da eklenmiştir; fakat, ne yazık ki, tahmin ediyorum, son üç dört hükümet, sadece 1 inci maddenin (a) bendini çalıştırmakta, (b) bendiyle o alt bentteki husus nazara alınmamaktadır. Bu nedenle, biz Doğru Yol Partisi olarak, bunun da nazara alınmasını talep ediyoruz. Ben size misal vereyim; bana, yine, sebzeçiler, pamukçular da telefon ederek -Eskişehir İlinin Sarıcakaya ve Mihalgazi, Alpagut, Sakarı Deresi denilen bir yer var, burası sebzeçilik yapmakta ve bilhassa domates ekmektedir- domatesin tohumunun 10 gramını 90 milyona satın aldıklarını ve 1 gramını da 9 milyona satın aldıklarını belirtiyorlar. Bu tohumu dahi alacak güçleri olmayan çiftçilerimiz telefon etmektedir. Ben, Sayın Hükümetten, bu hususların da nazara alınmasını talep ediyorum.

Ayrıca -yine dün söylemiştim- Konya'da buğdayda verilen tohumluk 4 kilogram düşmekte, Diyarbakır'ın Silvan ve Bismil İlçelerinden gelen telefonlara göre, hükümet tarafından verilen tohumun 2 kilo 900 gram düştüğünü ve yetersiz kaldığını söylemektedirler. Her ne kadar Tarım Bakanlığımız "ek tohum isteyene verilecektir veya gönderilmiştir" demişse de, bunun zamanı geçmesi nedeniyle, ekimin zamanı geçtikten sonra bir işe yararamamaktadır.

BAŞKAN – Efendim, süreniz dolmak üzere, toparlayın lütfen.

MEHMET SADRİ YILDIRIM (Devamla) – Değerli milletvekilleri, biz, bu nedenle, biraz evvel Sayın Bakanın da belirttiği gibi, Doğru Yol Partisini hedef alarak, efendim, daha evvelki hükümetler nazara almış da, acaba bu Bakan mı kaldırmış, yoksa bu iktidar mı? Değerli milletvekilleri, zaten üç senedir Doğru Yol Partisi iktidarda değil ki. 55, 56 ve 57 nci Hükümetlerde Doğru Yol'un olmadığı hükümetlerdir. Şimdi, 54 üncü ve daha evvelki hükümetlere gittiğimizde, şuradan baktığımız zaman, Polatlı'dan başlayın, Haymana'dan, Eskişehir'den, tüm besicilerin hayvanlarının dolu olduğu ve herkesin memnun olduğu, hiçbir çiftçinin şikâyetçi olmadığı gözlenmektedir.

Ayrıca, ben, bu hububat paralarıyla ilgili de, yine, şunu arz ediyorum: Hükümet, çıkardığı kararnameyle "yarısı peşin, yarısı 45 gün sonra" demişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, lütfen toparlar mısınız... Rica ediyorum...

MEHMET SADRİ YILDIRIM (Devamla) – Bir cümleyle toparlayacağım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET SADRİ YILDIRIM (Devamla) – Biz, böyle hesap ettiğimiz takdirde, Ağustos 15'te bütün ekim bitiyor, eylülün sonunda, hükümetin çıkardığı kararnameye göre, çiftçiye bu paranın ödenmesi gerekirdi. Bu nedenle, şu güne kadar hesapladığımız zaman, üç aylık bir gecikme vardır. Acaba, bu çiftçinin zararını kim ödeyecektir?

Ben, Sayın Bakandan ve Hükümetten şunu istiyorum: Çiftçinin iyileşmesi için, kaliteli ve sertifikalı tohumun tüm ihtiyaç çiftçilere verilmesini ve faizlerin düşürülmesini, çiftçinin ektiği mahsule de pazar bulunmasını diliyor; Yüce Heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Efendim, madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Sayın Sobacı, siz, sual soracaktınız...

BEKİR SOBACI (Tokat) – Vazgeçtim...

BAŞKAN – Sözüntüz baki...

Sayın milletvekilleri, 2 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum :

MADDE 3. – 5254 sayılı Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda geçen "Tarım, Orman ve Köyişleri Bakanlığı" ibareleri "Tarım ve Köyişleri Bakanlığı", "Maliye ve Gümrük Bakanlığı" ibareleri "Maliye Bakanlığı" olarak değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Tokat Milletvekili Sayın Bekir Sobacı; buyurun efendim.

Süreniz, malum, 10 dakika.

FP GRUBU ADINA BEKİR SOBACI (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, inşallah sonuçlanacak olan bir yasa tasarısı, ki, önemli bir yasa tasarısı; çünkü, gıda, dünyada, hâlâ, stratejik bir konumdadır ve tarımsal üretimde, gıda üretiminde, gelişmiş ülkeler de, sanayileşmiş ülkeler de maalesef, yine ön sıralardadır.

Şimdi, burada, uygulamadaki sıkıntılar, yetersizlikler sebebiyle bir noktada eski kanunun güncelleştirilmesi konusu var; güncelleştiriliyor ve bir redaksiyon çalışması olarak 3 üncü madde bununla paralel düzenlenmiş.

Değerli arkadaşlar, burada, bu tasarı görüşülürken, tabii, çok şeyler söylendi; doğrudur, Türkiye, bir tarım ülkesi olarak ve sanayileşmekte olan, gelişmekte olan bir ülke olarak da elbette tarımını ihmal edemez. Mevcut nüfus artışı ve bölgesel hinterlandı açısından sahip olduğu pazarlar açısından da tarım, aslında, önemli bir sektör olarak karşımızda duruyor; ama, Türkiye, bunu, ne kadar kullanabiliyor; asıl önemli olan budur. Sonuçları itibariyle baktığımızda, çeltikte Amerikan pirincine terk edilen bir pazar, muzda Amerikan muzuna terk edilen bir pazar karşımıza çıkıyor. Son olarak da, işte çok tartışılan hayvancılıkla ilgili "kaçakçılık yoluyla giriyor" diye doğuda beş ilin pazarları kapatıldı; ama, bugün, Tokatımızda da hayvan pazarları kapalı. Şu anda büyükbaşta-ki hastalıklar bahane edilerek, vatandaş beslediği kuzuyu da, koyunu da satamamaktadır

Şimdi, burada, bu görüşmelerde, benim dikkatimi çeken şu: Sayın Bakanımızın çok alıngan olduğu gibi bir kanaate vardım; bu kadar bir alınganlığa gerek yok. Hükümetlere düşen, Parlamentoya düşen, alınganlıkları bir tarafa bırakıp, ülkenin geleceğini planlama noktasında üstümüze düşen görevi yapmaktır ve benim şahsî düşüncem, Sayın Bakanımızın, akademik birikimini, kendi akademik çevresini ve Bakanlığında mevcut -Tarım Bakanlığı hayli personel yüküyle de ön sıralarda bir Bakanlığımızdır- personeli çalıştırarak, mekanizmayı çalıştırarak sonuçları iyileştirme noktasında gayret etmesidir. Benim beklediğim şahsen budur; ama, benim bir şey daha dikkatimi çekiyor. Bu tasarı, aslında, birkaç saatte bitecek bir tasarıdır; ama, sanki, hükümet de işin uzamasını istiyor gibi bir hava var.

Değerli arkadaşlar, bugün, bu hükümetten beklenen -belediyeler kan ağılamaktadır- daha bir mahallî idarelerle ilgili yasa tasarısını getiremedik; asıl acil konular bunlardır. Yoksa, şu kanun, birkaç saat içerisinde bitecek bir kanundur. Onun için, benim dikkatimi çeken konulardan biri de bu oldu.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanımızın konuşmalarında birtakım manipülasyon gayretleri gördüm ben. Yani, sınır ticaretini kaldırmanın gerekçesi PKK'ya giden paralar falan olmamalı ve kaçakçılığı önüyoruz diye hayvan pazarlarını kapatırken, ithalatı kapattık diye söylerken, reel ekonomik gerçeklere aslında aykırı sözler edilmiştir. Bugün, insanlığı katleden, büyük bir afet olan beyaz zehir kaçakçılığı dahil, bütün ekonomik hareketler arz-talebe bağlıdır. Eğer, siz, Türkiye'de besicinin ucuz fiyatla besiyeye alacağı, ahırına alacağı mevcut damızlığı üretemezseniz, arz-talep dengesi olarak bu Hindistan'dan da gelir, İran'dan da gelir.

Beni üzen konu şudur: 1970'li yılların sonuna doğru, 1980'li yılların başına kadar Türkiye İran'a koyun eti ihraç eden bir ülkeydi; şimdi trafik geri döndü, tersine döndü. Asıl tartışmamız gereken, benç, bunlardır. Burada da alınganlık göstermeye gerek yoktur.

Yine, tartışılması gereken konulardan biri, desteklemeyi tartışıyoruz, doğrudur; ama, Türkiye'nin ihmal ettiği konulardan biri -ben değişik vesilelerle, değişik yerlerde de kanaatlerimi arz etmiştim- Türkiye, dekar başına verimi artırmak zorundadır. Yoksa, bu düşük verimle siz istediğiniz kadar desteklemeye, tabanfiyatları yüksek tutmaya gayret edin, eğer pancarın dekarında siz 4 tondan 8 tona çıkarsanız, yüksek tabanfiyat ihtiyacı aşağıya çekilecektir. Bunu kim yapacak; kaliteli, verimli pancar tohumunu, fabrikaları işletmeyen Pankobirlik mi yapacak? Elindeki üç tane fabrikayı işletemiyor. Tartışmamız gereken konular bunlardır. İşte, burada hükümetlere düşen görev, dekar başına verimi artıracak kaliteli tohumu geliştirmektir.

Tokat'ta, sertifikası nasıl alındı bilemiyorum, getirilen domates tohumu meyveye durduğunda kök kurumalarıyla beraber çiftçiyi mahvetmiştir.

Ayrıca, Turhal, Pazar ve Artova İlçelerimizin köylerine bir dolu afetinde 400 gram ağırlığında buz parçaları yağdığı halde -Sayın Bakanımız da ziyaret etti- o bölgemiz hâlâ afet bölgesi kapsamına alınmadı, belediyelerimizin, beldelerimizin altyapısı bozuldu, ama, oralar afet bölgesi kapsamına alınmadı. Şimdi o belde belediyeleri kendisi afete uğradığı halde, deprem bölgesindeki belediyelerin paylarına katkıda bulunuyor, yani, üzerine bir yük daha binmiş oldu.

Yine, işte bu tohumluk çalışmalarında da, bu yasadaki yetersizlik sebebiyle, mülspet manada sonuçlar elde edilemedi. Onun için, şimdi, burada, elbette, hükümetlere düşen, devlete düşen görev -TİGEM'e bağlı kuruluşlarda mı olur, hangisinde olur- bir kere, yerli tohumculuğu geliştirmek lazım. Yani, vatandaş, altının gramının iki katına tohum alarak ve bundan da düşük fiyatlarla mahsulünü satarak kâra geçmeci elbette mülkünü değil. İşte, bizim tartışmamız gereken buradadır.

10 milyarlarca dolar para harcadığımız GAP'ta, bugün, problem, ürün desenindeki bir daralmayı hâlâ devlet olarak aşamamışız. Tartışmamız gereken konu bunlardır. Uzmanlar "bu gidişle, en az enerji kadar tarımsal geliri de elde etmemiz gereken GAP tehlikeye giriyor" diyorlar; çünkü, niye; çiftçiyi yönlendiremediğimizden dolayı, ürün desenindeki daralma devam ediyor.

Geçmiş hükümetin, 18 Nisandan önce, hayvancılığın geliştirilmesiyle ilgili yayımlanan bir tebliği vardı; uygulamacı kuruluş sözleşmeli çiftçi modeli; kaldırıldı, yerine ne getirilecek? Şimdi, işte, yılbaşından sonra, aşağı yukarı bir seneyi tamamlayacaksınız. Nedir yani... Bu politikalar hemen çatkapı sonuç alınacak uygulamalar da değil. Onun için, önümüzün görülmesi lazım.

Bir ülkede, çiftçi, besici, ahırına malı bağlarken, tarlasına tohumu atarken sonuçlarının ne olduğunu bilemezse, elbette bir karamsarlığa kapılır. Sadece Çorum'da 200 000 ton soğan çürüyor şu anda. Sayın Bakanım ben soruyorum şimdi, ekim ayının ortalarında, Hazine Müsteşarlığı Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğü, tonda, soğana 17 dolar, patatase 20 dolar ihracatı teşvik primi koydu; ama, geç kaldınız Sayın Bakanım. Siz, Türkiye'de, soğan ve patatesteki üretimin bir istatistiğini

alsaydınız... Elbette bu fazlalık olacaktı; ama, geç kalınmıştır. Bu, aylar önce açıklansaydı, bizim tüccarımız belki buna pazar bulurdu.

Ayrıca sınır ticaretini tek taraflı düşünmek yanlıştır; yani "52 ürün" dediniz; doğrudur... İran, karpuzu, narı bize nasıl satıyor, bu tarımsal kalkınmayı nasıl yaptı; bunu tartışalım. Sınır ticaretine, güneydoğuda Habur'u kapattınız. Petrol karşılığı Tokat'ın, Çorum'un, Amasya'nın soğanı, patatesi giderken şimdi gitmez oldu. Ona istinaden işte bu teşvik primi sistemini getirdiniz; ama, geç kaldınız. Onun için, sınır ticaretindeki birtakım, PKK gibi tabelaların arkasına sığınarak yanlışları örtmenin bir manası yok; arz-talep devam eder ve siz buna karşı koyamazsınız, nasıl yoldan girerse girer; önemli olan, Türkiye'nin, tarımsal taban üretiminde, damızlık ve tohumluk üretimindeki kaliteyi yakalamaktır. Bununla sağlanacak üretim artışı, elbette, birtakım sübvansé çalışmalarıyla paraya çevirecek, ülkeye katmadeğere çevirecek çalışmayı yapacak olan da hükümetlerdir. Yoksa, soğan için, patates için kullanılan mazot, gübre, emek, işgücü, alınteri; hepsi, bu ülkenin kayıpları olarak karşımıza çıkmaktadır. Siz, işte, petrolü... Üç beş arkadaşına para kazandıracaksınız diye güneydoğuda TIPI ismiyle şirket kuruyorsunuz, memleketin tarımsal satışına büyük bir darbe vuruyorsunuz. Aslında, oradan giren 2 milyon ton petrolü, mozotu, sosyal maliyeti açısından düşük görmek gerekir, hükümetimiz bunu böyle görmelidir; yani, onu kaldırdığınızdaki sosyal maliyet nasıl olacak, o bölgesel şeyi düşündüğünüz zaman; işte, bunları tartışmalıyız.

Burada, ben şuna inanıyorum: Gerçekler üzerinde birtakım popülüst yaklaşımlara hiç gerek yok değerli arkadaşlar. Türkiye'nin geleceğini planlamada hepimiz sorumluyuz diyorum.

Bu kanunun hayırlı olmasını temenni ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sobacı.

Gruplar adına başka söz isteyen?.. Yok.

Şahsı adına Sayın Cevat Ayhan?.. Yok.

Herhalde, depremle ilgili bir malumat almaya gitti.

3 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 4 üncü madde üzerinde gruplar adına söz alan?.. Yok.

Şahsı adına Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan?.. Yok.

4 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5 inci maddeyi okutuyorum :

MADDE 5. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 5 inci madde üzerinde gruplar adına söz isteyen?.. Yok.

Şahsı adına, Sakarya Milletvekili Sayın Cevat Ayhan?.. Kendileri yoklar.

Başka söz isteyen?.. Yok.

5 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Tasarımın tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim; hayırlı, uğurlu olsun.

Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe Komisyonları raporlarının müzakeresine başlıyoruz.

2. – *Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/505) (S. Sayısı : 189) (1)*

BAŞKAN – Komisyon?.. Burada.

Hükümet?.. Burada.

Komisyon raporunun okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunacağım:

Raporun okunmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Raporun okunması kabul edilmiştir.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Başkanım, iki ke-redir ihmal ediyorsunuz; teşekkül konuşması yapacaktım efendim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, baktım size; ama, milletvekilleriyle konuşuyordunuz..

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) –Hayır; yanlış şeyler var. Genel Kurul yanlış bilgilendirildi burada. Özellikle bu faizler konusunda Genel Kurul yanlış bilgilendirildi.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, söz istemediniz. Size baktım; ama, siz, milletvekiliyle konuşuyordunuz. Zaten, sıkıntımız, Genel Kurulda, sayın milletvekilleri, bakanları konuşmaya boğuyorlar.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Hayır... Sayın Başkanım, bakıyorum...

Hem orada söz vermediniz hem burada söz vermediniz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, geçti...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI HÜSNÜ YUSUF GÖKALP (Sivas) – Yalnız, Genel Kurul yanlış bilgilendirildi ve şahsıma da satışma var.

BAŞKAN – Şimdi düzgün bilgilendiririz efendim.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Balıkesir Milletvekili Sayın İlyas Yılmazyıldız.

Buyurun Sayın Yılmazyıldız. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı üzerinde Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Zonguldak İlimiz, taşkömürünün ekonomik anlamda işletilmeye başlanması ve yapılan yatırımlarla, ülkemizin önemli bir sanayi merkezi haline gelmiştir; ancak, sosyoekonomik gelişmenin çok hızlı seyrettiği bu bölgede, çağdaş kentleşmenin önünde, mülkiyet sorunu, en büyük engeli teşkil etmektedir.

(1) 189 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Havzai fahmiye olarak da bilinen taşkömürü havzasının sınırları, 17 Ocak 1910 tarih ve 289 sayılı Tezkeresi Samiyye; yani, Başbakanlık tezkeresiyle belirlenmiş ve 1958 yılında genişletilen bu sınırlar içinde zilyetlik yoluyla taşınmaz mal edinilmesi yasaklanmıştır.

1950-1958 yılları arasında yapılan kadastro çalışmaları sırasında, havza üzerinde bulunan taşınmazların zilyetlik ve tasarruf durumları belirlenerek kabul edilmekle birlikte, yürürlükte bulunan söz konusu tezkereye dayanılarak, bu taşınmazlar, Hazine adına tescil edilmiştir.

Özellikle Zonguldak'ta kaçak yapılaşmanın önlenerek, çağdaş bir kentleşmenin sağlanabilmesi; ayrıca, kamu yatırımlarına bağlı tek boyutlu ekonomik yapının değiştirilebilmesi için, havzadaki mülkiyet sorununun çözümlenmesi gerekmektedir. Bu nedenle, gelişen ve değişen sosyoekonomik şartlar da gözönüne alınarak, 5.6.1986 tarih ve 3033 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanun ile, havzada zilyetlikle taşınmaz mal edinilmesi hakkındaki kısıtlamalar kaldırılmıştır.

Anılan kanunun yürürlüğe girmesinden sonra açılan davalarda, mahkemelerde zilyetlik sürelerinin geriye doğru hesaplanmasında farklı kararlar ortaya çıkmıştır. Yargıtay, zilyetlik süresinin geriye doğru hesaplanmasında, havzanın ve dolayısıyla taşınmazların Hazineye tescil edildiği 1950'li yılları kabul etmiştir. Bu nedenle, özellikle Zonguldak Merkez İlçesindeki tescil davaları, zilyetlik sürelerinin 1950'li yıllardan geriye doğru yetersiz kalmasından ya da kanıtlanamamasından dolayı reddedilmekte ya da uzun yıllar sürmektedir. Yıllardan beri devam eden söz konusu hukuksal anlaşmazlığı, hem uygulamada bütünlüğü sağlamak hem de daha fazla uzamadan hakkaniyet ve adalet ilkelerine uygun biçimde çözümlenmesini temin etmek amacıyla, bir düzenleme yapılması gereği ortaya çıkmıştır.

Türkiye Taşkömürü Kurumunun kömür üretimi ve güvenlik alanları içinde kalmayan taşınmazların mülkiyetlerinin 3033 sayılı Kanunun yayımı tarihinden önce kadastro tutanağı, kadastro komisyon kararı veya mahkeme ilamlarında gösterilen zilyetleri veya bunların kanunî ya da akdi halefleri adına, kanunda belirtilen kısıtlamalarla, hak sahiplerinin 31.12.2000 tarihine kadar başvurmaları şartıyla, tapuya tescil işlemlerinin yapılmasına imkân tanınmaktadır.

Uygulamada birliği ve bütünlüğü sağlamaya yönelik bu düzenlemenin, uzun yıllardır devam eden hukuksal sorunların, adalet ve eşitlik anlayışına uygun olarak çözümlenmesine bu kanun tasarısının katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Söz konusu kanun tasarısıyla uzun yıllardır devam eden adaletsizliğin, hakkaniyet anlayışı çerçevesinde çözümlenmesinin memnuniyet verici olduğu; ancak, ülkenin pek çok bölgesinde kadastro çalışmaları sırasında tapu kayıtlarında yapılan hatalar nedeniyle vatandaşlarımızın mağdur duruma düştüğü, son yıllarda hazine arazilerinin satışa çıkarılmaya başlanmasıyla, bu vatandaşlarımızın kendi mülklerinde kiracı duruma düşürüldüğü, hükümetin de, bu konuda kapsamlı bir çalışma yapmasına ihtiyaç duyulduğu açıktır.

Biliyorsunuz, bu kanun, Zonguldak Taşkömürü Havzasındaki mülkiyet sorununu çözerken, bölgedeki ekonomik faaliyetleri canlandıracaktır; yine, yıllardır biriken pek çok davanın çözümlenmesine imkân verecektir. 13 000 kilometrekare olan havzai fahmiye bölgesinin, sadece 2 000 kilometrekarelik bölümünde bir çalışma mevcuttur. Bu kanun çıkarılırken, yine, kamuya ait binaların olduğu, ormana ait taşınmazların olduğu kısımlar korunmuştur.

Doğru Yol Partisi olarak biz bu kanun tasarısını destekliyoruz. Bu kanunun çıkarılmasında, özellikle yürürlüğe girmesinde, bu yıl sonuna kadarki süre dikkate alındığında, gecikme olduğunu, hatta, vatandaşların başvurması için yeterli sürenin de bulunmadığını düşünmekteyim. Bu konudaki uygulamada çıkabilecek sorunların çözümlü için, belki, bir önergieyle bu sürenin uzatılmasının yararlı olacağı kanaatindeyim; çünkü, 31.12.2000 tarihine 1,5 aydan az süre kalmıştır. Bunun

yürürlüğe girmesi, vatandaşlara duyurulması gibi konuları düşündüğümüzde, belki 1 aydan daha az süre kalacaktır. Uygulamada da sıkıntılar olacağı kanaatindeyim.

Ülkemizin madenciliklerinin geliştirilmesi, taşkömürü havzasının korunmasıyla ilgili alınan bu önlemlerin, zaman içinde vatandaşlara yansması ortadadır; vatandaşların mağduriyetlerini gidereceğini düşünmekteyim.

Yine, Orman Kanununda 2 (A) maddesi olarak bilinen maddenin de bir an önce uygulamaya konularak, özellikle, zilyetlik dolayısıyla, işte, ormandan açılan alanlarda, zeytinlik, bağ, bahçe yapmış vatandaşlarımızın da, bir an önce, bunların mülkiyetini almasının önemli olduğunu düşünmekteyim; çünkü, tapusunu alamadığımız zaman ziraî kredi alamamaktasınız, ziraî kredi veya herhangi bir işletmeyle ilgili kredi alamamaktasınız ve devletin tanıdığı imkânlardan yararlanamamaktasınız. Bu, ciddi bir sorundur. Hükümetin, bu konuda da uygulamayı hızlandıracağını düşünmekteyim.

Yine, madenlerle ilgili olarak, özellikle, bor madenlerini işleten Eti Holding Anonim Şirketi bünyesinde Eti Bor Anonim Şirketi kurulmuş ve bunun genel müdürlüğü de Bandırma'ya açılmıştır. Kanımca, 55 inci hükümet döneminde alınan karar doğru bir karardır; çünkü, fabrika, Bandırma'dadır. Yine, maden sahaları fabrikaya yakındır, stoklar buradadır, ihracata yönelik veyahut ilgili müşteriler buraya gelmektedir; ancak, Eti Bor Anonim Şirketi kurulurken, bor madenlerinin sadece devlete ait olacağı, özel kişilere ait olamayacağından bahisle, Yüksek Denetleme Kurulunun verdiği rapor sonucunda, bu sahiplik durumunun düzeltilmesi gündeme getirilmiştir. Yüksek Denetleme Kurulunun bu raporuna göre, sadece mal sahipliği düzeltililebilecekken, bu yola gidilmemiş, Eti Bor Genel Müdürlüğü ortadan kaldırılarak, tekrar, Bandırma'daki fabrikaların işletme, madenlerin de müessesese müdürlüğü haline getirilmesi gibi bir kararın alınmak üzere olduğunu, bu konuda bir Bakanlar Kurulu kararı alınmak için müracaatta bulunulduğunu öğrenmiş bulunmaktayız. Bu, bor madenlerinin ekonomik işletilmesi açısından da doğru bir karar değildir. Bu kararın alınmasında, zamanın bakanı -ki o zaman, Eti Holding, Sayın Bakan Rüştü Kâzım Yücelen'e bağlıydı; yine, Sayın Şükrü Sina Gürel aynı hükümette bakandı- aradan ne geçti de, bir yıl içinde, bu kararı tepe takla ederek, bu genel müdürlüğün kapatılması gibi bir girişimde bulunuyor. Ben, bu yanlış kararın, özellikle... Şahsî kanaatim -KİT Komisyonundan dolayı biliyorum, bu genel müdürlük kurulurken takip ettiğimiz bir konuydu, olmasını arzu ettiğimiz bir konuydu- alınan karar doğrudur. Bürokratların, Eti Holding bünyesindeki faaliyetlerin yüzde 80'inin Eti Bor Genel Müdürlüğü, Eti Bor Anonim Şirketi tarafından yapılması dolayısıyla, bunu kontrol edebilmek için, bunun Ankara'ya kaydırılmasını doğru bir karar olarak bulmuyoruz. Onun için, Eti Bor Genel Müdürlüğünün, önceki yapılandırılmış şekliyle Bandırma'da kalarak, yine, bir şirket halinde, bir genel müdürlük halinde olmasının ve değişik faaliyet kollarının da; örneğin, alüminyumsa o sektörde ayrı bir firma olarak, genel müdürlük olarak çalışmasının yararlı olduğunu düşünmekteyiz.

Yine, yeni, daha beş dakika önce, Balıkesir İl Sanayi Müdürlüğünün değiştirilmek istendiği yönünde bir faks aldım. Buna, Balıkesir Sanayi Ticaret, Genç İşadamları gibi, ne kadar dernek veya sivil toplum örgütü varsa "biz, bunun çalışmalarından memnunuz, değiştirilmemelidir" diyor; Sayın Bakandan, bunu, dikkate almasını istiyorum.

Yine, bir diğer konu; özellikle, çiftçilerin, Ziraat Bankasına olan borçlarının mahsup edilmesine yönelik karamamenin, yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla değil de, çiftçinin Ziraat Bankasına başvurduğu tarih itibarıyla yapıldığı şeklinde bir bilgi ulaştı az önceki konuşmadan sonra. Hükümetten rica ediyorum; karamamenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mahsup işleminin yapılması önemlidir; çünkü, bu, çiftçilerin, en azından, onbeş gün, bir aylık ilave faiz ödemesine sebebiyet

vermektedir. Bu konuda da, özellikle, çiftçilerle ilgili iki bakanın imzalamadığını -niye söylediğimi söyleyeyim- Tarım Bakanının ve Sanayi ve Ticaret Bakanının bu kararnameyi halen imzalamadığını, bu iki bakanın da bu kararnameyi bir an önce imzalayarak, çiftçilerin mağduriyetlerinin giderilmesi gerektiğini, özellikle arz etmek istiyorum.

Çiftçilerimiz diyor ki: "Milletvekilleri üç ayda bir maaş alır, işçi-memur ayda bir maaş alır; biz, yılda bir defa alıyoruz. Şimdiden, traktörümüzü, tarlamızı satlığa çıkardık; gelecek yıla nasıl çıkacağız diye bakıyoruz. " Sayın bakanlardan, özellikle Bakanlar Kurulundan, çiftçilerle ilgili konularda biraz daha hızlı davranmalarını rica ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim efendim.

Şimdi, söz sırası, Demokratik Sol Parti Grubu adına, Zonguldak Milletvekili Sayın Ömer Üstümkol'da.

Buyurun Sayın Üstümkol. (DSP sıralarından alkışlar)

DSP GRUBU ADINA ÖMER ÜSTÜNKOL (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 20 nci Yasama Döneminde, Yüce Meclise 24.4.1998 tarihinde arz edilen; ancak, kadük olan ve bu kez, 21 inci Dönem hükümeti Bakanlar Kurulunca yenilenerek, kanunlaşması istenilen, 5 Haziran 1986 tarih ve 3303 sayılı, Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısıyla ilgili olarak, Demokratik Sol Parti Grubu adına görüşlerimi arz etmek üzere söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Zonguldak Vilayetinin çağdaş bir kent haline gelebilmesi için, taşkömürünün bulunuşu olan 1829 tarihi ile işletilmeye başlanışı olan 1848 yıllarından bu yana, ülkemizin en önemli sanayi kenti olması hüviyetinin getirdiği tek boyutlu ekonomik yapının değiştirilmesi ve mülkiyet sorununun bir an önce çözümlenmesi gerekmektedir.

Bilindiği gibi, Zonguldak İli, taşkömürünün ekonomik anlamda işletilmeye başlanmasından bugüne, ülkemizin en önemli sanayi merkezi olmuştur. Ancak, sosyoekonomik gelişmenin çok hızlı seyrettiği bu bölgede, çağdaş kentleşmenin önünde mülkiyet sorunu en önemli engeli teşkil etmektedir. Bu nedenle, özellikle Zonguldak merkez ilçedeki ve Bartın, Karabük, Kastamonu İllerinde tescil davaları, zilyetlik sürelerinin, 1950'li yıllardan geriye doğru yetersiz kalmasından ya da kanıtlanamamasından dolayı ya reddedilmekte ya da uzun yıllar sürmektedir.

Yıllardan beri devam eden söz konusu hukuksal anlaşmazlığı, hem uygulamada bütünlüğü sağlamak hem de daha fazla uzamadan, hakkaniyet ve adalet ilkelerine uygun biçimde çözümlenmesini temin etmek amacıyla bir düzenleme yapılması gereği ortaya çıkmıştır.

Havzai fahmiye olarak bilinen bölgenin 13000 kilometre kare olduğu, ancak 2000 kilometre karelik bölümünde taşkömürü çıkarıldığı ve dolayısıyla bu mülkta çevresindeki Hazine arazilerinin hak sahiplerine verilmesinin, işletilmesi açısından bir sorun yaratmayacağı; ancak, ülkenin pek çok bölgesinde kadaströ çalışmalarını sırasında tapu kayıtlarında yapılan hatalar nedeniyle vatandaşlarımızın mağdur duruma düştüğü görülmektedir. Son yıllarda Hazine arazilerinin satışa çıkarılmaya başlanmasıyla, bu vatandaşlarımızın, kendi mülklerinde kiracı durumuna düştürüldüğü görülmektedir. Hükümetimizin, bu konuyu, daha kapsamlı bir çalışmayla çözüme kavuşturmasında yarar görülmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, kanuna ilave edilmek istenen ek maddeler ile 3303 sayılı Kanunun 2 nci maddesindeki şartları taşımakla birlikte, 19 Haziran 1986 tarihinden önce zilyetleri kadaströ

tutanağı, komisyon kararı veya mahkeme ilamlarında belirtilen, Hazine adına tescil edilen taşınmaz malların bu belgelerde belirtilen zilyetleri veya bunların akdi ve kanunî haleflerine, 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesine göre, hesaplanacak harca esas değer üzerinden peşin veya taksitle taşınmaz malın üzerinde bulunan zilyetler tarafından yapılmış muhdesatlar dikkate alınmadan devredilmesine imkân tanınmaktadır. Kişi başına devrolunacak arazi, 3402 sayılı Kadastro Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen, sulu arazide 40 ve kuru arazide 100 dönüm miktarı aşamayacaktır.

Ayrıca "taksitli satışlarda taksit bedelleri, kanuni faizleriyle birlikte ödenmedikçe devir yapılamayacağı" ilkesine yer verilmiştir. Bu maddeye göre, devredilen taşınmaz mallar hakkında 3303 sayılı Kanunun 3 ve 4 üncü maddelerinin uygulanacağı belirtilmek suretiyle, bu yolla kendilerine taşınmaz mal devredilen zilyetlerin, madenler üzerinde herhangi bir hak iddia edemeyecekleri hükme bağlanırken; madenleri işleten kurum ve tahsis sahiplerinin arama ve işletme haklarının devamı, iş ve emniyet sahaları ile bu sahaların uzantısı içinde mevcut her türlü yeraltı ve yerüstü tesislerinin muhafazası öngörülerek yenilenen ve Zonguldak'la birlikte Bartın, Karabük ve Kastamonu İllerini de çok yakından ilgilendiren bu tasarının, bölgemiz için hayırlı olması dilek ve temennisiyle, Grubum ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Üstünkol.

Fazilet Partisi Grubu adına, Kütahya Milletvekili Sayın Ahmet Derin, buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA AHMET DERİN (Kütahya) – Saygıdeğer Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan, sıra sayısı 189 olan, Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı hakkında, Fazilet Partisi Grubu adına görüşlerimizi ifade etmek için huzurlarımızdayım.

Benden önce konuşan milletvekili arkadaşlarımızın da ifade ettiği gibi, havzai fahmiye olarak bilinen bu bölgemiz, 1910'lu yıllarda ve daha sonra da 1958'de genişletilerek zilyetlik yoluyla taşınmaz mal edinilmesi yasaklanmış olan bir bölgeydi. Daha sonra, 1986'da, 3303 sayılı Yasayla bu kısıtlamalar kaldırılmış olmasına rağmen, müruruzaman müddetleri, zilyetlik müddetlerinin değişik mahkemelerce farklı algılanması veya kabul edilmesinden dolayı bir hayli karışıklıklar doğmuştu ve nihayet, bu 3303 sayılı Yasa ile havzai fahmiye içerisinde zilyet olarak kullanılan, vaziyet edilen tapuların verilebilmesini öngören bir yasanın güncelleştirilmesi, tatbik edilebilirlik kazandırılması için hazırlanmış olan ve bugün, o bölgemizde belki milyonun üzerindeki nüfusun ekonomik hayatına da katkıda bulunacak faydalı bir tasarımı burada oylamış ve geçirmiş olacağız.

Malum olduğu üzere, bu bölgemiz, monokültür bir bölge; yani, sadece kömüre dayalı bir bölge ve yıllardan beri de, ifade ettiğimiz gibi, Trakya büyüklüğündeki bir arazide başka maden aramaları kaldırılmış, yasaklanmış idi. 30 Temmuz 1999 günü Maden Kanununa bir madde ekleyerek, o bölgede başka madenlerin de aranmasına izin veren faydalı bir yasaı tekrar burada hep birlikte gerçekleştirmiştik. Bugün, bu, sadece kömüre bağımlı olan ekonomik yapıyı değiştirebilecek, gerçek manada bir şehirleşmeyi oluşturabilecek ve orada yıllardan beri üzerinde tesisleri olduğu halde, binası olduğu halde, ağaçları olduğu halde bir türlü tapusunu elde edemeden kaynaklanan bir hadiseyle göç etmek mecburiyetinde kalmış, malının sahibi olamamış milyonun üzerindeki insanın malına sahip olması sağlanacak, tapulara mülkiyetinin tescili sağlanacak.

Tabii, tasarının maddelerinde nasıl alınacağı, hangi bölgelerinin istisna edileceği falan zaten belirtilmiş.

Mağdur edilmemesi noktasından da taksitlendirme yapılmış. Bu taksitlendirmede, tabii -muhalefet olarak değil, bir milletvekili olarak- gönlü isterdi ki, yıllarca bu araziye emek vermiş, emek harcamış insanlardan, vade farkının, faizinin alınmamasını öngören bir sistem getirilsin; bu, çok daha uygun olurdu kanaatini taşıyorum.

Yine, bu tasarıda bir eksiklik daha görüyorum: Malum olduğu üzere, orada, aşağı yukarı, dörtte 1'i veya beşte 1'i mesabesindeki bir bölgede Taşkömürü Kurumu İşletmelerinin tesisleri var, lavan var, bantboyu var, ocakları var, stok galerileri var ve orada yapılmış birçok tesis var. Bu tesislerin de, arazileri, tapuları kendilerine ait değil. Bu tasarıya bir geçici madde eklenerek, Taşkömürü Kurumu İşletmelerinin kullandığı bölgelerin tapusu -binaların en azından- lavar bölgesinin tapuları veya emlakinin, lojmanlarının olduğu tapular, eğer, resen Taşkömürü Kurumuna verilmiş olsaydı, özelleştirme kapsamına alınan o bölgelerin birçoğu özel sektöre de açılabilirdi; bu yörenin ekonomisi kurtarılabilirdi.

Bakın, Zonguldak'tan, yedi yıl içerisinde dışarıya 30 000-40 000 göç olmuş; Bartın'dan 20 000 civarında bir göç olmuş. Bunun sebebi, emekli olan insan oraya bina yapamıyor, tapusu yok, mülküllük yok. Parası olan insan, burada arazi alıp, fabrika kuramıyor, istihdam imkânı sağlayamıyor, ne yapıyor; oradan o bölgeden göç ediyor. Kömüre bağlı monokültür bir bölge haline getirilmiş.

Biz, 54 üncü hükümet döneminde bunu gerçekleştirmek istedik, stromiz kâfi gelmedi; ama, bu hükümet -57 nci hükümet- döneminde böyle faydalı bir kanun çıkarılmasını Grup olarak destekliyoruz ve katkısı olanların hepsine de teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Saygılar sunuyorum Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Derin.

Şimdi, söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, Niğde Milletvekili Mükerrer Levent Beyde.

Buyurun Sayın Levent. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MÜKERREM LEVENT (Niğde) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı için, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Ahmet Derin'e de buradan çok teşekkür ediyorum, bu konulardaki sorunları çok iyi dile getirdiler. Bugün bu hale gelmemizin sebeplerini genel politikalarda buluyorum ve bu genel politikalara değinmek istiyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu kürsüsünde, günümüze kadar, pek az zaman ayrılabilen Türk madenciliğiyle ilgili bazı gerçekleri size sunmak istiyorum.

Güçlü bir ülke olabilmenin en temel şartlarından biri, yerli kaynaklara dayalı entegre sanayilere sahip olmaktır. Sanayiın lokomotifini olan madencilik, kendisine has özellikleri olan, arama dönemi uzun ve gerek ülke içerisindeki istikrarsızlıklardan ve gerekse dünyadaki fiyat dalgalanmalarından anında etkilenen riskli bir sektördür.

Bu nedenle, kaynaklarımızı her yönüyle iyi planlamalıyız, kısa, orta ve uzun vadeli politikalar oluşturulmazsa, gelecekte, ülkemizde hammadde darboğazıyla karşı karşıya kalabiliriz. Madenciliğimiz, aramadan üretime, devlet politikası olarak ele alınmalıdır.

Sayın milletvekilleri, fosil ve yakıtlar olarak bulunan kömür, petrol ve doğalgazdan, kömür, gelecek yüzyılda en güvenli enerji kaynağı olma özelliğini sürdürecektir. Bunun iki nedeni vardır; birincisi, bilinen petrol ve doğalgaz rezervlerine, yaklaşık, altmış-yetmiş yıl ömür hesaplanırken, kömür rezervlerinin en az ikiyüz yıllık ömrü olmasıdır. İkincisi de, petrol ve doğalgaz yataklarının Basra Körfezi, Sibiryaya ve Orta, Batı Asya gibi yatakların dünya coğrafyasında daha dengeli dağılımı olması, kömürün durumunu daha kritik hale getirmektedir.

Ülkemizin enerji güvenliğinde de kömürün çok özel ve önemli bir yeri bulunmaktadır. Bilinen 8 milyar ton linyit ve 1 milyar ton taşkömürü yanında, özellikle linyit açısından yeni rezervlerin bulunması büyük bir olasılıktır.

Böyle bir tablo karşısında, kömür madenciliğimizin, arama ve işletme olarak, her geçen gün gelişerek büyümesi gerekirken, son üç-dört yılda, bu sektörde büyük bir gerileme yaşanmış; birçok işletme kapanmış ve üretim düşmüştür. Yeraltı kömür işletmelerinin kapanması da, beraberinde, ayrıca çok önemli olumsuzluklar getirmektedir. Terk edilen ocaklardan göçük, yangın ve su baskınları sonucu yapılmış yatırımlarla birlikte, mevcut rezervler de kaybedilmektedir.

Bütün bunların tek nedeni, kömür ithalatının yarattığı haksız rekabettir. Ülkeye giren kömürün miktarı, yılda 10 milyon tona yakındır ve buna ödenen bedel de 600 milyon dolara ulaşmıştır.

Avrupa Birliği ülkeleri, kömür üretimlerini, açık ve gizli sübvansiyonların yanında, ayrıca, özel tedbirlerle desteklerken, Türkiye, kendi üreticisine haksızlık etmektedir.

Bugün, ülkemizde yerli kaynaklardan üretim yapan işletmelerimizin yıllık brüt kazançlarından yüzde 5 Madencilik Fonu katkısı, yüzde 5 devlet hakkı, yüzde 2 belediye hissesi, varsa yüzde 2 buluculuk hakkı öderlerken, ithalatçılar, tüm bu ödemelerden muaf tutulmuştur. Bunun anlamı, ithalatın, yerli üreticiler karşısında, haksız bir şekilde desteklenmesidir.

Oysa, kömür ve demir cevherleri, Gümrük Birliği Anlaşmasına dahil değildir; ürünler, Avrupa Kömür Çelik Topluluğu kapsamındadır. Buna göre de, Türkiye'ye üçüncü ülkelerden yapılan ithalatta, fon ve gümrük vergi uygulaması serbestisi vardır.

İthalattaki haksız rekabet, ancak, iki şekilde giderilebilir: Birincisi, yerli üreticilerin uğradığı tahribatı ortadan kaldıracabilecek bir oranda, ithal kömüre fon uygulamaktır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de, her geçen gün, madencilik sektörü, bir üvey evlat muamelesi gösterilerek geride bırakılmaktadır.

Bu kanun tasarısıyla, bu alanların ağaçlandırılması, topluma faydalı alanlar tahsis edilmesi, doğal kaynaklarımızın korunması da amaçlanmıştır.

Kanun tasarısının, ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diler; saygılar sunarım.

BAŞKAN - Milli irade adına teşekkür ederim Sayın Levent.

Söz sırası, Anavatan Partisi Grubu adına, Zonguldak Milletvekili Sayın Veysel Atasoy'da.

ANAP GRUBU ADINA VEYSEL ATASOY (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek Maddeler Eklennesi Hakkında Kanun Tasarısı üzerinde; Anavatan Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım; bu vesileyle, şahsım ve Grubum adına sizlere saygılarımı sunuyorum.

Öncelikle, geçen dönem hazırlanıp da, görüşülemeyerek kadük olan bu tasarının yeniden görüşülmesini sağlayan hükümete, huzurlarınızda teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugünkü Zonguldak il merkezi, taşkömürünün bulunmasından sonra doğmuş bir şehrimizdir. Kömürün yeryüzüne çıkarılmasıyla, bölgeye yabancı sermaye

akın etmiş, şehir, âdeta, uluslararası bir görüntüm kazanmıştır. Ülke için büyük tımit kaynağı olan taşkömürü, ülkemiz insanı için de bir ekmeek kapısı olmuştur.

Son günlerini idrak ettiğimiz, içinde bulunduğumuz asrın başında, böyle bir ortam içerisinde Zonguldak Şehri oluşmaya başlamıştır. Yeni gelişmeye başlayan bu şehirde, kömür madeninın kolaylıkla işletilmesini sağlamak amacıyla, liman işletmesinden işçi hukukuna kadar birçok özel düzenleme yapılmıştır. Bunların en önemlilerinden biri, bölgede yaşayan halkı belki de en çok ilgilendireni, 17 Ocak 1326 tarihli -miladî 1910 tarihli- Tezkeresi Samiyye; yani, Başbakanlık Tezkeresiyle, havzai fahmiye; yani, taşkömürü bölgesinin sınırları içinde kalan taşınmaz malların, özel mülkiyete konu olması önlenmiştir. Başka bir deyişle, bugünkü Zonguldak ve Bartın Vilayetleriyle, Karabük ve Kastamonu Vilayetlerinin önemli bir bölümünde mülkiyet hakkı sınırlanmıştır. 1958 yılında çıkarılan bir başka Bakanlar Kurulu kararıyla, bölgenin sınırları daha da genişletilmiştir. Yargıtayın, 10 Haziran 1953 gün ve 6/7 sayılı içtihadı birleştirme kararıyla, tezkeresi samiyyenin halen geçerli olduğunu, bu tezkerenin konusunu teşkil eden taşınmaz malların özel hukuk alanından çıkarıldığını, kamu malları arasına dahil edildiğini, bu sebeple de, taşkömürü bölgesindeki gayrimenkullerin kazandırıcı zaman aşımı yoluyla iktisap edilemeyeceğini kabul etmiştir.

Bu uygulama, 1986 yılına kadar devam etmiştir. Bölge halkı, edatlarından kalan topraklar üzerinde, âdeta işgalci durumunda kalmıştır. Bölgede madenin işletilmesiyle başlayan şehirleşme ve yapılaşma, böyle bir ortam içerisinde gerçekleşmiştir.

Yetmişaltı yıl süren bu uygulama, 1986 yılında, dönemin hükümetinin hazırladığı tasarı ve bazı milletvekillerinin tekliflerinin, Ytce Parlamento tarafından kabul edilmesiyle son bulmuştur. 4 Haziran 1986 tarihli 115 inci Birleşimde kabul edilen 3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanunla, bölge halkının hakları iade edilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; (1/505) esas sayılı Plan ve Bütçe Komisyonu raporunda da ifade edildiği gibi, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra açılan davalarda, mahkemelerde, zilyetlik süresinin geriye doğru hesaplanmasında farklı kararlar ortaya çıkmıştır.

Diğer yandan, 3402 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin uygulanmasıyla, özellikle Zonguldak Merkez İlçede bazı vatandaşların mağduriyetleri söz konusu olmuştur. Görüşmekte olduğumuz tasarı, uygulamada karşılaşılan bu aksaklıkları giderme amacını taşımaktadır.

Tasarının çerçeve 1 inci maddesiyle düzenlenen ek madde 1 bu haksızlıkları ortadan kaldırmakta ve 3303 sayılı Kanunun uygulamasına açıklık getirmektedir.

Ek madde 2 ise, devri yapılamayacak olan taşınmaz malları tadat etmektedir.

Birbirini tamamlayan iki madde, isabetli bir düzenlemedir; 3303 sayılı Kanunda olduğu gibi, devletin zararına ve vatandaşın mağduriyetine yol açmayacak bir düzenlemedir.

Ek madde 3 ve geçici madde 1, uygulamayla ilgili usulleri düzenlemektedir.

Müracaatların ve kararların belli bir süreye bağlanması da oldukça isabetlidir; ancak, verilen süre kısadır, yeniden düzenlenerek makul bir süre verilmesi daha uygun olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu tasarının kanunlaşması, bölgede yaşayan vatandaşlarımızın önemli mağduriyetini çözecektir; ancak, kısaca, havzai fahmiye olarak adlandırılan bölgede maden işletmeciliğinin yarattığı sorunlar bundan ibaret değildir.

İçerisinde bulunduğumuz asırda Zonguldak, son derece sağlıklı şehirleşmiş, yürürlükten kaldırılan tezkeresi samiyyenin de etkisiyle, imarlı olarak değil, fiilî olarak büyümüştür. Dağ, taş ev ve bina haline gelmiştir. Belediye hizmetlerinin ve imar hizmetlerinin yürütülmesi büyük güçlükler arz etmektedir.

Zonguldak, bugün metropol bir şehirdir. Kilimli ve Kozlu beldeleri 40 bin civarında, Çatalağzı Beldesi de, Musda Beldesiyle beraber 30 bin nüfusu barındırmaktadır. Birbiriyle iç içe girmiş olan bölgede 250 bin civarında nüfus yaşamaktadır. Bu durumun da, hükümet tarafından değerlendirilip, büyük nüfusun yaşadığı Kilimli, Kozlu ve Çatalağzı ilçe haline getirilerek, Zonguldak, büyükşehir belediyesi yapılmalıdır. Tezkeresi samiyenin yarattığı bu fiili durum, ancak, yeni bir yönetim yapısıyla düzeltilabilir.

Bugün Zonguldak, yukarıda da açıkladığımız gibi, taşkömürü üretimine göre dizayn olmuş bir şehrimizdir. Şehrin ekonomisi büyük ölçüde kömüre dayalıdır. Son yıllarda kömürde yaşanan kriz, şehrin ekonomisini âdeta çöktürmüştür. Ticari hayat, büyük ölçüde emekli maaşlarıyla dönmektedir. İstihdamın tamamen durması, göç alan bir bölge olan Zonguldak'ta yaşayan insanları göçe zorlamaktadır.

Bugün, Türkiye Taşkömürü Kurumunun geleceği belirsizdir; üretim düşmüş, âdeta, kurum, kapanmaya terk edilmiştir. Ancak, enerji darboğazında olan ülkemizde kömür üretiminden vazgeçilmesi söz konusu olamaz. Enerji darboğazı karşısında, nükleer santrallerin, ithal kömüre dayalı santrallerin planlandığı ülkemizde, özellikle, Amasra ve Kandilli işletmelerinin kömürleri, bölgede yeni kurulacak elektrik santrallerinde kullanılabilir.

Ayrıca, Türkiye'nin en eski termik santrallerinden biri olan Çatalağzı Termik Santralının tevsi-i bir kere daha düşünülmelidir.

Bölge halkı, geleceğini Taşkömürü Kurumu ile bir tutmaktadır ve haklı olarak, bu kurumun geleceğini bilmek istemektedir. Bu nedenle, ilgili Devlet Bakanlığı, kurumun geleceğiyle ilgili açıklamaları en kısa sürede yapmalıdır. Bu tasarıda olduğu gibi, nasıl, mülkiyet hakları iade edilmişse, aynı şekilde, bölge ekonomisini rehabilite edecek tedbirler de strateji alınmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen tasarrufların, ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum, hepimize, yeniden en derin saygılarımı sunuyorum. (ANAP, DSP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Atasoy.

Sayın milletvekilleri, tasarrufların tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 inci maddeyi okutuyorum :

TAŞKÖMÜRÜ HAVZASINDAKİ TAŞINMAZ MALLARIN İKTİSABINA DAİR

KANUNA EK MADDELER EKLENMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. – 5.6.1986 tarihli ve 3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

EK MADDE 1. – Bu Kanunun kapsamında kalan alanlarda; 19.6.1986 tarihinden önce kadaströ çalışmalarını sonucunda hükmen de olsa Hazine adına tescil edilen taşınmaz malların mülkiyetleri, kadastro tutanağı, kadastro komisyon kararı veya mahkeme ilamında gösterilen zilyetleri veya bunların kanunî ya da akdi haleflerine 3402 sayılı Kadaströ Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen miktarları aşmamak kaydıyla ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesine göre hesaplanacak değer üzerinden devredilir.

Taşınmaz mallar üzerindeki zilyede ait ağaçlar ve muhdesat değer tespitinde dikkate alınmaz.

Taşınmaz malın devir bedeli peşin yahut taksitle ödenebilir. Taksitle ödenmesi halinde, devir bedelinin dörtte biri, idarenin devir kararının tebliğinden itibaren otuz gün içinde, bakiyesi ise en çok yirmidört ayda ve dört eşit taksitle ve kanunî faizleri ile birlikte ödenir.

Taksit tutarı ve faizleri ödenmedikçe taşınmaz mal devralan adına tescil edilmez.

Bu maddeye göre devredilecek taşınmaz mallar hakkında, bu Kanunun 3 ve 4 üncü maddeleri uygulanır.

İfraz işlemleri; Tescile Konu Olan Harita ve Planlar Yönetmeliğine uygun olarak yapılacak haritalara göre yapılır ve ifraz masrafları hak sahiplerince karşılanır.

Bu Kanuna göre yapılacak ifrazlarda, 3194 sayılı İmar Kanunu ve Uygulanma Yönetmelikleri hükümleri uygulanmaz.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Ek 1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ek 2 nci maddeyi okutuyorum :

EK MADDE 2. – Aşağıda belirtilen taşınmaz malların devri yapılır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte :

- a) Kamu hizmetlerine tahsis edilmiş veya fiilen bu amaçla kullanılan taşınmaz mallar,
- b) İmar planları ile kamu hizmetine ayrılan yerler,
- c) Herhangi bir yolla Hazine mülkiyetinden çıkmış olan yerler,
- d) 2565 sayılı Askerî Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununa göre birinci derecede askerî yasak bölge kapsamına giren yerler,
- e) 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında bulunan taşınmaz mallar,
- f) 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununa göre kültür varlıkları ve bunlara ait koruma alanları ile tabiat varlıklarının bulunduğu yerler,
- g) 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca içme ve kullanma sularının mutlak, kısa ve orta mesafeli koruma alanları,
- h) 2873 sayılı Millî Parklar Kanunu kapsamında kalan yerler,
- ı) 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununa göre uygulama alanı ilân edilen yerler,
- ı) 3402 sayılı Kadastro Kanununun 16 nci maddesinin (B) ve (C) bentlerinde belirtilen yerler,
- l) 3621 sayılı Kıyı Kanunu kapsamında kalan yerler,
- m) 6831 sayılı Orman Kanununa göre orman sayılan alanlar ile 2924 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Kanun uyarınca Orman Bakanlığı emrine geçen taşınmaz mallar,
- n) 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun gereğince Bayındırlık ve İskân Bakanlığı emrine verilmesi veya tahsis edilmesi gereken yerler.

BAŞKAN – Ek 2 nci madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Ek 2 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çerçeve 1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 1 inci maddeyi okutuyorum :

GEÇİCİ MADDE 1. – Bu Kanundan yararlanacak olanların 31.12.2000 tarihine kadar defterdarlık veya mal müdürlüklerine başvuruda bulunmaları gerekir. Başvuru talepleri altı ay içinde karara bağlanır. Bu hususa ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığınca belirlenir.

BAŞKAN – Geçici 1 inci madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

Geçici 1 inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi okutuyorum :

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2 nci madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

2 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutacağım; yalnız, bu madde, tasarının son maddesidir ve çalışma saatimizin dolmasına yarım saniye kalmıştır.

Tasarının müzakeresinin bitimine kadar çalışma süresinin uzatılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – 3 üncü madde üzerinde söz isteyen?.. Yok.

3 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir; hayırlı uğurlu olsun efendim.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, kanun tasarı ve tekliflerini sırasıyla görüşmek için, 15 Kasım 1999 Pazartesi günü saat 15.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.01

VI. - SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. - *Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonunda toplanan paralara ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Hasan Gemici'nin cevabı (7/519)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın, Hasan Gemici tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

2.9.1999

Zeki Ünal

Karaman

Fak-Fuk-Fon kanunu çıktığı gündenberi; bu fonda toplanan paraların ne kadarı bütçe açıklarına transfer edilmiştir; ne kadarı fakir fukaraya intikal ettirilmiştir?

T.C.

Devlet Bakanlığı

4.11.1999

Sayı : B.02.0.013/08-1783

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 7.10.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/519/4658 sayılı yazınız.

Karaman Milletvekili Sayın Zeki Ünal'ın soru önergesine verilen yanıtlar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Hasan Gemici

Devlet Bakanı

Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın Soru Önergesinin Yanıtları

1. Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Yasasının yürürlüğe girdiği 1986 yılından bugüne kadar, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan Bütçe açıklarına para transferi yapılmamaktadır.

2. Bugüne kadar, Fon geliri toplam 732 trilyon 454 milyar TL.'dan % 1 oranında Afetler Fonuna yapılan kesintiden sonra kalan tutardan Bütçeye gelir kaydedilen tutar 295 trilyon 109 milyar TL.'dir.

3. Fonun amaçları doğrultusunda bugüne kadar 430 trilyon 1 milyar TL. kullanılmıştır.

2. - *Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Havza, Vezirköprü, Ladik ve Suluova yöresinde yetiştirilen tütün, pancar ve ayçiçeği ürünlerinin fiyatlarının ne zaman belirleneceğine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun cevabı (7/526)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Ahmet Kenan Tanrıkulu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını delaletlerinize arz ederim.

8.9.1999

Musa Uzunkaya

Samsun

1. Havza, Vezirköprü, Ladik ve Suluova yöresinin şeker pancarlarını almakta olan Suluova Şeker Fabrikasının iflas ettiği iddiaları bölge müstahsilini ciddi endişeye sevk etmektedir. Bugünlerde sökümlü başlayacak olan pancarın kilo başına fiyatı ne zaman belirlenecektir?

2. Yöre insanı pancarını fabrikaya teslim etmekte endişe duyduğu için özelleşen bu fabrikaya teslim edilemeyen pancar Devlet tarafından alınabilecek midir?

3. Yıl boyunca tütün ve pancar dahil hiçbir avans verilmeyen müstahsilimizin bu perişanlığının giderilmesi için ürünler peşin alınacak mıdır?

4. Yine yörenin ürünü olan ayçiçeği geçen yılki fiyatın 15 bin lira altında tüccara teslim edilerek tamamen fakirleştirilen köylümüzün ayçiçeği ürünü için henüz fiyat belirlenmemesinin sebebi nedir?

5. Takriben 85 bin lira civarında fiyatla tüccara teslim edilen ayçiçeği ürününün yakında belirlenebilecek vatandaşın beklentisi olan 200 bin lira civarındaki fiyat verilirse burada vatandaşları mı, tüccarı mı zengin etmiş olacaksınız?

6. Ayçiçeği için fiyat belirlenmesi ne zaman yapılacaktır?

T.C.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı

5.11.1999

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

Sayı : B.14.0.BHİ.01-436

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 7.10.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/526-1782/4734 sayılı yazınız.

Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, "Havza, Vezirköprü, Ladik ve Suluova yöresinde yetiştirilen tütün, pancar ve ayçiçeği ürünlerinin fiyatlarının ne zaman belirleneceğine ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmaması istediği (7/526) esas nolu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Önergede bahse konu olan tütün konusunun ise, Bakanlığımın bir ilgisi olmayıp, Devlet Bakanı Sayın Rüştü Kâzım Yücelen'in sorumlu olduğu Tekel Genel Müdürlüğüne ilgilendirmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ahmet Kenan Tanrıkulu
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Samsun Milletvekili Sayın Musa Uzunkaya'nın

Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplarımız

Cevap 1. Şeker pancarı alım fiyatı, 10.9.1999 tarih ve 99/13319 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile, hedeflenen enflasyon oranının (% 44) üzerinde, % 64 oranında artışla 27 000 TL./Kg. olarak belirlenmiştir.

Cevap 2. Şirketin olağan faaliyetlerini yürütecek malî kaynaklarını yitirmesi ve bu nedende ekim sözleşmesi imzaladığı üreticilerden 1999 yılı ürünü şeker pancarını alamayacak duruma düştüğünün anlaşılması üzerine; Bakanlığımca 30 000 üretici ailenin gelecek bir yıl için geçimini sağlayacak 800 000 ton pancarın satın alınması ve işlenerek değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan bir Karamame taslağı 23.9.1999 günü Başbakanlığa iletilmiştir. Karamame taslağı esas itibarıyla, bölgedeki şeker pancarının alınması ve Amasya Şeker Fabrikasında işlenmesi için Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin 233 sayılı KHK'nin 35 inci maddesine göre görevlendirilmesini kapsamaktadır. Görevlendirme ile ilgili diğer usul ve esaslar ise, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. ile Amasya Şeker Fabrikası A.Ş. tarafından imzalanacak ve ayrıca Bakanlığımız ile Hazine'den sorumlu Devlet Bakanı tarafından onaylanacak bir protokolda gösterilecektir.

Kısa bir süre önce imzaya açılan Karamamenin yürürlüğe girmesi ile Amasya bölgesindeki pancar üreticisinin mağduriyeti önleneceği gibi, çevrede belli bir istihdam potansiyeli yaratan Şeker Fabrikasının faaliyetine de imkân tanınmış olacaktır.

Cevap 3. Başbakanlığa sevk edilen Karamamenin yürürlüğe girmesi durumunda, alımlar Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin bağlı olduğu usul ve esaslara göre yürütülecektir.

Türk Şekerin Yatırımı ve Finansman programında ise pancar avans ödemelerinin yıl sonuna kadar % 40'a ulaşması öngörülmektedir. Ödemelerin bu miktara ulaşması halinde geri kalan % 60 oranındaki borcun Hazinesin imkânları ölçüsünde önümüzdeki yılın Nisan ayı sonuna kadar ödemesi planlanmaktadır.

Cevap 4, 5, 6. İçinde bulunduğumuz 1999/2000 alım döneminde ayçiçek ürünü fiyatı önceki yıllarda olduğu gibi Eylül ayının ilk yarısına rastlayan 8.9.1999 tarihinde 130 000 TL./Kg.olarak açıklanmıştır. Söz konusu fiyatın belirlenmesinde ithal maliyetleri de dikkate alınmıştır.

Ayrıca, yağlık ayçiçeği tohumu üreticisinin, enflasyon hedefi ile maliyetler gözetilerek makûl sayılabilecek bir gelir temin edilebilmesi, sanayiye dış piyasa fiyatı üzerinden ürün sağlanabilmesi ve üreticinin desteklenebilmesi için, çıkartılacak Bakanlar Kurulu Kararına bağlı olarak destekleme primi ödenmesi yönündeki çalışmalar sürdürülmekte olup, Bakanlığımızca ilgili kuruluşlar zeminde gerekli girişimler yapılmaktadır.

3. - *Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır'ın, Bursa'da yapımı gerçekleştirilen Efemtur A.Ş.'ne ait otel yatırımına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Recep Önal'ın cevabı (7/530)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Hazineden Sorumlu Devlet Bakanına yöneltilmesi hususunu arz ve talep ederim.

15.9.1999

Ertuğrul Yalçınbayır
Bursa

Sorular :

Bakanlar Kurulunun 25 Mart 1998 gün ve 98/10755 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Esasları Hakkında Karar"ın uygulanması ile ilgili olarak:

Bursa şehir merkezinde Turizm Yatırım ve Teşvik Belgeli Efemtur A.Ş.'ne ait otel yatırımı Emlak Bankasının tespitleriyle % 73 gerçekleşmiştir.

Anılan yatırım Bakanlar Kurulunun yukarıda yazılı kararına uygun olduğu halde Hazine Müsteşarlığının 7.6.1999 gün ve 40670 sayılı Türkiye Emlak Bankası Genel Müdürlüğüne yazdığı yazının gereği Türkiye Emlak Bankası tarafından yerine getirilmemiştir.

Kredi, Emlak Bankasının öz kaynağından değil tamamen Hazine tarafından fon kaynaklı krediden karşılanacağı halde Hazine Müsteşarlığı yazısının gereğinin yapılmamasının dolayısıyla Bakanlar Kurulu kararının gözardı edilmesinin sebebi nedir?

T.C.

Başbakanlık

Hazine Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.HM.O-TUGM-01/A-81054

Konu : Soru önergesi

5.11.1999

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı

Genel Sekreterliğine

(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : a) 7.10.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/530-1821/4895 sayılı yazımız.

b) 1.11.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/530-1821/4895 sayılı yazımız.

İlgide kayıtlı yazılar ile Bursa'da yapımı gerçekleştirilen Efemtur Turistik Tesisleri Turizm A.Ş.'ne ait otel yatırımına ilişkin Bursa Milletvekili Sayın Ertuğrul Yalçınbayır'a ait yazılı soru önergelerinin cevaplandırılması istenmektedir.

Arşiv kayıtlarında ve ekte yer alan belgelerin incelenmesi neticesinde, yatırım kalmış turizm yatırımlarına uygulanabilecek Fon Kaynaklı Kredinin anılan firma adına düzenlenmiş olan 7.6.1999 tarih ve 29697/A sayılı Yatırım Teşvik Belgesine işlendiği, kredi tahsisi için müracaat edilen Türkiye Emlak Bankasının kredilerin durdurulması nedeniyle ödeme yapmadığının firmanın 14.6.1999 tarih ve 60110 sayılı müracaatı ile Müsteşarlığımıza bildirildiği ve söz konusu müracaata istinaden belgeye işlenen yatırım kalmış turizm yatırımlarına uygulanabilecek Fon Kaynaklı Kredinin bankaların kendi kaynaklarından vereceği bir kredi olmayıp, Yatırımları Teşvik Fonundan aracı bankalara aktararak yatırımcıya verilecek bir kredi olduğu, bu nedenle gerekli işlemin yapılması hususunda bankaya yazı yazıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca, yapılan işlem hakkında firmaya da bilgi verilmiştir.

Ancak, Emlak Bankasına, bu kredinin kendi kaynaklarından verilecek bir kredi olmayıp, Yatırımları Teşvik Fonundan aracı bankalara aktararak yatırımcıya verilecek bir kredi olduğunun belirtilmesine rağmen, mezkur bankaca gerekli işlemlerin yapılarak Müsteşarlığımızdan kredi tahsisinin talep edilmediği anlaşılmıştır.

Söz konusu kredinin kullanımını ile ilgili olarak anılan bankadan kaynaklanan nedenlerle gecikme meydana gelmiştir. Banka nezdinde girişimlerimiz sürdürülmekte olup, sorunun en kısa sürede çözümlenebilecektir.

Bilgilerinize arz olunur.

Recep Önal
Devlet Bakanı

Ek : 1

Belge No. : 29697A

Belge Tarihi : 7 Haziran 1999

Bu belge 31.1.1991 tarih ve 29697 sayılı teşvik belgesi yerine kaim olmak üzere düzenlenmiştir.

I. Yatırımcı ile İlgili Bilgiler

1. Firma Adı/Unvanı : Efemtur Turistik Tesisleri Turizm ve Tic. A. Ş.
2. Adresi : Gümüşçeken Cad. No : 34/BURSA
3. Vergi Dairesi : Yıldırım
4. Vergi No : 3250025530
5. Firma Tel/Fax :

II. Yatırımla İlgili Bilgiler

1. Sektörü ve Konusu : Hizmetler - Turizm - Konaklama tesisleri, otel
2. Cinsi : Komple yeni yatırım
3. Yeri : Gelişmiş yöre
4. Elektrik : 0
5. İstihdam (kişi) : 39

6. Kapasitesi :

		Birimi
	32	Oda
Üç Yıldızlı Otel	72	Yataklı
Kapalı Lokanta	90	Kişilik

7. Başlama Tarihi : 11.11.1990

8. Bitirme Tarihi : 30.6.1998

9. İhracat Taahhüdü : 300 000

(ABD \$ 2 Yıllık Toplam)

10. Döviz Kullanımı : 0

Yeni Makina : 0

Kullanılmış Makina : 0

Diğerleri : 0

1 ABD \$: 0 TL.

III. Yatırımın Yararlanacağı Destek Unsurları

Yatırım Toplamı : % 100

Vergi Artış İstis.

Kay. Kul.-Dest. Prim : % 25

KDV İstisnası

Fon Kaynaklı Kredi : % (Yr. Kl. T. Y.)

IV. Yatırım Tutarı (Milyon TL.)

1. Sabit Yatırım : 130 551

a) Arazi-Arsa : 0

b) Bina-İnşaat : 15 896

c) Makine-Teçhizat : 70 687

- İthal : 0

- Yerli : 70 687

d) Diğer Harcamalar : 3 968

e) Mefruşat : 40 000

2. Gümrük Vergisi : 0

3. İşletme Sermayesi : 0

Toplam Yatırım : 130 551

V. YATIRIMIN FINANSMANI (Milyon TL.)

1. Öz Kaynaklar (% 61) 80 172

a) Sermaye : 76 172

b) Şirket Fonları : 4 000

2. Yabancı Kaynaklar (% 39) 50 379

a) İç Kredi : 50 379

- Fon Kaynaklı Kredi : 50 379

- Diğer : 0

b) Dış Kredi : 0

c) Döviz Kredisi : 0

d) İşletme Kredisi : 0

3. Gümrük Muafiyeti : 0

Toplam Finansman : 130 551

VI. Özel Şartlar

1. Yatırımın finansmanındaki yabancı kaynaklarda görülen 50 379 000 000 TL. tutarındaki kredi 98/10755 sayılı Kararnamenin geçici 3 üncü maddesi gereğince Yarım Kalmış Turizm Yatırımlarına uygulanabilecek Fon Kaynaklı Kredidir. Bu kredi Emlak Bankasının 26.5.1999 tarih ve 52337 sayılı yazısı ekinde yer alan Fizikî Gerçekleşme Ekspertiz Raporuna istinaden belgeye işlenmiştir.

2. Yatırımın % 61'i özkaynaklardan karşılanacak olup, firmanın mevcut sermayesi 4 milyar TL.'dir.

3. Yatırımın tamamlanmasını müteakip T.C. Turizm Bakanlığından alınacak "Turizm İşletme Belgesi" tevsik edilerek belge vize ettirilecektir.

4. 96/8639 sayılı Kararname gereği 31.12.1996 tarihinden itibaren bu belge kapsamında yapılacak harcamalara KKDP uygulanmayacaktır.

5. Yatırım süresi, 98/10755 sayılı Kararnamenin 4 üncü maddesi gereğince belgeye işlenen Fon Kaynaklı Kredinin tahsis tarihinden itibaren 1 yıldır.

İş bu belge 27.12.1990 tarih ve 70508 sayılı müracaatımızın incelenmesi sonucu 8.11.1990 tarih ve 90/1116 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi eki Karara istinaden düzenlenmiştir.

Ek : 2

T.C.

Başbakanlık

Hazine Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.HM.O-TUGM-01/A-40670

7.6.1999

Konu : Fon Kaynaklı Kredi

Türkiye Emlak Bankası Genel Müdürlüğüne

İlgi : T. Emlak Bankası Ege Bölge İstihbarat Müdürlüğü'nün 26.5.1999 tarih ve 52337 sayılı müracaatı (21.5.1999 tarih ve 849 sayılı yazısı.)

Efemtur Turistik Tesisleri ve Tic. A.Ş. adına düzenlenmiş olan 31.1.1991 tarih ve 29697 sayılı Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılmakta olan turizm konaklama tesisi konulu yatırıma ait yarım kalmış turizm yatırımlarına uygulanabilecek Fon Kaynaklı Krediyeye ilişkin fizikî gerçekleşme ekspertiz raporunu içeren ilgi yazı incelenmiştir.

Yapılan değerlendirme sonucunda, bahse konu yatırımın 98/10755 sayılı Kararnın Geçici 4 üncü maddesi ve 98/1 sayılı Tebliğin Geçici 3 üncü maddesinde belirtilen şartlar ile yarım kalmış turizm yatırımlarına uygulanabilecek Fon Kaynaklı Kredi ile ilgili olarak tarafınıza gönderilen uygu-

lama esaslarına uygun olması sebebiyle yarım kalmış turizm yatırımlarına uygulanabilecek Fon Kaynaklı Kredi Yatırım Teşvik Belgesi üzerine işlenmiştir.

Firma adına düzenlenen 31.1.1991 tarih ve 29697 sayılı Yatırım Teşvik Belgesi, Bankanızı yapmış olduğu maliyet tablosu esas alınarak yeni düzenlenen 29697/A sayılı belge üzerinde revize edilmiştir.

Ayrıca, firmaya kullandırılan krediler ile ilgili Müsteşarlığımıza bilgi verilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Ek : 3

Hazine Müsteşarlığı
Teşvik Uygulama Genel Müdürlüğü
Ankara

11.6.1999

31.1.1991 tarih ve 29697 nolu yatırım teşvik belgeli turizm yatırımımız 98/10755 sayılı kararın 4 üncü maddesi gereği ve 98/1 sayılı tebliğin geçici 3 üncü maddesinde belirtilen şartları taşıması sebebi ile T. Emlak Bankası Genel Müdürlüğü Ege Bölgesince yapılan seviye tespiti raporu sonucunda müsteşarlığımızın 7.6.1999 tarih ve 40669 sayılı yazısı ile teşvik belgesine işlenmiş ve süre uzatımı yapılmıştır.

Söz konusu yazıya istinaden T. Emlak Bankasına müracaat edilmiş ancak T. Emlak Bankası, genel bir talimatla kredilerin durdurulduğunu ve herhangi bir işlem yapılamayacağını bildirmiştir.

Halbuki Emlak Bankası söz konusu krediyi kendi kaynaklarından değil, "Yatırımları Teşvik Fonundan" aktararak tarafımıza ödeyecektir.

Dolayısı ile söz konusu işlemin genel talimatın dışında bulunduğu dair bir talimatla T. Emlak Bankasına bildirilmesi zarureti doğmuştur.

Bu nedenle mağduriyetimizin önlenmesi amacıyla ile gereğinin yapılmasını müsadelerinize arz ederim.

Saygılarımızla.

M. Orhan Efe
Yön. Kur. Üyesi

Ek : 4

T.C.
Başbakanlık
Hazine Müsteşarlığı

22.7.1999

Sayı : B.02.1.HM.O-TUGM-01/A-52652

Konu : Fon Kaynaklı Kredi

Efermtur Turistik Tes. Turizm ve Tic. A.Ş.
Gümüşşeken Cad. No : 34/Bursa

İlgi : 14.6.1999 tarih ve 60110 sayılı müracaatınız.

İlgide kayıtlı müracaatlarınızla firmanız adına düzenlenen 7.6.1999 tarih ve 29697/A sayılı Yatırım Teşvik Belgesine 98/10755 sayılı Kararın Geçici 4 üncü maddesi ve 98/1 sayılı Tebliğin Geçici 3 üncü maddesinde belirtilen şartları taşıması sebebiyle yarım kalmış turizm yatırımlarına

uygulanabilecek Fon Kaynaklı Kredi işlendiği, ancak kredi tahsisi için müracaat edilen bankanın kredilerin durdurulması sebebiyle işlem yapamadığı belirtilmektedir.

Bilindiği üzere, belgenize işlenen yarım kalmış turizm yatırımlarına uygulanabilecek Fon Kaynaklı Kredi bankaların kendi kaynaklarından vereceği bir kredi olmayıp, Yatırımları Teşvik Fonundan aracı bankalara aktararak yatırımcıya verilecek bir kredi olduğundan gerekli işlemin yapılması gerekmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Dr. Turan Serdengeçti

Müsteşar a.

Teşvik ve Uygulama Genel Müdürü

Ek : 5

T.C.

Başbakanlık

Hazine Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.HM.O-TUGM-01/A

6.9.1999

Konu : Fon Kaynaklı Kredi

Türkiye Emlak Bankası Genel Müdürlüğüne

İlgi : 14.6.1999 tarih ve 60110 sayılı firma müracaatı.

Efemtur Turistik Tes. Turizm ve Tic. A.Ş. ilgide kayıtlı müracaatı ile firma adına düzenlenen 7.6.1999 tarih ve 29697/A sayılı Yatırım Teşvik Belgesine 98/10755 sayılı Kararın Geçici 4 üncü maddesi ve 98/1 sayılı Tebliğin Geçici 3 üncü maddesinde belirtilen şartları taşıması sebebiyle yarım kalmış turizm yatırımlarına uygulanabilecek Fon Kaynaklı Kredinin işlendiğini, ancak kredi tahsisi için müracaat edilen bankanızca kredilerin durdurulması sebebiyle işlem yapılmadığını belirtmektedir.

Bilindiği üzere, söz konusu belgeye işlenen yarım kalmış turizm yatırımlarına uygulanabilecek Fon Kaynaklı Kredi bankaların kendi kaynaklarından vereceği bir kredi olmayıp, Yatırımları Teşvik Fonundan aracı bankalara aktararak yatırımcıya verilecek bir kredi olduğundan gerekli işlemin yapılması gerekmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Dr. Turan Serdengeçti

Müsteşar a.

Teşvik ve Uygulama Genel Müdürü

4. - Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, meslek lisesinden düz liselere nakillerini yap-
turan ve nakilleri iptal edilen öğrencilere ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu-
lu'nun cevabı (7/541)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Millî Eğitim Bakanı Sayın Metin Bostancıoğlu tarafından yazılı olarak ce-
vaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Saffet Arıkan Bedük

Ankara

Soru :

Anadolu Ticaret Meslek Lisesi hazırlık sınıfını başarı ile tamamlayan öğrencilerin bir kısmı 1999-2000 Eğitim ve Öğretim Yılı başlamadan önce normal düz liselere nakillerini yaptırmışlar ve yeni okullarında bir hafta süreli eğitim gördükten sonra nakil yasak diye okul ile ilişkileri kesilmiş, eski okulları da yeniden kayıt yapmadığı için bu öğrenciler boşlukta kalmıştır. Bu şekilde okuma hakkı elinden alınan öğrencilerin durumları ile ilgili olarak Bakanlığımızca herhangi bir çalışma var mıdır?

Ortaöğretimlerde yaşanan bu tür belirsizliklere ne zaman ve ne şekilde çözüm bulunacaktır?

T.C.

Millî Eğitim Bakanlığı

9.11.1999

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/3037

Konu : Soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 7.10.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2043-7/541-1867/5121 sayılı yazısı.

Ankara Milletvekili Sayın Saffet Arkan Bedük'ün "Anadolu Ticaret Meslek Lisesinden düz liselere nakillerini yaptıran ve nakilleri iptal edilen öğrencilere ilişkin" yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Öğretim programlarındaki farklılıklar, Anadolu Ticaret Meslek Liselerinin amacı ve özelliği gözönüne alındığında Anadolu Ticaret Meslek Liselerinden ayrılan öğrencilerin liselere nakil ve geçişleri mümkün görülmemektedir. Aynı programın uygulanması nedeniyle Anadolu Ticaret Meslek Liselerinden ayrılan öğrencilerin aynı okul türü olan Ticaret Meslek liselerine devam etmeleri gerekmektedir.

Bu husus Yönetmelik, Yönerge ve Genelge ile düzenlenmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Metin Bostancıoğlu

Millî Eğitim Bakanı

5. – *Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, imam hatip lisesi öğrencilerine ve YÖK Başkanı hakkındaki bazı iddialara ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (7/546)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delaletinizi saygı ile arz ederim.

23.9.1999

Tevhit Karakaya

Erzincan

Anayasa eşitlik temelinde dayalı, eğitim politikalarını belirleme ve yürütmekle Millî Eğitim Bakanlığını görevlendirmiştir. Halbuki son iki yıldan beri eğitim uygulamalarında Anayasamın yukarıdaki temel ilkelerine aykırı işlemlerinin uygulandığı görülmektedir.

1. Kesintisiz eğitim uygulamaları ile Bakanlık teşkilatı içinde çok farklı ve ayrımcı bir işlem ve eyleme tabi tutulan imam-hatip liselerinde halen okuyan öğrencilerin öteki dengi okul ve lisele-re yatay geçişi yasaklanmış bulunmaktadır. Bu uygulama Anayasa ve Millî Eğitim Temel Kanunu-nun eşitlik ilkelerine aykırı değil mi?

2. İmam hatip lisesi öğrencilerine karşı takılan bu ayrımcı uygulamanın amacı nedir?

3. Eğitim politikalarının belirlenme ve yürütülmesi yetkisinin Millî Eğitim Bakanlığına ait ol-duğu halde bu yetkinin YÖK tarafından kullanılmasının sebebi nedir?

4. YÖK Başkanı Kemal Gürüz'ün son iki yıldan beri görevi ile ilgili işlediği kusurlarla ilgili adli veya idari soruşturma açılmış mıdır; açılmışsa ne safhadadır? Açılmamışsa adı geçen kişinin yaptığı yolsuzluk ve görevi kötüye kullanma iddiaları doğru mudur? İddialar doğruysa adı geçen kişi hakkında bir cezai işlem yapılmamasının sebebi nedir?

T.C.

Millî Eğitim Bakanlığı

9.11.1999

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/3036

Konu : Soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 7.10.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2043-7/546-1899/5216 sayılı yazısı.

Erzincan Milletvekili Sayın Tevhit Karakaya'nın "İmam hatip lisesi öğrencilerine ve YÖK Başkanı hakkındaki bazı iddialara ilişkin" yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1-2. Öğretim programlarındaki farklılıklar, meslek liselerinin amacı ve özelliği dikkate alınarak meslek liseleri ile imam hatip liselerinden liselere öğrenci nakli ve geçişleri uygun görülme-mektedir. Bu husus "Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Nakil ve Geçiş Yö-nergesi" ile düzenlenmiştir.

Tüm meslek liseleri için aynı uygulama yapılmakta olup imam hatip liseleri için farklı uygu-lama hiçbir zaman sözkonusu değildir.

3-4. Anayasanın yükseköğretim üst kuruluşlarını tanımlayan 131 inci maddesinin 1 inci parag-rafında, "Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek, bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim ele-manlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile Yükseköğretim Kurulu kurulur." 3 ün-çü paragrafında; "Kurulun teşkilatı, görev, yetki, sorumluluğu ve çalışma esasları kanunla düzen-lenir" hükmü yer almakta olup, söz konusu Anayasa hükmüne uygun olarak 4.11.1981 tarihinde çı-kartılan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 nci maddesinde, Yükseköğretim Kurulunun Ana-yasada belirtilen görevleri ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Anayasal bir kurum olan Yükseköğretim Kurulu Anayasa ve kanunlarla kendisine verilmiş olan görev, yetki ve sorumluluklarını yerine getirmektedir.

Kurul Başkanlığınca hukuka ve mevzuata aykırı işlem yapılması söz konusu değildir.

Bilgilerinize arz ederim.

Metin Bostancıoğlu
Millî Eğitim Bakanı

6. - Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, başörtülü gazetecilere basın kartı verilmediği iddialarına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mehmet Ali İrtemçelik'in cevabı (7/564)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Yüksel Yalova tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

29.9.1999
Zeki Ünal
Karaman

1. Başörtülü gazetecilere neden basın kartı verilmemektedir?
2. Bu uygulamanın yasal dayanağı nedir?

T.C.

Başbakanlık

Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.1.BYE-0.11.00.04/1507-7313

9.11.1999

Konu : Başörtülü gazetecilere basın kartı verilmemesine ilişkin önerge

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 1.11.1999 tarih ve KAN.KAR.MD: A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/564-1942/5302 sayılı yazıları.

Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın, başörtülü gazetecilere basın kartı verilmediği iddialarına ilişkin, ilgisi nedeniyle Bakanlığımıza tevcih edilen yazılı soru önergesine yönelik cevaplarımız şöyledir:

Başörtülü gazetecilere neden basın kartı verilmemektedir?

Bilindiği üzere, basın mensuplarının bir kamu hizmeti olan mesleklerini icra ederken saygınlık çerçevesi içerisinde görevlerini en iyi şekilde yapmalarının sağlanması yönünde tanıtıcı özellikler içeren basın kartları, Basın Kartları Yönetmeliği hükümleri kapsamında, yine bu yönetmelik hükümlerine göre çoğunluğu basın kuruluşları temsilcilerinden oluşturulan Basın Kartı Komisyonu tarafından yapılan değerlendirme çerçevesinde verilebilmektedir.

İlk kez basın kartı alacak gazeteciler, basın kartlarına ait esas ve usullerin belirlendiği mezkûr Yönetmeliğin 28 inci maddesi uyarınca Bakanlığım bağlı kuruluşu Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğüne müracaatlarını yapmakta (son Basın Kartları Yönetmeliği, 9 Ağustos 1998 tarih ve 23428 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak, yürürlüğe girmiştir), Yönetmelik gereği uygulanan bir bekleme stresini takiben, Genel Müdürlükçe yapılan araştırmalar sonucu tamamlanan işlem dosyaları, gazetecinin yenilediği başvuruyla beraber Sarı Basın Kartı verilmesi konusunda mesleki yeterlilik açısından değerlendirilmek üzere, anılan Basın Kartı Komisyonuna sunulmaktadır. Basın Kartı Komisyonunun, müracaatçının nitelikleri ve mesleki bilgisini gözönüne alarak yapacağı değerlendirme sonucu, Genel Müdürlükçe talep sahibi adına Sarı Basın Kartı düzenlenebilmektedir.

Muhtelif tarihlere toplanan (17-18 Eylül 1998, 5-6 Kasım 1998) Basın Kartı Komisyonu, gündemine sunulan başörtülü (türbanlı) fotoğrafları ihtiva eden dosyaları incelemeyi reddetmiş; "türbanlı fotoğrafların basın kartlarında kullanılmayacağı" görüşüyle, bu nitelikteki fotoğrafların bulunduğu gazeteci işlem dosyalarını Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğüne iade etmiştir.

Bu durum karşısında genel müdürlük, başörtülü (türbanlı) fotoğrafların Sarı Basın Kartlarında kullanılıp, kullanılmayacağı hususunda duyulan tereddüt nedeniyle Danıştay'ın görüşüne başvurmuştur.

Bu başvuru üzerine incelemede bulunan Danıştay 1 inci Dairesi, 12.7.1999 tarih ve 1999/98 E., 1999/116 K. sayılı kararı ile, Basın Kartları Yönetmeliğine göre verilen Sarı Basın Kartlarında kadın gazetecilerin başörtülü (türbanlı) fotoğraflarının kullanılmayacağı görüşüyle, idarenin bu doğrultuda işlem ve düzenleme yapması gerektiği sonucuna varmıştır.

Bu bağlamda, ilk defa Sarı Basın Kartı almak üzere yapılan başörtülü (türbanlı) fotoğrafı başvurularında; Danıştay 1 inci Dairesinin bu kararı doğrultusunda işlem ve düzenleme yapılmaktadır.

Bu uygulamanın yasal dayanağı nedir?

Danıştay 1 inci Dairesince verilen mezkûr karar, bu uygulamanın yasal dayanağını oluşturmaktadır. Kararda özetle;

Kadın gazetecilerin Sarı Basın Kartlarında kullanılmak üzere beyannamelerine ekledikleri başörtülü (türbanlı) fotoğraflara dair anılan Yönetmelikte herhangi bir düzenleme yer almamakla beraber, basın-yayın mensuplarının açıklanan kamusal görevleri dikkate alındığında, konunun, bu hususta evvelce verilmiş emsal yargı kararları da gözönüne alınarak incelenmesinde yarar görüldüğü ve Danıştay, Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Komisyonunun emsal kararlarının birlikte değerlendirildiği ifade edilmektedir.

Kararda ayrıca, mevzuatta öngörülen kılık kıyafete uyma zorunluluğunda olan Devlet enformasyon hizmetlerinde çalışan kamu görevlileri ile diğer basın kartı sahiplerinin TBMM ile tüm kamu kurum ve kuruluşlarınca kendilerine tanınan ve Yönetmeliğin ilgili maddesinde belirtilen ayrıcalıklardan yararlanarak yerine getirdikleri kamusal görevleri dikkate alındığında, bu hizmeti aynı ayrıcalıklarla yürütecek olan kadın gazetecilerin basın kartlarında başörtülü (türbanlı) fotoğraflarının kullanılmasının, Anayasanın laiklik ve eşitlik ilkelerine aykırılık oluşturacağı sonucuna ulaşıldığı ve bu nedenle, Basın Kartları Yönetmeliğine göre verilen Sarı Basın Kartlarında kadın gazetecilerin başörtülü (türbanlı) fotoğraflarının kullanılmayacağı görüşüyle, idarenin bu doğrultuda işlem ve düzenleme yapması gerektiği sonucuna varıldığı belirtilmektedir.

Saygılarımla arz ederim.

Mehmet Ali İrtemçelik
Devlet Bakanı

7. - Samsun Milletvekili Musa Uzunkeya'nın, Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında batırılan Kocatepe muhribine ilişkin Başbakan sorusu ve Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakçoğlu'nun cevabı (7/669)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Bülent Ecevit tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını delaletlerinize arz ederim.

Musa Uzunkeya
Samsun

1. Kıbrıs Barış Harekâtı esnasında Kocatepe muhribimizin uçaklarımız tarafından batırılmasının ve 54 askerimizin şehit edilmesinin sebepleri nelerdir?

2. Gemi vurulduktan 4 dakika sonra, yapılan hatanın farkına varıldığı, buna rağmen kurtarma çalışmalarına 2-3 gün sonra başlanıldığı yolundaki iddialar doğru mudur?

3. Batırılan Kocatepe Muhribinin Komutanı Yarbay Güven Erkaya ve 111 askerimizi "Berk" adlı savaş gemimiz mi, yoksa bir İsrail balıkçı gemisi mi kurtarmıştır?

4. Olaydan hemen önce ABD Dışişleri Bakanının geminin Türkiye'ye ait olduğu yolunda sizi uyardığı, buna rağmen vur emrinin verildiği iddiaları doğru mudur?

5. Üzerinden 25 yıl geçmiş olmasına rağmen kamuoyuna bu konuda resmî bir açıklama yapılmamış olmasının sebebi nedir?

T.C.

Millî Savunma Bakanlığı
Kan.Kar. : 1999/7023-GK

8.11.1999

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 25 Ekim 1999 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-2322 sayılı yazısı.

Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya tarafından verilen ve İlgi Ek'inde gönderilerek cevaplandırılması istenilen, 7/669 sayılı "Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında batırılan Kocatepe Muhribine ilişkin" yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te sunulmuştur.

Arz ederim.

Sabahattin Çakmakoğlu
Millî Savunma Bakanı

Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya Tarafından Verilen
7/669 Sayılı Yazılı Soru Önergesinin Cevabı

1. Kamuoyu tarafından da bilindiği gibi, 1974 yılında gerçekleştirilen Kıbrıs Barış Harekâtında Kocatepe Muhribi, bölgede Yunanistan'a ait gemilerin Türk Bayrağı çekerek seyahatleri konusunda edinilen bilgilerden kaynaklanan hatalı değerlendirme sonucu, kendi uçaklarımız tarafından batırılmıştır.

2. 25 yılı aşkın süre önce meydana gelen bu olayla ilgili olarak her türlü işlem yapılmış ve benzer olayların oluşmaması için, o tarihten itibaren gerekli önlemlerin alınması sağlanmıştır.

3. Kocatepe Muhribinin komutanı ve personeli, Türk gemileri ile birlikte olay yerine intikal eden diğer gemilerin de yardımıyla kurtarılmıştır.

4. Olaydan önce Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanının herhangi bir uyarısı sözü olmamıştır.

5. Olayın kamuoyundan gizlenen ve bugün açıklanması gerekli bir yönünün bulunmadığı değerlendirilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Sabahattin Çakmakoğlu
Millî Savunma Bakanı

8. - Diyarbakır Milletvekili Osman Aslan'ın, Diyarbakır İli Ergani İlçesinin yatılı bölge okulu ihtiyacına ilişkin sorusu ve Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun cevabı (7/675)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın yazılı olarak Sayın Millî Eğitim Bakanı tarafından cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi saygılarımla arz ederim.

Osman Aslan
Diyarbakır

1. 100 000'den fazla nüfusu, 179 köy ve mezrası bulunan Ergani'de bugüne kadar bir yatılı bölge okulunun yapılmamış olmasının nedenini açıklar mısınız? Programınızda varsa Ergani'de kaç merkeze yatılı bölge okulu inşa etmeyi düşünüyorsunuz?

2. Özellikle geri kalmış bölgelerin il merkezlerinde öğretmen yığılmaları olurken, bağlı köy ve kasabalarda öğretmen açığı had safhaya ulaşmaktadır. Bu konuda bir tespitiniz ve çalışmanız var mı? Çözüm önerileriniz nelerdir?

T.C.

Millî Eğitim Bakanlığı

9.11.1999

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/3038

Konu : Soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 25.10.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-2314-7/675-2114/5684 sayılı yazısı.

Diyarbakır Milletvekili Sayın Osman Aslan'ın "Diyarbakır İli Ergani İlçesinin yatılı bölge okulu ihtiyacına ilişkin" yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. Diyarbakır İlinin Ergani İlçesinde bir yatılı ilköğretim bölge okulu bulunmakta, birinin inşaatı da devam etmektedir.

2. Bakanlığımız kadrolarında görevli öğretmenlerin atama ve yer değiştirme işlemlerinde, eğitim ve öğretimin yurt düzeyinde dengeli ve verimli şekilde yürütülmesi bakımından kadro olanakları ile ihtiyaçlar esas alınmakla birlikte öğretmenlerin hizmet puanları, istekleri ve Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurum Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği ile belirlenen mazeretleri de değerlendirilmektedir. Bu bağlamda zaman zaman bazı yerleşim birimlerinde bazı branşlarda öğretmen fazlalığı varken bazı branşlarda ihtiyaç meydana gelebilmektedir. Bu şehir merkezi ve köyler yönüyle de olabilmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumların Yönetici ve Öğretmenlerinin Norm Kadrolarına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde okul ve kurumlarımızın branşlar itibarıyla norm kadrolarının saptanmasına ilişkin çalışmalara başlanmıştır. Bu Yönetmelik, her okul ve kurumda olması gereken öğretmen sayısının, öğrenci ve ders yükü esas alınarak branşlar itibarıyla belirlenmesini öngörmektedir. 10 Şubat 2000 tarihine kadar sonuçlandırılması gereken bu çalışmalar sonuçlandırıldığında ihtiyaç ve fazlalık durumu belirlenmiş olacak ve öğretmen atamaları da belirlenen bu gerçek ihtiyaçlar esas alınarak yapılacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

Metin Bostancıoğlu
Millî Eğitim Bakanı

9. – Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan'ın, Topkapı Sarayında meydana gelen tarihî eser hırsızlığı ile ilgili sorumlular hakkında yapılan işlemlere ilişkin sorusu ve Kültür Bakanı M. İstemihan Talay'ın cevabı (7/678)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Kültür Bakanı Sayın İstemihan Talay tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını delaletlerinize arz ederim.

Avni Doğan
Kahramanmaraş

Sorular :

1. 2.9.1999 günü Topkapı Sarayı el minyatürleri bölümünden Selçuklular dönemine ait Osman Bin Gaznevi tarafından "Maşrik Kûfisi" ile İran'da kaleme alınan ve 239 yapraktan oluşan Kur'an-ı Kerim büyük bir tedbirsizlik sonucu çalınmıştır.

Bu olaydaki sorumlular kimlerdir, tespit edildi mi, veya nasıl bir çalışma sürmektedir?

2. Topkapı Sarayındaki tarihî eserler nasıl bir sistemle korunuyor, güvenlik kameraları yok mudur? Eğer var ise neden hırsızlık görüntüleri tespit edilemedi?

3. Topkapı Sarayındaki bir çok bölümünde (Bağdat Köşkü, Revan Köşkü, İftariye ve Sünnet Köşklerinin bulunduğu bölüm bir yıldır, III. Ahmet Kütüphanesi ve arz odası ise yaklaşık dört yıldır) ziyarete kapalı olduğu bilinmektedir. Bu bölümlere neden ziyaret yasağı konulmuştur? Buralarda bir çalışma mı yapılmaktadır? Eğer bir çalışma varsa ne zaman ziyarete açılacaktır?

4. Topkapı Sarayındaki bu eşsiz tarihî eserlerin envanterleri var mıdır? Bu envanterlerde kayıtlı eserlerin yerinde olup olmadığı ne aralıklarla kontrol edilmektedir? Başka kayıp eserlerde mevcut mudur?

5. Topkapı Sarayına verilen yaklaşık 600 milyarlık bütçenin ne kadarı koruma giderleri olarak kullanılmaktadır? Bakanlığımız döneminde sarayda ne gibi güvenlik önlemleri alınmıştır ve saraylar nasıl korunmaktadır?

6. Sadece Türkiye'de değil dünyaca da önemli olan tarihî ve kültürel varlıklarımızın yer aldığı Topkapı Sarayında yaşanan bu üzücü olayın aydınlatılması ve bundan sonra bu tür olayların vuku bulmaması için ne gibi yeni tedbirler alınmaktadır?

7. Mezkûr olayda idarenin hatası olduğu ve yetersiz kalındığı açıktır. İhmalci yöneticiler hakkında herhangi bir işlem yapmayı düşünüyor musunuz?

T.C.

Kültür Bakanlığı

10.11.1999

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.16.0.APK.0.12.00.01.940-584

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığı Kan.Kar.Müd.'nün 25 Ekim 1999 gün ve A.01.0.GNS.0.-10.00.02.5700 sayılı yazısı.

Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Avni Doğan'ın "Topkapı Sarayında meydana gelen tarihî eser hırsızlığı ile ilgili sorumlular hakkında yapılan işlemlere ilişkin" 7/678-2120 esas no'lu yazılı soru önergesinin cevabı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

M. İsternihan Talay
Kültür Bakanı

Cevap 1. Söz konusu çalınan Kur'an-ı Kerim ve olaydaki sorumluları hakkında Bakanlığımız Müfettişleri tarafından bir soruşturma başlatılmış olup, halen devam etmektedir.

Cevap 2. Topkapı Sarayında tarihî eserler (taşınır kültür varlıkları) ve en az onlar kadar değerli olan tüm yapılarının korunmasında çeşitli sistemler uygulanmaktadır. 1984 yılında Kültür Bakanlığı denetiminde İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından hazırlanan proje doğrultusunda belirli mekanlara kamera kontrol sistemi, değerli eserlerin olduğu bir depoya da hassas yangın algılama ve söndürme sistemi yapılmıştır. Sadece Hazine Dairesi odalarına da alarm sistemi konmuştur. Ancak bu sistemlerin gelişen teknoloji içinde yetersiz kalması nedeniyle Topkapı Sarayı Müzesinin pek çoğu miadını doldurmuş bu tür koruma sistemlerini özellikle güvenlik kameralarını ve hırsız alarmlarını belli bir program çerçevesinde yenilenmiş bulunmaktadır. Ayrıca yine bu program çerçevesinde daha önce hırsız alarmı konmamış olan bir çok mekana hırsız alarm sistemi yapılmıştır. Güvenlik kameralarından dörtte üçü tümüyle yenilenmiştir. Sarayda birkaç bölüm haricinde bu tür sistemin yenilenmediği mekan kalmamıştır. Diğerleri de program çerçevesinde içinde bulunduğu günlerde yenilenerek tamamlanma aşamasına gelmektedir.

Cevap 3. Topkapı Sarayının Bağdat Köşkü, Revan Köşkü, İftariye Kameriyesi ve Sünnet Odasının bulunduğu padişahlara ait Mermer Sofa'da bir yıldır süren hummalı bir restorasyon faaliyeti bulunmaktadır. Revan Köşkü otuz yılı aşkın bir zamandır hiçbir restorasyon görmemiştir. Atadigarımız ve büyük bir hüsnüetle muhafaza etmemiz gereken bu köşkün iç kısmının onarımı tamamlanmış bulunmaktadır. Yıllarca perişan halde bırakılan sedefli dolap ve pencere kapakları dahil olmak üzere kubbe kalem işi onarımı, bütün duvarları kaplayan çinilerin ve elvan pencerelerin sağlamlaştırılmaya yönelik restorasyonu tamamlanmıştır. Ayrıca köşkün tamamen çürümüş olan saçakları yenilenmiş, dış cephesindeki çini ve alçı pencere sağlamlaştırma çalışmaları tamamlanmak üzeredir.

Bağdat Köşkünün zaman aşımı sebebiyle yer yer tahrip olan sedefli dolap ve pencere kapakları onarılmış, ahşap saçaklarının onarım ve boyası tamamlanmak üzeredir. İftariye Kameriyesinde açık havada olması sebebiyle meydana gelen korozyon bilimsel metotlarla temizlenmiş ve koruma altına alınmıştır. Ayrıca, kubbesinin dışındaki çoğu yeri dökülmüş olan altınyaldırları yenilenmiştir. Sofa Köşkü'nün dış cephe boyası yenilenmiş, Has Odanın Asma Bahçesine bakan yapıların Horosan siva ve dış cephe işleri yapılmıştır. Has Bahçe'nin kırılıp dökülmüş olan mermer yollarının gerekli yerleri onarılmış, güvenlik için gece aydınlatması yapılmış, çiçek tarhları 18. yy. Lale Devri modellerine göre düzenlenmiştir. Osmanlı Sarayının en önemli yeri olan bütün bu alanın geçmişteki ihtişamına uygun bir görünüm kazanması için gerekli çalışmalar tamamlanmak üzeredir. Ancak bütün bu çalışmalar yapılırken çok sayıda iskele kurulması gerektiğinden meydana gelebilecek tehlikeler gözönünde bulundurularak her tarihî alanda olduğu gibi ziyarete kapatılmıştır. III. Ahmet Kütüphanesi ve Arz Odasının yaklaşık dört yıldır ziyarete kapalı olduğu yanlış bir bilgidir. Personel azlığından dolayı bazı bölümler dönüşümlü olarak açılabilir. Ayrıca III. Ahmet Kütüphanesi son on yıldır zaman zaman ancak bu şekilde açılabilir. Arz Odası ise ziyaretçinin her zaman görebileceği şekilde büyük pencereden gösterime sunulabilir ve bu

uygulama on-onbeş yıldır devam etmektedir. Sarayın kapalı yerleri bunlarla da sınırlı değildir. Çin Porselenleri sergi salonu, 17 Ağustos depreminden sonra kapatılmak zorunda kalmıştır. Çok sayıda asılı duran porselen olabilecek bir İstanbul depremine karşılık asılı oldukları yerlerden indirilerek düşmemeleri temin edilecek bir biçimde muhafaza altına alınmıştır. Bu mekânın ve sergi vitrinlerinin depreme karşı en az riskli bir şekilde ziyarete açılabilmesi için projelendirme başlatılmıştır. Yine saray mutfaklarında yer alan sarayın kazan, kepçe gibi mutfak eşyaları ile İstanbul camları ve İstanbul porselenlerinin sergilendiği mekânlar da, deprem sonucu oluşan çatlakların onarımı ve ziyaretçi açısından herhangi bir tehlike yaratmaması için kapatılmıştır. Topkapı Sarayında iki yıldır yapılan onarımlar bunlarla sınırlanamaz. Sarayın en önemli bölümlerinin bulunduğu Enderun Avlusundaki bütün binaların tükemiz ve milletimiz adına utanç verici durumda olan dış cephelerinin sıvası ve boyası, uzun süre dayanması amaçlanacak şekilde kurşunları değiştirilmiştir, bakımsızlıktan çürümüş olan bütün doğramalar yenilenmiştir.

Yine bu avluda yer alan Arz Odasının dış cephe boyası ve saçaklarının onarımı tamamlanmıştır. Babüs Saade'nin (Saadet Kapısı) saçak ve tavanlarının onarımı tamamlanmış, süslemelerinin yapılmasına devam edilmektedir.

Büyük bir mahalleyi andıran ve geçmişteki sivil mimarimizin en muhteşem örneklerini barındıran Harem'in kurşun yenilemekten, sıva, boya işlerine, bazı mekânların çini restorasyonundan malakari kalem işlerine kadar gezi güzergâhındaki bütün yapıları elden geçirilmiştir. Harem onarımlarına çeşitli yerlerde devam edildiği gibi önümüzdeki yıl boyunca da devam edilecektir. Bütün bu işler yapılırken de Harem, Topkapı Sarayının kalabalık ziyaretçisine açık tutulmuştur. Bağdat ve Revam Köşkerinin bulunduğu alan ise 17 Kasım'dan itibaren açılacaktır.

Cevap 4. Topkapı Sarayının binaları için gerekli önlemleri almadan içinde barındırdığı eserlerin sağlıklı bir şekilde korunması mümkün değildir. Bu koruma çok geniş anlamıyla "güvenlik" açısından elzemdir. Sarayın içinde barındırdığı eserlerin envanteri vardır. Bu envanterler 1940'lı yıllarda çok sağlıklı bir şekilde yapılmıştır. Topkapı Sarayının envanteri olmadığı konusundaki gerçek dışı söylentiler yakın bir tarihten itibaren müzeye dönüştürülmeye çalışan Millî Saraylar ile karıştırılmasından kaynaklanmaktadır. Bu envanterlere kayıtlı eserler bölüm bölüm müze uzmanlarının zimmetinde bulunmaktadır. Eser depolarına ancak komisyonlarla girilebilmektedir. Eserlerin yerinde olup olmaması ile ilgili her yıl oluşturulan komisyonlar tarafından genel sayımlar yapılmaktadır. Ayrıca yine kurulan komisyonlar tarafından envanter defterlerindeki bilgiyle karşılaştırılarak yapılan sayımlar ilgili makamlara tam döktüm halinde ulaştırılmaktadır. Ancak bu tür sayımlar büyük bir dikkat gerektirdiğinden uzun sürmektedir. Bu tür sayımlar müzenin bütün yoğun işlerine rağmen onbir ayı bölümde gerçekleştirilmiştir.

Cevap 5. Topkapı Sarayına 1997 yılının son dört ayında 18 000 000 000 TL.'lik bir yatırım yapılmış, kapalı devre televizyon sisteminin bakım ve onarımı gerçekleştirildiği gibi, sarayda eskiden beri mevcut olan 150 KVA gücünde olan ancak yetersiz kalan jeneratöre ilave olarak 400 KVA gücünde ilave jeneratör yaptırılmıştır. 1998 yılında 130 400 000 000 TL. değerinde hırsız alarm sistemi, hassas yangın algılama ve ihbar sistemi ve yine güvenlik için çok gerekli olan anons sistemleri kurulmuştur. Aynı yıl güvenlik açısından gerekli olan ve çağdaş kalmış olan ana elektrik panoları yenilenmiş ve sarayın ikinci avlusunun iç aydınlatılmasına 15 000 000 000 TL.'lik yatırım yapılmıştır. 1999 yılında ise 213 000 000 000 TL.'lik bir yatırım ayrılmış olup kapalı devre televizyon sisteminin iyileştirilmesi, hırsız alarm sistemlerinin günün teknolojisine göre bazı bölümlerinin revize edilmesi, güvenlik için diğer çalışmaların yapılması ve bazı depolara yangın söndürme sisteminin tesisi çalışmaları sürmektedir.

Ayrıca bu yıl içerisinde devre dışı kalmış olan dış aydınlatma için 20 000 000 000 TL.'lik bir yatırım yapılmıştır. Yıl sonuna kadar eksiklerin giderilmesi için 30 000 000 000 TL. daha harcana-
caktır. Görev süremde yaklaşık olarak 500 000 000 000 TL.'lik güvenlikle ilgili yatırım yapılmış
bulunmaktadır.

Cevap 6. En önemli kültür miraslarımızdan biri olan Topkapı Sarayında cereyan eden bu olay,
az sayıda ve niteliksiz personele bu tür kurumların yürütülmeye çalışılmasından kaynaklanmakta-
dır. Otuz yıl önce 300 personele sahip olan saray, emekli olanın yerine yenilerinin verilemeyişi se-
bebiyle 180 kişiyle 24 saat korunmaya çalışılmaktadır. Hiç şüphesiz koruma ve güvenliğin en ba-
şında personel gelir. Ayrıca personele yardımcı olacak elektronik her türlü güvenlik önlemi de
(yangın, hırsızlık, nem ortamını ayarlama gibi) kaçınılmazdır. Bu amaçla sarayın bütünlüğü kapsa-
yacak gelişen son teknolojiye uygun güvenlik çalışmaları da sürdürülmektedir. Uzun yılların ihma-
li sonucunda bu duruma düşen Topkapı Sarayı, Bakanlığımızın özverili çalışmalarıyla iki yıldır
ayağa kaldırılmaya çalışılmaktadır.

Cevap 7. Teftiş Kurulu Başkanlığımızca düzenlenecek soruşturma raporuna göre gerekli iş-
lemler yapılacaktır.

10. - *Erzurum Milletvekili Fahrettin Kucaracı'nın, Erzurum Organize Sanayi Bölgesine yük-
leme-boşaltma amaçlı rampa yapılıp yapılmayacağına ilişkin sorusu ve Ulaştırma Bakanı Enis Ök-
stüz'ün cevabı (7/685)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı maddesi uyarınca aşağıdaki sorularımın Ulaştırma Bakanı tarafın-
dan yazılı olarak cevaplandırılması arz ederim.

Saygılarımla,

Fahrettin Kucaracı
Erzurum

Sorular :

1. Erzurum Organize Sanayi Bölgesinin Devlet Demir Yollarından, yükleme/boşaltma amaçlı
rampa talepleri bulunmaktadır. Büyük iş potansiyeli olan Erzurum Organize Sanayi bölgesine ram-
pa yapılması gündemde midir?

2. Devlet Demir Yollarının Erzurum Organize Sanayi Bölgesine rampa yapması gündemde
ise, bu ne zaman bitecektir?

T.C.

Ulaştırma Bakanlığı

9.11.1999

Araştırma, Planlama ve Koordinasyon

Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.11.0.APK.0.10.01.21./EA/1485-1886

Konu : Erzurum Milletvekili Sayın Fahrettin Kucaracı'nın yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 1.11.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/685-2134/5745 sayılı
yazısı.

Erzurum Milletvekili Sayın Fahrettin Kucaracı'nın 7/685-2134 sayılı yazılı soru önergesinin
cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Enis Ökstüz
Ulaştırma Bakanı

Erzurum Milletvekili Sayın Fahrettin Kukaracı'nın 7/685-2134 Sayılı
Yazılı Soru Önergesi ve Cevabı

Sorular :

1. Erzurum Organize Sanayi Bölgesinin Devlet Demir Yollarından, yükleme/boşaltma amaçlı rampa talepleri bulunmaktadır. Büyük iş potansiyeli olan Erzurum Organize Sanayi bölgesine rampa yapılması gündemde midir?

2. Devlet Demir Yollarının Erzurum Organize Sanayi Bölgesine rampa yapması gündemde ise, bu ne zaman bitecektir?

Cevap :

Taşımaların Karayoluna kaymasını önlemek ve demiryolunu daha cazip hale getirmek amacıyla, Kamu ve Özel Kuruluşların iltisak hattı istemeleri halinde, mülkiyeti TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğünde kalmak kaydıyla iltisak hattında kullanılacak balast ve üstyapı işçiliği hariç, Demiryolu üstyapı malzemesinin bedelsiz olarak verilmesine imkân sağlanmıştır.

Halen demiryoluna yakın olan 21 adet Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü ile bağlantı kurularak demiryolu bağlantısı yapılması hususunda görüşleri ve işin gerçekleştirilmesi halinde maddî katkıda bulunup bulunamayacakları sorulmuştur.

Bunların içinde olan Erzurum Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü, demiryolu bağlantısı kurulmasını arzu ettiklerini, hazırlanacak olan keşif ve proje bedelleri görüldükten sonra kesin kararlarını vereceklerini bildirmişlerdir.

İltisak hattı ve rampanın yapılacağı alandaki 3 üncü şahıslara ait arazilerin kamulaştırılması, altyapı tanzimi, rampa tanzimi ve ferş işlerinin Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü tarafından yapılması kaydıyla üstyapı malzemeleri mülkiyeti TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğüne ait olmak üzere ücretsiz olarak verileceği, üstyapı işçiliği, balast temini ve nakliyesinin bedeli mukabilinde işletmece sağlanacağı, Erzurum Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğüne 31.8.1999 tarihli yazı ile bildirilerek mutabakatları istenmiş, ancak henüz bir cevap alınamamıştır.

11. - *İstanbul Milletvekili Abdulkadir Aksu'nun, deprem felaketzedeleri için gönderilen dış kaynaklı yardım paralarının maaş ödemelerinde kullanıldığı iddialarına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Recep Önal'ın cevabı (7/713)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun yazılı olarak Başbakan Sayın Bülent Ecevit tarafından cevaplandırılması hususunda delaletlerinizi saygılarımla arz ederim.

Abdülkadir Aksu
İstanbul

Deprem felaketzedeleri için gönderilen yardım paralarından 500 milyon dolarlık kısmının Ekim ayı memur-işçi maaş ödemelerinde kullanıldığı yolundaki basında yer alan skandal haber üzerine, depremedelilerden ve aziz milletimizden özür dileyerek, hükümetin istifasını derhal Sayın Cumhurbaşkanına sunmayı düşünüyör musunuz?

T.C.

Devlet Bakanlığı

11.11.1999

Sayı : B.02.0.004/(16)3291

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 1.11.1999 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.-01.0.GNS.0.10.00.02-7/713-2222/5921 sayılı yazısı.

b) Başbakanlığın 5.11.1999 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-87-5/5488 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Abdülkadir Aksu'nun Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Başbakanımızca da tarafımdan cevaplandırılması tensip olunan 7/713-2222 sayılı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Anılan soru önergesinde bilgi istenen konuyla ilgili olarak Sayın Başbakan, Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi, Bakanlığımız ve Hazine Müsteşarlığınca birer örneği ekli yazılarla kamuoyuna gerekli açıklamalar yapılmış olduğundan Sayın Başbakanımızca bu konuda başkaca bir işleme gerek görülmemiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Recep Önal
Devlet Bakanı

Başbakanlık Basın Merkezinden bildirilmiştir.

18 Ekim 1999

**Başbakan Bülent Ecevit'in Uluslararası Para Fonu
Yardımlarıyla İlgili Açıklaması**

Uluslararası Para Fonundan 500 milyon dolarlık deprem yardımı şu saate kadar Hazinemize ulaşmamıştır.

Dolayısıyla ile bu yardımdan henüz herhangi bir ödeme yapılmış olması olanaksızdır.

Kaldı ki iç ve dış kaynaklardan şimdiye kadar Hazineye intikal etmiş olan bağışların çok daha fazlası, depremedeler için, günü gününe Devlet Bütçesinden kaynak aktarılarak ödenmektedir.

Devlet Bakanı Sayın Recep Önal'ın Hazineadaki sıkışıklığı anlatırken kullandığı ifade ile bunu kastetmiş olduğu bellidir.

Depremzedelerle ilgili bağışların nasıl kullanıldığı Başbakanlık Teftiş Kurulunca da günü gününe izlenip denetlenmektedir.

Konu ile ilgili teknik ayrıntıları içeren Başbakanlık Kriz Merkezinin açıklamasını dağıtıyorum.

18 Ekim 1999

Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezi Basın Açıklaması

Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından deprem nedeniyle yapılacak harcamalarda kullanılmak üzere yapılacağı açıklanan 500 milyon dolar lira tutarındaki acil yardımın memur maaşları ödemesinde kullanıldığına dair yayınlar üzerine yaptığımız araştırma sonuçları şöyledir.

1. 17 Ağustos Marmara depremi nedeniyle yapılan tüm bağış ve yardımlar Başbakanlık Kriz Yönetim Merkezinin 22 Ağustos 1999 gün ve 221 sayılı talimatı ile T.C. Ziraat Bankasında açılan "Marmara Bölgesi Depremzedelerine Merkezi Yardım Hesabı"na aktarılmıştır.

2. 23 Eylül 1999 tarihinde yayınlanan 576 sayılı Kanun Hükmünde Karamamenin 1 inci maddesiyle Marmara depremi nedeniyle yapılacak tüm iç ve dış bağış ve yardımların T.C. Ziraat Bankasında açılmış bulunan merkezi hesaba kaydedilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

3. Başbakanlıkça bugün T.C. Merkez Bankası Başkanlığı ile Hazine Müsteşarlığına birer yazı yazılarak IMF tarafından yapılacağı açıklanan 500 milyon dolarlık deprem yardımının Ziraat Bankasında açılmış bulunan sözkonusu hesaba yatırılması gerektiği bildirilmiştir.

4. T.C. Merkez Bankası Başkanlığı tarafından bu yazıya verilen yanıtta; "IMF tarafından deprem yardımı olarak gönderilecek SDR 361,5 milyon (yaklaşık 500 milyon ABD Doları) halen T.C. Merkez Bankası hesaplarına girmemiştir. Anılan tutarın hesaplarımıza girişini takiben, T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığının talimatları çerçevesinde gereği yapılacaktır." denilmektedir.

5. Hazine Müsteşarlığınca verilen yanıtta ise;

"Uluslararası Para Fonu tarafından deprem maliyetinin finansmanı amacıyla IMF usullerine göre temin edilen 500 milyon \$ henüz Hazine hesaplarına intikal etmemiştir. Söz konusu miktarın hesaplarımıza intikalini müteakip gereği yapılacaktır" denilmektedir.

6. Görüldüğü gibi IMF tarafından yapılacağı bildirilen yardım henüz T.C. Merkez Bankası ve Hazine Müsteşarlığı hesaplarına girmemiştir. Gelmeyen paranın da harcanmasının söz konusu olmayacağı açıktır.

7. Kamuoyuna çeşitli vesilelerle yapılan açıklamalarda da belirtildiği üzere, T.C. Ziraat Bankasındaki merkezi hesapta toplanan bu paraların sadece Kriz Koordinasyon Kurulu Kararı ile harcanması mümkün bulunmaktadır.

Kriz Koordinasyon Kurulu ise Başbakanın Başkanlığında Başbakan Yardımcıları ile Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri, Maliye, Bayındırlık ve İskân, Sağlık, Ulaştırma, Tarım, Çalışma ve Sosyal Güvenlik, Sanayi ve Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Orman ve Çevre Bakanları ile Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterinden oluşmaktadır.

8. Bugün saat 11.00 itibarıyla T.C. Ziraat Bankasında toplanan Türk Lirası cinsinden nakdi yardımların miktarı 51 trilyon 47 milyar liraya ulaşmıştır.

9. Hesapta toplanan ve bugün saat 11.00 itibarıyla döviz cinsinden yapılan bağışların Türk lirası karşılığı 22 trilyon 25 milyar liradır.

Türk lirası ve döviz cinsinden bağış toplamı 73 trilyon 72 milyar liradır.

10. Döviz hesaplarından henüz hiçbir harcama yapılmamıştır. Depremzedelerle ilgili tüm harcamalar şimdiye kadar Devlet bütçesinden aktarma yoluyla yapılmıştır.

11. Türk Lirası olarak toplanan 51 trilyon 47 milyar liralık bağıştan bugüne kadar yapılan harcamalar şu şekildedir:

- Prefabrik konutların yapımı için	13 trilyon lira
- Prefabrik konutların alt yapı yatırımları için	5 trilyon lira
- Afet Bölge Koordinatörlüğüne	5,1 trilyon lira

olmak üzere toplam 23,1 trilyon liradır.

Bakiye 27 trilyon 947 milyar lira halen hesapta bulunmaktadır.

T.C.

Devlet Bakanlığı

(Recep Önal)

Basın Açıklaması

Bazı basın ve yayın organlarında deprem için yurtdışından gelen IMF yardımının başka amaçlar için kullanıldığına dair yayınlar, halkımızın depremle ilgili hassasiyetini yanlış yönlendirmeye yol açabilecek nitelikte olduğundan, konunun kötü niyetli kişilerce istismarını önlemek amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1. Deprem felaketinin fizikî ve sosyal hasarlarının giderilmesi için sağlanmış bulunan Dış Finansman aşağıda ayrıntısı gösterildiği şekilde toplam 3 405,0 milyon USD'dir.

500,0 milyon USD IMF,

1 017,0 milyon USD Dünya Bankası,

317,0 milyon USD Avrupa İskân Fonu,

671,0 milyon USD Avrupa Topluluğu/AYB,
300,0 milyon USD İslam Kalkınma Bankası,
400,0 milyon USD Körfez İşbirliği Konseyi,
200,0 milyon USD Japonya,
27,0 milyon USD Almanya,
60,0 milyon USD İspanya,
30,0 milyon USD Kore,
5,0 milyon USD Belçika.

Bunun 1 100,0 milyon USD'lık bölümü "program kredisi" türünde kalan 2 305,0 milyon USD'lık bölümü "proje" kaydını taşımaktadır.

Projenin, 37,0 milyon USD'lık bölümü "hibe" şeklinde kalan 2 268,0 milyon USD'lık bölümü uzun vadeli düşük faizli kredi şeklindedir.

2) 500,0 milyon USD'lık IMF ödemesi Fon tarafından ABD Merkez Bankasına (Federal Reserve System) yatırılmış olup T.C. Merkez Bankasının yurtdışındaki Muhabir Hesaplarına geçmiş, ancak iki ülke arasındaki gün farkı ve hafta sonu tatili nedeniyle henüz Hazine hesaplarına intikal etmemiştir.

Yani bu para 17 Ekim tarihi itibarıyla Hazine tarafından kullanılmadığı gibi, fiilen kullanılması da mümkün değildir.

Bu konuda yapılmış olan açıklamaların kaynağı yanlış bilgilendirilmeye dayanmaktadır.

Konu Hazinenin fonksiyonları ile ilgili olarak gündeme gelmiştir.

Hazine T.C. Devletinin tüm gelirlerinin toplandığı ve tüm giderlerinin yapıldığı bir havuzdur.

Bu T.C. Merkez Bankası ve T.C. Ziraat Bankası tarafından tutulan Hazine Tek Hesabı içinde izlenmektedir.

3) Başlatılmış olan Yardım Kampanyası çerçevesinde yurtiçi ve yurtdışından toplanan bağışlar Hazine hesaplarına girmemektedir. Yani Hazine hesapları dışında tutulmaktadır.

T.C. Ziraat Bankası Marmara Bölgesi Deprem Hesabında toplanan bu tür nakdi iç yardım tutarı 71 467 842 milyon TL'dir.

Bu paradan Başbakanlıkça

- 18 trilyon TL. Afet Fonu Hesabına,

- 5 100 milyon TL. Afet Bölge Koordinatörlüğü emrine,

olmak üzere toplam 23 100 trilyon TL. aktarılmıştır.

Kalanı T.C. Ziraat Bankasında durmaktadır.

4) 17.8.1999 - 14.10.1999 döneminde Hazineden deprem nedeni ile muhtelif kamu kurum ve kuruluşları ile fon idarelerine toplam 74.1 trilyon TL. kaynak aktarılmıştır.

Sözkonusu toplam ödemeden;

- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna (SYDTF); depremezdelere yapılan kişi başına yardım için toplam 13 trilyon TL., depremezdelere yapılan kişi başına 600 milyon TL.'lık bakım onarım yardımı için toplam 10 trilyon TL. ve diğer harcamaları için toplam 10.6 trilyon TL. olmak üzere genel toplam 33.6 trilyon TL.,

- Belediyeler Fonuna, toplam 7.1 trilyon TL.,
  - Karayolları Genel Müdürlüğüne otoyol bakım onarımı için toplam 3.5 trilyon TL.,
  - Yatırım Teşvik Fonuna toplam 7.5 trilyon TL.,
  - Deprem bölgesinde yer alan belediyelere toplam 6.5 trilyon TL.,
  - Geliştirme ve Destekleme Fonundan (GDF) Halk Bankasına, depremzedelere kullanılacak krediler için toplam 2 trilyon TL.,
  - Acil Destek Programına toplam 5 trilyon TL.,
  - Sağlık Bakanlığına toplam 2 trilyon TL.,
- aktarılmıştır.

Nakit programı çerçevesinde, 15.10.1999-28.10.1999 döneminde, çeşitli fon idarelerine ve genel ve katma bütçeli kuruluşlara yapılacak ilave ödemeler belirlenmiş olup, toplam 22 trilyon TL.'dir.

5) Görüldüğü gibi Deprem için tüm kamu kaynakları seferber edilmiş ve edilecektir. Hazine'nin "yer" ve "zaman" itibarıyla "denkleştirme" fonksiyonu çerçevesinde depremle ilgili ihtiyaçları karşılayacak nakit programı yapılmış olup, ödemeler yeterli tutarda ve bekletilmeksizin karşılanmaktadır.

Depremle ilgili tahsilat ve ödemelerin şeffaflık anlayışı içinde büyük bir özenle ve amaca uygun yapılması için gerekli çaba gösterilmektedir.

Ülkenin tüm iç ve dış kaynakları deprem felaketinin yaralarının sarılmasına yönlendirilmesi Hükümetimizin temel hedefidir.

Kamuoyunun bilgisine saygı ile sunulur.

17.10.1999
Recep Önal
Devlet Bakanı

T.C.
Başbakanlık
Hazine Müsteşarlığı

Basın Açıklaması

Bilindiği üzere, nakit yönetimi ve borçlanma politikaları kamuoyuna da açıklanan programlar çerçevesinde Hazine Müsteşarlığınca yürütülmektedir.

Kamuoyuna en son 30 Eylül tarihinde 1999 yılının son çeyreğine (Ekim-Aralık) ilişkin nakit yönetimi ve borçlanma programı açıklanmış olup, halihazırda uygulama bu program çerçevesinde sürdürülmektedir.

Söz konusu program kapsamında 17 Ağustos'da vukuu bulan deprem felaketinin kamu maliyesine olan etkisi dikkate alınmış bulunmaktadır.

Hazine Müsteşarlığı, Maliye Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilâtının ortak çalışmaları sonucunda depremin kamu maliyesine 1999 yılındaki etkisinin gayri safi milli hasılanın % 1'i kadar olacağı (yaklaşık 800 trilyon TL.) tahmin edilmiştir. Bu tutarın 300 trilyon TL. kadarının deprem bölgesindeki vergilerin önemli bir kısmının ertelenmesi nedeniyle eksik vergi tahsilatı, 500 trilyon TL.'nin ise deprem yaralarının sarılmasına yönelik harcamalar olacağı programlanmıştır.

Deprem olduğu tarihten bu yana mevcut bütçe ödeneklerinden ve fon kaynaklarından yaklaşık 75 trilyon TL. bu amaçla çeşitli fon idarelerine, genel ve katma bütçeli kuruluşlara Hazine ta-

rafından aktarılmış bulunmaktadır. Yılın kalan kısmında da programlandığı şekilde hiçbir aksama-ya yol açmadan sözkonusu harcamalar, nakdi Hazine tarafından karşılanmak suretiyle ilgili kuruluşlara aktarılacaktır.

Depremın kamu maliyesine getirdiği ek finansman ihtiyacının çeşitli kaynaklardan ve usullerle karşılanmasına çalışılmaktadır. Bunun önemli bir kısmı uluslararası finans kuruluşlarından ve dost ülke hükümetlerinden sağlanacak uygun koşullu kredilerle finanse edilecektir. Bu kapsamda daha öncede kamuoyuna duyurulduğu gibi Uluslararası Para Fonu (IMF) mevcut kotamızdan yaklaşık 500 milyon ABD Doları kadar kısmını deprem harcamalarının finansmanını karşılamak üzere Ülkemize kullandırmayı 13 Ekim 1999 tarihindeki Yönetim Kurulu Toplantısında kararlaştırılmış bulunmaktadır. Sözkonusu tutar henüz (15.10.1999 tarihi itibarıyla) Hazinesin hesaplarına intikal etmemiştir. Bu tutarın 18.10.1999 tarihinde Merkez Bankası nezdindeki Hazine hesaplarına geçmesi beklenmektedir.

Kamu malı yönetiminin en önemli ilkelerinden birisi adem-i tahsis olup bu ilke, hiçbir finansman veya gelir kaleminin hiçbir özel harcama kalemine tahsis edilmemesini gerektirir. Bir kamu hizmetinin aksadaman yerine getirilmesini sağlayan husus bu hizmetin gerektirdiği harcamaların programlanmış olmasıdır. Bu harcamaların gerektirdiği kaynaklar gelir veya borçlanma nitelikli olup bir tür havuz hesabında toplanırlar ve Devlet harcama usulleri çerçevesinde daha önce programlanmış olan giderlerin finansmanında kullanılırlar. Konuya bu açıdan bakıldığında deprem yaralarının sarılmasına yönelik harcamalar programlanmış olup, bugüne kadar herhangi bir aksama-ya yol açmadan bu harcamaların gerektirdiği nakit Hazinece ilgili kurumlara aktarılmış ve aktarılmaya devam edilecektir.

Kamuoyunun bilgisine sunulur.

17.10.1999

12. - Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, Şanlıurfa 2 nci Organize Sanayi Bölgesi Projesine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Ticaret Bakanı Ahmet Kenan Tanrıkulu'nun cevabı (7/715)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Ticaret Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılması hususunu delaletlerinize arz ederim.

Mehmet Yalçinkaya
Şanlıurfa

Şanlıurfa ilimiz, GAP'ın kademeli olarak devreye girmesiyle, beraber, bölge sanayisinde önemli hareketlilikler yaşanmaya başlamıştır.

Bu nedenle sorularım:

1) İlimizde acil ihtiyaç duyulan Şanlıurfa 2 nci Organize Sanayi Bölgesinin yapımına ne zaman başlayacaksınız?

2) Serbest bölgenin yapılması için Bakanlığınızda ne gibi bir çalışma vardır?

T.C.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği
Sayı : B.14.0.BHİ.01-440

8.11.1999

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) 3.8.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-6/113-1211/3335 sayılı yazınız.

b) 1.11.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/715-2402 sayılı yazınız.

Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Yalçinkaya'nın, "Şanlıurfa 2 nci Organize Sanayi Bölgesi Projesine" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (6/113) esas nolu sözlü soru önergesi TBMM İktisadi İşleri Komisyonu'nun 98 inci maddesi uyarınca üç birleşim içinde cevaplandırılmadığından dolayı ilgi (b)'de kayıtlı yazınızla yazılı soru önergesine çevrilmiş olup, sözkonusu önergeyle ilgili cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ahmet Kenan Tanrıku
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mehmet Yalçinkaya'nın yazılı sorularına ilişkin cevaplarımız

Cevap 1. Şanlıurfa Merkez 2 nci (tevsi) Organize Sanayi Bölgesi, Yatırım Programında "Etüd, Kamulaştırma ve Yatırım için gereken harcamaların tamamı Mütteşebbis Heyet tarafından karşılanacaktır." Dipnotu ile yer almakta iken, dipnotun "Yatırım için gereken harcamaların tamamı Mütteşebbis Heyet tarafından karşılanacaktır." şeklinde revizyonu, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca uygun görüldüğünden, sözkonusu Organize Sanayi Bölgesinin kamulaştırma giderleri için Bakanlığınca kredi tahsisine imkân sağlanmış bulunmaktadır.

1999 yılı revize ödeneği 32.6 milyar TL. olup bu ödeneğin tamamı kamulaştırma bedeli olarak ödenmiştir.

Kamulaştırma işlemlerinin tamamlanmasından sonra altyapı projelendirme aşamasına geçilecek, bölgedeki sanayi parsellerine ilişkin parselasyon planlarının tamamlanmasını müteakip sanayicilere parsel ön tahsisine başlanabilecektir.

Cevap 2. Serbest Bölgeler konusu Dış Ticaret Müsteşarlığını ilgilendirmekte olup, Bakanlığımızla bir ilişkisi bulunmamaktadır.

13. - Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş'ın, TAKSAN Fabrikasına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakolu'nun cevabı (7/745)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun sözlü olarak, cevaplandırılması istemiyle Millî Savunma Bakanına yöneltilmesini saygılarımla arz ederim.

25.6.1999

Prof. Dr. Hasan Basri Üstünbaş
Kayseri

Soru :

Kayseri'de kurulu bulunan TAKSAN Fabrikasının, Savunma Sanayiine kazandırılması ile ilgili çalışmalarınızın olup olmadığını öğrenmek istiyorum.

T.C.

Millî Savunma Bakanlığı

Ankara

Kan.Kar. : 1999/7028-GK

8.11.1999

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 1 Kasım 1999 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-2408 sayılı yazısı.

Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş tarafından verilen ve İlgili Ek'inde gönderilerek cevaplandırılması istenilen, 7/745 sayılı "Kayseri'de kurulu bulunan TAKSAN Fabrikasının, savunma sanayiiine kazandırılmasına ilişkin" yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te sunulmuştur.

Arz ederim.

Sabahattin Çakmakoğlu
Millî Savunma Bakanı

Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş tarafından verilen 7/745 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı

233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Makine Kimya Endüstrisi Kurumunun bir bağlı ortaklığı statüsünde iken, özelleştirme kapsamına alınması nedeniyle yönetimi Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca yürütülen, Takım Tezgahları Sanayii ve Ticaret A.Ş. (TAKSAN)'ın ekonomik olarak güçlendirilmesi için;

Savunma Sanayii Müsteşarlığı ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığının koordinesi sağlanarak, üretim faaliyetlerinin yaklaşık 1/3'ünü fason imalatlar, özellikle savunma sanayii ihtiyaçlarına yönelik aksamlar oluşturan TAKSAN'ın,

- Savunma Sanayii Müsteşarlığının zırlı araç projesine 265 adet kupole imalatı ile katılımı,
- 1009 Ordu Donatım Ana Tamir Fabrikasına 13 kalem, 2 000 adet tank parçaları imalatı,
- Tank modernizasyonu kapsamında muhtelif imalat işleri verilmekte olup,

Savunma Sanayii Müsteşarlığının çeşitli projelerinde oluşturulan konsorsiyumların da TAKSAN ile olabilecek en geniş kapsamlı iş yapılabilmesini sağlayacak tedbirler düşünülmekte ve geliştirilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Sabahattin Çakmakoğlu
Millî Savunma Bakanı

14. - Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun Sahra Sıhhiye Okulu içindeki mescide ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Sabahattin Çakmakoğlu'nun cevabı (7/747)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularına Millî Savunma Bakanı Sayın Sabahattin Çakmakoğlu'nun sözlü olarak cevap vermesini delalçelerinize arz ederim.

Musa Uzunkaya
Samsun

1. Samsun Sahra Sıhhiye Okulu içinde bulunan ve uzun zamandır ibadete açık olan mescidin geçtiğimiz günlerde kapatıldığı ve mescitte bulunan eşyaların şehir içindeki bir camiye gönderildiği iddiaları doğru mudur?

2. Bu iddialar doğru ise, bugüne kadar askerlerimizin hizmetinde olan sözkonusu mabedin kapatılması, halk arasında ordumuz hakkında menfi kanaatler oluşumuna sebep olacağından, bu kapatma kararından vazgeçilerek mescidin tekrar ibadete açılması için gerekli girişimlerde bulunmayı düşünüyor musunuz?

T.C.

Millî Savunma Bakanlığı

Ankara

Kan.Kar. : 1999/7027-GK

9.11.1999

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 1 Kasım 1999 tarihli ve KAN. KAR. M.D.A.01.0.GNS.0.10.00.02-2408 sayılı yazısı.

Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya, tarafından verilen ve İlgi Ek'inde gönderilerek cevaplandırılması istenilen, 7/747 sayılı "Samsun Sahra Sıhhiye okulu içindeki mescidin kapatılmasına ilişkin" yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te sunulmuştur.

Arz ederim.

Sabahattin Çakmakçoğlu
Millî Savunma Bakanı

Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya Tarafından Verilen 7/747 Sayılı

Yazılı Soru Önergesinin Cevabı

Samsun Sahra Sıhhiye Okulu içindeki mescidin kapatıldığı iddialarına ilişkin olarak yapılan incelemede;

1. Samsun Sahra Sıhhiye Okulunda değişik yerlerde üç mescit bulunduğu ve bunlardan hiçbirinin kapatılmamış olup, halen her üçünün de ibadete açık olarak kullanıldığı,

Mescitlerde kullanılmayan bazı tüppelerin değerlendirilmesi amacıyla şehirdeki bir camiye verildiği,

2. Soru önergesinde yer verilen hususların, yukarıda açıklandığı gibi gerçeği yansıtmadığı, bu tür gerçek dışı haberlerin yayımlanmasındaki amacın, bazı çevrelerin Samsun Sahra Sıhhiye Okul ve Eğitim Merkezinin yeni atanan komutanı ve bu kapsamda Türk Silahlı Kuvvetlerini yıpratmaya yönelik olduğu, değerlendirilmektedir.

Bu konuda bir gazetede yer alan haber bilgi için Ek'te gönderilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Sabahattin Çakmakçoğlu
Millî Savunma Bakanı

vaziyet

Elektronik posta: denizsom@turknet.com.tr

DENİZ SOM

Tel: 0.212.512 03 03 Faks: 0.212.512 44 07

- Avrupa astronomlar,
çok sayıda yeni doğmuş yıldız
bulmuşlar...
"Yenileşile bütün TV
kanalları izlemis olmasınlar!"

F

azilet Partili Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya -ki kendileri eski müftülerden olurlar ve geçen dönem Refah Partisi'nden parlamento'ya girmişlerdir-, Milli Savunma Bakanı Sebhatüdin Çakmakoğlu'nun yanıtlaması istemiyle Meclis Başkanlığı'na bir soru önergesi vermiş... Eski müftü yeni milletvekili, Samsun Sıhhiye Okulu içinde bulunan mescidin kapatıldığı yolunda ki iddiaların doğru olup olmadığını sormuş...

Eğer iddialar doğrusaymış, askerlerin hizmetinde olan mescidin kapatılması halk arasında ordu-muz hakkında menfi kanaatler oluşmasına sebep olacaktır...

İddialar doğru olmalıymış ki, Milli Savunma Bakanı Çakmakoğlu kapatma kararından vazgeçilerek mescidin tekrar açılması için gerekli girişimlerde bulunmayı düşünüyor muymuş?

Eski müftülerden yeni milletvekillerinden Musa Uzunkaya, soru önergesi yapmakla yetinmemiş, yo-

Mescit

rel gazetelere demec de vermiş...

Kendisini arayan vatandaşlar, Samsun Sahra Sıhhiye Okulu içinde bulunan mescidin kapatıldığını, mürşap ve minberin söküldüğünü, mescitteki Kuran'ın da kaldırılıp şehir içinde bir camiye gönderildiğini anlatmışlardır.

Samsun Müftülüğü'ne de durumu sorup öğrenmiş ki, Sahra Sıhhiye Okulu'ndaki mescit kapatılmışmış... Uzunkaya demeci paltatmış:

"Ordu bu millettir. Askeriye de peygamber ocağıdır. Bunu hangi komutan neden ve niçin yaptı, anlam voremiyorum."

Musa Uzunkaya, Samsun'da doğmuş... Erzurum'da Atatürk Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi'nde okumuş...

Genç yaşta müftülük yapmış... : Devlet kendisine güvenip Hollanda'ya yollanmış, yurtdışında din görevlisi olarak bulunmuş...

Henüz 47 yaşında... Aldığı eğitime, önceki sorumluluklarına bakılırsa öyle hurafelerle, iş yapacak biri gibi görünmüyor... Ama dedikodularla iş yapmaktan da kendini alamıyor... Sonra ne oluyor?

Kuyuya atılan taş çıkarılmıyor... Samsun'da millet başlıyor konuşmaya: - Duydun mu, asker annelerini de baştan örtüldü diye birliğe almıyorlarmış!

Türk Silahlı Kuvvetleri ile milleti karşı karşıya getirecek tohumlar böylece atılmış oluyor...

Bugün Samsun'da yarı Menisa'da...

Samsun Sahra Sıhhiye Okulu'ndaki mescide gelince... Yerinde duruyor, namaz kılmak isteyen asker namazını mescide gidip kılıyor, Arapça biliyor, ezan-ı Kuran'ı da zikir okuyor...

22 EKİM 1999

CUMHURİYETİ

15. – Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, bazı gazetelerin dağıtımının engellendiği iddiasına ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Mehmet Ali İrtemçelik'in cevabı (7/766)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın M. Ali İrtemçelik tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Saffet Arıkan Bedük
Ankara

Haber alma özgürlüğü evrensel insan hak ve özgürlükleri arasında yer almaktadır. Bu itibarla; yazılı basın, demokrasinin öngördüğü serbestlik ve hoşgörü sınırları içerisinde herhangi bir engellemeyle karşılaşmadan halka doğrudan doğruya ulaşması esastır.

1. Son günlerde bazı basın ve yayın organlarında yer alan bir kısım gazetelerin dağıtımının engellendiği yolundaki haber ve yorumlar doğru mudur? Doğru ise, bu konuda önlem almayı düşünüyor musunuz? Gazete dağıtımındaki ihlaller ile ilgili olarak ne gibi müeyyide uygulanmaktadır?

2. Basın ve yayın organlarının içinde bulunduğu sorunların adil ve eşit şekilde çözümlenmesi ve tamamının halkımıza kesintisiz olarak ulaştırılması hiç şüphesiz basın ve yayın organlarımızın bütünlüğü açısından büyük önem taşımaktadır. Bu konuda Bakanlığınızın bugüne kadar herhangi bir çalışması olmuş mudur? Varsa, bu çalışmalar nelerdir?

T.C.

Başbakanlık

9.11.1999

Basın-Yayın ve Enformasyon

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.BYE-0.11.00.04/1505-7312

Konu : Dağıtım şirketlerine ilişkin önerge

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 1.11.1999 tarih ve Kan.Kar.Md: 01.0.GNS.0.10.00.02-7/766-2261/6004 sayılı yazıları.

Ankara Milletvekili, DYP Grup Başkanvekili Saffet Arıkan Bedük'ün yazılı soru önergesinde Bakanlığuma yöneltilen sorular, gazetelerin dağıtımı ile ilgili sorunları içermektedir.

Bakanlığım bağlı kuruluşu Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün, Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede sayılan görev ve yetkileri arasında, gazetelerin dağıtımına ilişkin düzenleme yapma yetkisi yer almamaktadır.

Bazı gazetelerin dağıtımının engellenmesi bir zor kullanım sonucu gerçekleşiyorsa ilgili bakanlık İçişleri Bakanlığı, haksız rekabet sonucu gerçekleşiyorsa ilgili bakanlık Sanayi ve Ticaret Bakanlığıdır.

Saygılarımla arz ederim.

Mehmet Ali İrtemçelik
Devlet Bakanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

18 İNCİ BİRLEŞİM

11 . 11 . 1999 PERŞEMBE

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

S E Ç İ M

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

1. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 22 arkadaşının, BAĞ-KUR'un içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4)

2. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 23 arkadaşının, DDY'nin zarar etmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırılması açılmasına ilişkin önergesi (10/5)

3. — Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli ve 20 arkadaşının, amatör sporun sorunlarının araştırılarak aksaklıkların tespit edilmesi ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6)

4. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 arkadaşının, eğitimin sorunları ile uygulanan eğitim politikalarının araştırılması ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/7)

5. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 22 arkadaşının, yumurta üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8)

6. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 22 arkadaşının, ithal kömür uygulamasının yeniden değerlendirilmesi ve kömür üreticilerinin içinde bulunduğu durumun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/9)

7. — Bursa Milletvekili Ertuğrul Yalçınbayır ve 31 arkadaşının, tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/10)

8. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, SSK'nın bugünkü durumunun araştırılarak yeniden yapılandırılması için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/11)

9. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 23 arkadaşının, Emekli Sandığı'nın sorunlarının araştırılarak yeniden yapılandırılması için alınması gereken tedbirlerin

(1). Hükümet bulunmadığından bir defaya mahsus olmak üzere ertelenmiştir.

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜSMELER**

belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/12)

10. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, yeraltı ve yerüstü su kaynaklarımızın daha etkin kullanımını sağlamak ve komşu ülkelerle olan su sorununa çözüm bulmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/13)

11. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, trafik kazalarının önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/14)

12. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, işsizlik ve yoksulluk sorununun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/15)

13. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, köylerin sorunlarının araştırılarak köy kalkınması ile ilgili alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/16)

14. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 36 arkadaşının, telefonların yasadışı olarak dinlendiği iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17)

15. — İstanbul Milletvekili Ayşe Nazlı Ilıcak ve 23 arkadaşının, bazı basın kuruluşlarının kamu imkânlarından baskı kurmak suretiyle yararlandıkları iddiaları konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

16. — İstanbul Milletvekili Azmi Ateş ve 43 arkadaşının, THK yönetimi hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

17. — Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu ve 21 arkadaşının, erozyonun nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/20)

18. — Sivas Milletvekili Musa Demirci ve 35 arkadaşının, hayvancılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/21)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

19. — Bursa Milletvekili Faruk Çelik ve 19 arkadaşının, tarım sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

20. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, yerel basının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

21. — İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin ve 21 arkadaşının, üniversite giriş sınavının ülke gerçeklerine uygun olup olmadığını ve soru kitapçıklarının çalınması olayı ile Moteksan firmasına yapılan ödeme arasındaki bağlantıların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24)

22. — İzmir Milletvekili Atilla Mıtman ve 24 arkadaşının, Ege kıyılarındaki bahk çiftliklerinin neden olduğu zararların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

23. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 23 arkadaşının, ilköğretim okullarının içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

24. — Bursa Milletvekili Faruk Çelik ve 23 arkadaşının, Uluslararası Çok Taraflı Yatırım Anlaşması (MAI)'nın ülkemiz açısından doğabilecek etkilerini araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

25. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 22 arkadaşının, üniversiteler ve YÖK hakkında ileri sürülen iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

26. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 21 arkadaşının, ÖSS sorunlarının fihalesiz olarak bir firmaya verildiği ve bazı öğretim üyelerinin çocuklarının üniversitelerin yüksek puanlı bölümlerine yerleştirildikleri iddialarını araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29)

27. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 23 arkadaşının, ülkemizde yaşanan ekonomik krizin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin be-

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

lirilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

28. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, üniversite kurulacak illerin tespiti ve bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31)

29. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, Erzincan ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

30. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 arkadaşının, üniversite kurulacak illerde aranacak kriterler konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/1)

31. — Kütahya Milletvekili Ahmet Derin ve 27 arkadaşının, bankacılık sektörünün sorunlarının ve devlete devredilen bankaların batış nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

32. — İzmir Milletvekili Suat Çağlayan ve 26 arkadaşının, Dünya Bankası tarafından desteklenen Birinci Sağlık Projesi ile ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

33. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı ve 21 arkadaşının, teröre destek veren ülkeler ve bu ülkelerdeki kuruluşlar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35)

34. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 arkadaşının, göç olayının nedenlerini ve göçten kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

35. — Amasya Milletvekili Akif Güllü ve 21 arkadaşının, Amasya ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunları ile özellikle Amasya'nın kamu yatırımları, özel sektörü teşvik edici tedbirler ve kamu hizmetleri yönünden ihmal edilmesinin ortaya çıkardığı sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

36. — Sivas Milletvekili Abdülhatif Şener ve 20 arkadaşının, Sivas ilinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38)

37. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 21 arkadaşının, gençliğin sorunları ve uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

38. — Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün ve 20 arkadaşının, Doğu Anadolu'nun bölgesel kalkınması ve Doğu Anadolu Projesi (DAP) konusunda Anayasanın 98 inci İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/3)

39. — İstanbul Milletvekili Ziya Aktaş ve 50 arkadaşının, Türkiye'nin bilgi ve bilgi teknolojisi kaynaklarının etkin kullanımı konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

40. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Adana ilinin sınıfl, tarımsal, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

41. — Çankırı Milletvekili Hüseyin Karagöz ve 21 arkadaşının, Çankırı ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

42. — Balıkesir Milletvekili Hıyas Yılmazyıldız ve 24 arkadaşının, zeytin ve zeytinyağı üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

43. — Konya Milletvekili Remzi Çetin ve 31 arkadaşının, MGK için hazırladığı iddia edilen bir rapor konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

44. — Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener ve 34 arkadaşının, bazı gizli bilgi ve belgelerin bazı aracı kuruluşlara sızdırılarak borsada haksız kazanç sağladığı iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45)

45. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç ve 20 arkadaşının, Elazığ ilinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

46. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya ve 19 arkadaşının, ulusal kemik iliği bankası kurulması amacıyla Dr. Oktar Babuna tarafından başlatılan kampanya hakkındaki iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47)

47. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 21 arkadaşının, tekstil ve konfeksiyon sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

48. — İstanbul Milletvekili Aydın Ayaydın ve 23 arkadaşının, İstanbul TEM otoyolunun Çamlıca ve Mahmutbey girişlerinde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

49. — Ordu Milletvekili Yener Yıldırım ve 19 arkadaşının, İstanbul Üniversitesi ve Y.Ö.K. Başkanının bazı uygulamaları üzerine öğretim üyelerinin istifa etmeleri konusundaki iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

50. — Çanakkale Milletvekili Sadık Kırbas ve 23 arkadaşının, kamu harcamaları üzerindeki parlamenter denetimin etkinliğinin artırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

51. — Sakarya Milletvekili Nevzat Ercan ve 20 arkadaşının, sermaye piyasasının ve borsalarla ilgili olarak ortaya atılan iddiaların ve sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

52. — Konya Milletvekili Veysel Candan ve 20 arkadaşının, özelleştirmelerle ilgili olarak ortaya atılan iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53)

53. — Tokat Milletvekili M. Ergün Dağcıoğlu ve 19 arkadaşının, Tokat ilinin ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

54. — Adana Milletvekili Yakup Budak ve 21 arkadaşının, Türk aile yapısının korunması ve güçlendirilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

55. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 25 arkadaşının, kültür politikalarının incelenmesi ve milli bir kültür politikası oluşturulması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

56. — Kayseri Milletvekili Hasan Basri Üstünbaş ve 34 arkadaşının, üniversite giriş sınav soru kitapçıklarının çalınması olayını, bazı rektör, dekan ve öğretim üyelerinin istifaya zorlanmaları ile öğrencilerden katkı payı adıyla alınan harçların sosyal tesislere harcandığı iddialarını tespit etmek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

57. — Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve 41 arkadaşının, Türk çaycılığının ve çay üreticilerinin sorunlarının ve çözüm yollarının tespiti amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

58. — Şanlıurfa Milletvekili Ahmet Karavar ve 29 arkadaşının, GAP'ın bir an önce bitirilmesi için gerekli önceliklerin tespiti, projenin yavaş ilerlemesinin altında yatan sebeplerin belirlenmesi ile kalıcı çözümlerin üretilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

59. — Ankara Milletvekili Cemil Çiçek ve 20 arkadaşının, Kuzey Irak'ta yaşanan gelişmeler ve uygulanan politikalarla ilgili olarak Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/4)

60. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 19 arkadaşının, 903 sayılı Kanuna göre kurulan resmî vakıflarla ilgili yolsuzluk ve şikayet iddiaları ile bu vakıfların gelirlerinin nerelerde kullanıldığına ilişkin tespiti ve faaliyetleri ile ilgili alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/60)

61. — Adıyaman Milletvekili Mahmut Göksu ve 27 arkadaşının, meslek liselerinin eğitimdeki yeri, günümüzdeki durumu ve öğrencilerinin karşılaştıkları sorunların değerlendirilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/61)

62. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 21 arkadaşının, Kırıkkale İlinin, uygulanan politikalar sonucu karşılaştığı sanai, tarımsal ve ekonomik alanlardaki sorunlarının tespiti ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/62)

63. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse ve 52 arkadaşının, Kuzey Irak'ta yaşanan son gelişmeler ile uygulanan politikalar konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

züğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/5)

64. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol ve 19 arkadaşının, Şanlıurfa ilinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/63)

65. — Kırıkkale Milletvekili Kemal Albayrak ve 22 arkadaşının, Türkçenin korunması, kullanılması ve bu alandaki eksikliklerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/64)

66. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya ve 26 arkadaşının, sınır ticaretinin ekonomik boyutları ile yerli üretime etkisinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/65)

67. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, ülkemizde meydana gelen deprem felaketi konusunda alınması gereken kalıcı önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/71)

68. — Karaman Milletvekili Zeki Ünal ve 19 arkadaşının, yangınların zararlarını en aza indirmek için alınması gereken tedbirleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/72)

69. — İzmir Milletvekili B. Suat Çağlayan ve 26 arkadaşının, pratisyen hekimlerin sorunlarının araştırılarak ülke sağlığı açısından alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/75)

70. — Diyarbakır Milletvekili Sacit Günbey ve 28 arkadaşının, Dicle Nehrine petrol atıldığı bırakıldığı iddialarının araştırılarak alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/76)

71. — Erzincan Milletvekili Mihrali Aksu ve 55 arkadaşının, üniversite kurulacak illerde aranacak kıstasların belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/77)

72. — Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu ve 26 arkadaşının, cezaevlerinde meydana gelen olayların ve sorumlularının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/78)

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

73. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 32 arkadaşının, Anadolu basınının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/79)

74. — Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 32 arkadaşının, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün modernize edilerek daha etkin ve verimli hizmet verebilmesi için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/80)

75. — Trabzon Milletvekili Nail Çelebi ve 23 arkadaşının, Trabzon İlinin ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarının araştırılarak kamu hizmetlerinden daha fazla yararlandırılması için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/81)

76. — Batman Milletvekili Burhan İsen ve 27 arkadaşının, POAŞ'ın özelleştirilme ihalesiyle ilgili olarak ortaya atılan iddiaların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/82)

77. — Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 28 arkadaşının, tarım sektörünün ve çiftçilerin içinde bulunduğu sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/83)

78. — Aydın Milletvekili Ali Rıza Gönül ve 27 arkadaşının, Türkmenistan doğalgazının Türkiye içi dağıtımıyla ilgili Mavi Akıntı Projesi hakkında ileri sürülen iddiaların araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/84)

79. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 23 arkadaşının, Ankara'nın ekonomik, sosyal, kültürel ve kentsel sorunlarının araştırılarak örnek bir başkent olmasını sağlamak için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/86)

80. — Adıyaman Milletvekili Mehmet Özyol ve 20 arkadaşının, Adıyaman İlinin sosyal, kültürel ve ekonomik sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/87)

81. — Bingöl Milletvekili Hüsamettin Korkutata ve 24 arkadaşının, Doğu ve Güneydoğuda bazı illerde uygulanan olağanüstü halin kaldırılarak ekonomik kalkınmayı sağlayacak katıcı önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci,

**GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER**

İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/88)

82. — FP Grubu Adına Grup Başkanvekili ve Manisa Milletvekili Bülent Arıncı'nın, Ahmet Taner Kışlalı cinayetinin araştırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/89)

83. — Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu ve 21 arkadaşının, üniversiteye giriş sınavında yapılan değişikliklerin haksızlıklara yol açtığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/90)

84. — Diyarbakır Milletvekili Ömer Vehbi Hatipoğlu ve 20 arkadaşının, üniversitelerdeki başörtüsü yasağı uygulaması ve bu uygulamanın yarattığı sorunların araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/91)

85. — FP Grubu adına FP Grup Başkanvekili ve Sivas Milletvekili Abdülatif Şener'in, Çeçenistan ve Kuzey Kafkasya'ya yönelik izlenen dış politika konusunda Anayasanın 98 inci, İçtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/6)

SÖZLÜ SORULAR

1. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, depremzedeler için İstanbul Valiliğince başlatılan yardım kampanyasında toplanan paraya ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/193) (1)

2. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Tarım ve Kredi Kooperatifleri Yönetim Kurulu üyeleri hakkındaki bazı iddialara ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/194) (1)

3. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanı hakkındaki bazı iddialara ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/195) (1)

4. — Balıkesir Milletvekili Tamer Kanber'in, Edremit'e zeytinyağı borsası kurulup kurulmayacağına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/196) (1)

5. — Konya Milletvekili Özkan Öksüz'ün, şeker pancarı alımı ve satışına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/197) (1)

6. — Ankara Milletvekili M. Zeki Çelik'in, YAY-SAT A.Ş. ve Birleşik Basın Dağıtım A.Ş.'nin dağıtım tekeli oluşturdukları iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/198) (1)

7. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol'un, Güneydoğu Anadolu Bölgesinin kalkınmasını sağlamaya yönelik önlemlere ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi (6/201) (1)

8. — Giresun Milletvekili Hasan Akgün'ün, fındık stoklarına ve alımlarına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/204) (1)

9. — Gaziantep Milletvekili Mehmet Bedri İncetahtacı'nın, Gaziantep - Şanlıurfa otoyolunun Gaziantep - Dülükbaşa ormanından geçirilmesine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/206) (1)

10. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, İstanbul'da yapılacak olan tüp geçi-
de ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/208) (1)

11. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, Emlak Bankasının yapmış olduğu Sinanoba ve Mimaroba konutları girişine yapılacak üst geçide ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/209) (1)

12. — İstanbul Milletvekili Ahmet Güzel'in, İstanbul'da meydana gelen hamsi balığı zehirlenmesine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/210) (1)

13. — Ordu Milletvekili Hasan Fehmi Konyalı'nın, Ordu İli ve Fatsa İlçesi Devlet hastanelerinin baştabiplerinin görevden alınış nedenlerine ilişkin Sağlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/211) (1)

(1) Bir birleşimde cevaplandırılmıştır.

SÖZLÜ SORULAR

14. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısının Rusya ziyaretine ve «Mavi Akım» Projesine ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/212) (1)

15. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, hayvancılığın canlandırılması için alınacak tedbirlere ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/213) (1)

16. — Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Rusya'dan getirilecek doğal gazla ilgili «Mavi Akım Projesi»ne ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/214)

17. — Şanlıurfa Milletvekili Muzaffer Çakmaklı'nın, Şanlıurfa'da TEKEL tarafından yapılan üzüm destekleme alımlarına sınırlama getirildiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/215)

18. — Rize Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, çay üreticilerinin alacaklarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/216)

19. — Ankara Milletvekili M. Zeki Çelik'in, afete maruz kalan belediyelerin İller Bankasından aldıkları paya ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/217)

20. — Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Samsun SSK Hastanesinin sağlık personeli ihtiyacına ve yeni hastane binasının ihalesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/218)

21. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, borsa şirketlerinden Kepez Elektrik'in yaptığı işlemlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/219)

22. — Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, borsada yasadışı işlemler yaptığı iddia edilen iki firmaya ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/220)

23. — İstanbul Milletvekili Osman Yumakoğulları'nın, 17 Ağustos depremde İstanbul ilinde meydana gelen can ve mal kaybına ilişkin Başbakan'dan sözlü soru önergesi (6/221)

24. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, bazı illerdeki hayvan pazarlarının kapatıldığı iddialarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/222)

25. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa iline bağlı bazı köylerin telefon ihtiyacına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/223)

26. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa ili Siverek İlçesinde bulunan tarihi eserlerin restorasyonuna ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi (6/224)

27. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa iline bağlı köy yollarına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/225)

SÖZLÜ SORULAR

28. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, Şanlıurfa İline bağlı bazı köylerin içme suyu sorununa ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/226)

29. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, buğday üreticilerinin TMO'dan alacaklarına ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/227)

30. — Şanlıurfa Milletvekili Mustafa Niyazi Yanmaz'ın, pamuk üreticisine ödenen destekleme primine ilişkin Tarım ve Köyişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/228)

31. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya'nın, Erzincan İlindeki din görevlisi maaşına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/229)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

1. — Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Tarım, Orman ve Köyüşleri komisyonları raporları (1/468) (S. Sayısı : 140) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

2. — Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek Maddeler Eklennesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/505) (S. Sayısı : 189) (Dağıtma tarihi : 26.10.1999)

3. — Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/494) (S. Sayısı : 182) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)

4. — Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/432) (S. Sayısı : 198) (Dağıtma tarihi : 9.11.1999)

× 5. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye - İstanbul'daki Taşınmaz Mallara İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/498) (S. Sayısı : 176) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

× 6. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/361) (S. Sayısı : 106) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 7. — Türkiye Cumhuriyeti ile Slovenya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/345) (S. Sayısı : 107) (Dağıtma tarihi : 5.8.1999)

× 8. — Karadeniz Ülkeleri Spor Bakanları Toplantısı Tutanağı ile Karadeniz Oyunları Statüsünün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/373) (S. Sayısı : 119) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 9. — Petrol Kirliliğinden Doğan Zararın Hukukî Sorumluluğu ile İlgili Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri komisyonları raporları (1/359) (S. Sayısı : 122) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 10. — Petrol Kirliliği Zararının Tazimini İçin Bir Uluslararası Fonun Kurulması ile İlgili Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/360) (S. Sayısı : 121) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 11. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Olay ve Uyuşmazlıklarının Çözümüne Dair Sözleşme ve Sözleşmeye Ait Ek 1 ve 2 Numaralı Protokoller ile Türkiye - Azerbaycan Sınır Hattının Her İki Tarafında Kalan Onar Kilometrelik Bölgenin İçinde Yapılacak Sivil ve Askeri Hava Vasıtalarının Uçuşlarını Düzenleyen Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/314) (S. Sayısı : 35) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

12. — İstanbul Milletvekili Bülent Akarcalı'nın; Siyasî Ahlak Komisyonu Kanunu Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/75) (S. Sayısı : 40) (Dağıtma tarihi : 15.7.1999)

× 13. — Türkiye Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı Arasında 30 Haziran 1978 Tarihinde İmzalanmış Sosyal Güvenlik Sözleşmesine Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/337) (S. Sayısı : 45) (Dağıtma tarihi : 19.7.1999)

× 14. — Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hong Kong Başkonsolosluğunun Yeni Hukukî Statüsünün Belirlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/304) (S. Sayısı : 42) (Dağıtma tarihi : 20.7.1999)

× 15. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/312) (S. Sayısı : 43) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 16. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında 4 Temmuz 1966 Tarihinde Brüksel'de İmzalanmış Sosyal Güvenlik Hakkındaki Genel Sözleşmenin Revizyonu ile İlgili Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/338) (S. Sayısı : 46) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 17. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/350) (S. Sayısı : 47) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 18. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/354) (S. Sayısı : 48) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 19. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/356) (S. Sayısı : 49) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 20. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/372) (S. Sayısı : 50) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

21. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu. (1/396) (S. Sayısı : 53) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

22. — Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/461) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 21.7.1999)

× 23. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/326) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 24. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Malezya Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/342) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 25. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 71) (Dağıtma tarihi : 23.7.1999)

× 26. — Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/344) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 27. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/362) (S. Sayısı : 68) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 28. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/371) (S. Sayısı : 69) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

29. — Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/390) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

30. — Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/407) (S. Sayısı : 73) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

31. — Hazır Gıda İşesi Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/439) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 26.7.1999)

× 32. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/327) (S. Sayısı : 80) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 33. — Avrasya Ülkeleri Kadınları İşbirliği Grubu Kurulmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/324) (S. Sayısı : 81) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999)

× 34. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/315) (S. Sayısı : 83) (Dağıtma tarihi : 28.7.1999).

× 35. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdarî Bölge Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/341) (S. Sayısı : 78) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

× 36. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovakya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/310) (S. Sayısı : 84) (Dağıtma tarihi : 29.7.1999)

× 37. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Ulaştırma Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Mütakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/368) (S. Sayısı : 77) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 38. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/349) (S. Sayısı : 79) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 39. — Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurul Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/273) (S. Sayısı : 85) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

40. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve İçişleri ve Çevre komisyonları raporları (1/393) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 41. — Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı Dokunulmazlıklar ve Bağışlıklar Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/285) (S. Sayısı : 90) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 42. — Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak İçin Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/363) (S. Sayısı : 92) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 43. — D-8 Uluslararası İcra Direktörlüğünün Türkiye'de Yararlanacağı Ayrıca Bağışlıklar ve Kolaylıklara Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/316) (S. Sayısı : 93) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 44. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/268) (S. Sayısı : 96) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 45. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kabinesi Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/357) (S. Sayısı : 97) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 46. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/369) (S. Sayısı : 98) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 47. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/274) (S. Sayısı : 101) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 48. — Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/343) (S. Sayısı : 104) (Dağıtma tarihi : 30.7.1999)

× 49. — Dünya Turizm Teşkilatı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/266) (S. Sayısı : 94) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 50. — Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/267) (S. Sayısı : 95) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 51. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Multirasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/303) (S. Sayısı : 100) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 52. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/269) (S. Sayısı : 102) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 53. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/331) (S. Sayısı : 103) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

54. — Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askeri Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/402) (S. Sayısı : 112) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

55. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddeleri ile Madalya ve Nişanlar Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/440) (S. Sayısı : 113) (Dağıtma tarihi : 3.8.1999)

× 56. — Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/355) (S. Sayısı : 108) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 57. — Çok Taraflı Yatırım Garanti Kuruluşu Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/353) (S. Sayısı : 115) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

× 58. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/319) (S. Sayısı : 117) (Dağıtma tarihi : 9.8.1999)

59. — Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe ve Adalet komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 116) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 60. — Balkan Ticareti Geliştirme Bölge Merkezi Kuruluş Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Dışişleri komisyonları raporları (1/364) (S. Sayısı : 118) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

61. — Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/394) (S. Sayısı : 126) (Dağıtma tarihi : 10.8.1999)

× 62. — Türkiye Cumhuriyeti ile Avustralya Arasında Suçluların Geri Verilmesi Anlaşması ile Bu Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/279) (S. Sayısı : 125) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

63. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarıları ile Aynı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/416, 1/417, 1/457) (S. Sayısı : 134) (Dağıtma tarihi : 11.8.1999)

64. — Denizlerde ve Yurt Yüzeyinde Görülen Patlayıcı Madde ve Şüpheli Cisimlere Uygulanacak Esaslara İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/433) (S. Sayısı : 137) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

65. — Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/502) (S. Sayısı : 138) (Dağıtma tarihi : 12.8.1999)

66. — Topyekün Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/385) (S. Sayısı : 139) (Dağıtma tarihi : 13.8.1999)

67. — Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/469) (S. Sayısı : 142) (Dağıtma tarihi : 14.8.1999)

× 68. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/293) (S. Sayısı : 149) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 69. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/308) (S. Sayısı : 151) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 70. — Avrupa Yerel Topluluklar veya Yönetimler Arasında Sınırötesi İşbirliği Çerçeve Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/351) (S. Sayısı : 152) (Dağıtma tarihi : 25.8.1999)

× 71. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/270) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 72. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/302) (S. Sayısı : 150) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 73. — 4393 Sayılı 1999 Mali Yılı Bütçe Kanunu ile Bağlı (A) İşaretli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/524) (S. Sayısı : 158) (Dağıtma tarihi : 26.8.1999)

× 74. — 17.8.1999 Tarihinde Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Deprem'in Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla 30.6.2000 Tarihine Kadar Bazı Mükellefiyetler İhdası ve Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/525) (S. Sayısı : 159) (Dağıtma tarihi : 27.8.1999)

× 75. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/291) (S. Sayısı : 163) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 76. — Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/296) (S. Sayısı : 164) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 77. — Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/283) (S. Sayısı : 165) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 78. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kıbrıs Devleti Arasında Hususî Hukuk, Ticaret ve Ceza Hukuku Konularında Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/313) (S. Sayısı : 166) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 79. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/311) (S. Sayısı : 167) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 80. — Uluslararası Ticarî İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Verilen Rüşvetin Önlenmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/367) (S. Sayısı : 168) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 81. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/318) (S. Sayısı : 169) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

× 82. — Avrupa Enerji Şartı Konferansı Nihai Senedi, Enerji Şartı Antlaşması ve Eki'ni Teşkil Eden Kararlar ile Enerji Verimliliğine ve İlgili Çevresel Hususlara İlişkin Enerji Şartı Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/332) (S. Sayısı : 170) (Dağıtma tarihi : 1.10.1999)

83. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köy-ışleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/479) (S. Sayısı : 173) (Dağıtma tarihi : 13.10.1999)

× 84. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/489) (S. Sayısı : 174) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

× 85. — Türkiye Cumhuriyeti ve Bosna ve Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/499) (S. Sayısı : 175) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

86. — Elazığ Milletvekili Ahmet Cemil Tunç'un, Elazığ İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/191) (S. Sayısı : 181) (Dağıtma tarihi : 19.10.1999)

× 87 — Türkiye Cumhuriyeti ile Türk Kültür ve Sanatları Ortak Yönetimi Genel Müdürlüğü Arasında Arsa Tahsisi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/511) (S. Sayısı : 177) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)

× 88. — Türkiye Cumhuriyeti ve Romanya Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/518) (S. Sayısı : 178) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)

× 89. — Türkiye'de İrtibat Ofisinin Kurulmasına İlişkin Dünya Sağlık Örgütü, Avrupa Bölge Ofisi ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yapılan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/520) (S. Sayısı : 180) (Dağıtma tarihi : 20.10.1999)

× 90. — Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/519) (S. Sayısı : 179) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 91. — Türkiye Cumhuriyeti ile Şili Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/530) (S. Sayısı : 183) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

× 92. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/542) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

93. — Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı Kanunu Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyüşleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/392) (S. Sayısı : 186) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

94. — Türk Ticaret Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/481) (S. Sayısı : 187) (Dağıtma tarihi : 25.10.1999)

95. — Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ile Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları ve Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/424) (S. Sayısı : 191) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

96. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfükar İzol ve 38 Arkadaşının, Şanlıurfa İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/18) (S. Sayısı : 192) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

97. — Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/537) (S. Sayısı : 194) (Dağıtma tarihi : 2.11.1999)

98. — Askerî Hava Alanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türlü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/384) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 4.11.1999)

× 99. — Avrupa Patentlerinin Verilmesi ile İlgili Avrupa Patent Sözleşmesi ve Eklerine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/512) (S. Sayısı : 190) (Dağıtma tarihi : 8.11.1999)

100. — Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/548) (S. Sayısı : 197) (Dağıtma tarihi : 8.11.1999)

(×) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 189)

Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/505)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/196-342/3494

27.7.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

1/768 Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-136/12173

24.4.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 30.3.1998 tarihinde kararlaştırılan "Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerçekçi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Zonguldak, taşkömürünün 1829'da bulunması, 1848'de işletilmeye başlanması ve özellikle Cumhuriyetimizin kuruluşu sonrası yapılan yatırımlarla ülkemizin önemli sanayi merkezlerinden biri olmuştur.

Ancak, Zonguldak'ta çağdaş bir kentleşmeden söz edebilmek için havzadaki mülkiyet sorununun çözümlenmiş olması da gerekmektedir.

Havzada kamu yatırımlarına bağlı tek boyutlu ekonomik yapının değiştirilmesinin önündeki en büyük engel mülkiyet sorunudur.

Havza-i Fahmiye olarak bilinen taşkömürü havzasının sınırları 17 Ocak 1326 (1910 yılı) tarih ve 289 sayılı Tezkere-i Samiyye (Başbakanlık Tezkeresi) ile belirlenmiş ve 1958'de genişletilen bu sınırlar içinde zilyetlik yolu ile taşınmaz mal edinilmesi yasaklanmıştır.

Zonguldak, merkez ilçede kadaströ çalışmaları 1950-1958 yılları arasında yapılmıştır. Bu çalışmalar sırasında, Hazine adına tapuya tescil edilen taşınmaz malların, kadaströ tutanaklarında edinme nedenleri ve beyanlar hanesinde hak sahiplerinin zilyetlik ve tasarruf durumları belirlenerek kabul edilmekle birlikte yürürlükte bulunan Tezkere-i Samiyye'den dolayı Hazine adına tescil edildikleri açıklanmıştır.

Sosyo-ekonomik gelişmenin çok hızlı olduğu bu dönemde, özel durum nedeniyle tapu alamayan hak sahiplerinin zilyet ve tasarrufunda bulunan ancak Maliye Hazinesi adına tapuya tescil edilen taşınmazlar üzerinde çok sayıda kaçak yapı ya da gecekondu yapılmıştır.

3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanun ile havzada zilyetlik ile taşınmaz mal edinilmesi hakkındaki kısıtlamalar kaldırılmıştır.

Ancak, uygulamada Zonguldak Merkez ilçe ile diğer il ve ilçelerdeki mahkemeler arasında zilyetlik sürelerinin geriye doğru hesaplanmasında farklı uygulamalar oluşmuştur. Şöyle ki; bazı ilçelerde dava tarihinden, bazılarında ise 3303 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 19.6.1986 tarihinden itibaren geriye doğru 20 yıllık zilyetlik süresi kabul edilirken, Zonguldak Merkez ilçede kadaströ tespit tarihi olan 1950'li yıllardan geriye doğru 20 yıllık zilyetlik süresi esas alınmış ve buna göre hüküm tesis edilmiştir. Yargıtayın görüşü de bu yönde olunca Zonguldak Merkez ilçedeki davaların büyük çoğunluğu, zilyetlik sürelerinin 1950'li yıllardan geriye doğru yetersiz kalmasından ya da kanıtlanamamasından dolayı reddedilmişlerdir.

3303 sayılı Kanundan sonra 9.10.1987 tarihinde yürürlüğe giren 3402 sayılı Kadaströ Kanununun 12 nci maddesi, kadaströ tespit tutanaklarında belirtilen haklara, sınırlandırma ve tespitlere ait tutanakların kesinleştiği tarihten itibaren 10 yıl geçtikten sonra, kadaströdan önceki hukuksal nedenlere dayanılarak itiraz edilemeyeceği ve dava açılmayacağını öngörmüştür. 3402 sayılı Kadaströ Kanununun geçici 4 üncü maddesi, bu 10 yıllık süreye Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1 yıllık ek süre tanımış ve süre de 9.10.1988 tarihinde sona ermiştir. Bu tarihten sonra açılan davalar süre yönünden reddedilmektedir.

Havza-i Fahmiye sınırları içinde kalmaları nedeniyle Maliye Hazinesi adına tescil edilmiş bulunan ancak Türkiye Taşkömürü Kurumunun kömür üretimi iş ve güvenlik alanları içinde kalmayan taşınmazların zilyetlik durumları araştırıldıktan sonra hak sahipleri adına tapuya tescil işleminin yapılmasına olanak sağlamak üzere bu Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Bu madde ile 5.6.1986 tarihli ve 3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna, uygulamada karşılaşılan ihtiyaca yönelik ek maddeler eklenmesi öngörülmektedir.

Ek 1 inci madde ile 3303 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde 17 Ocak 1326 (1910) tarih ve 289 sayılı Tezkere-i Samiyye ile hudutları belirlenen ve 5 Şubat 1958 tarih ve 4/9925 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile hudutları genişletilen taşkömürü havzası dahilindeki taşınmaz malların, 743 sayılı Türk Kanunu Medenisi, 766 sayılı Tapulama Kanunu ve 2613 sayılı Kadaströ ve Tapu Tahriiri Kanununun taşınmaz mal mülkiyetinin iktisabına dair hükümleri dahilinde zilyetleri adına tespit ve tescil edileceği, Tezkere-i Samiyye'ye istinaden Hazine adına tescil edilmiş taşınmaz malların zilyetlerinin de tescil talep ve dava hakkına sahip oldukları belirtilmektedir.

Ancak, Tezkere-i Samiyye'ye istinaden Hazine adına tescil edilmiş taşınmaz malların zilyetleri tarafından açılan tescil davaları yıllarca devam etmektedir.

Bu madde ile 3303 sayılı Kanunun 2 nci maddesindeki şartları taşımakla birlikte, 19 Haziran 1986 tarihinden önce zilyetleri kadastro tutanağı, komisyon kararı veya mahkeme ilamlarında belirtilen Hazine adına tescil edilen taşınmaz malların, bu belgelerde belirtilen zilyetleri veya bunların akdi ve kanunî haleflerine, 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesine göre, hesaplanacak harca esas değer üzerinden, peşin veya taksitle taşınmaz malın üzerinde bulunan zilyetler tarafından yapılmış muhdesatlar dikkate alınmadan devredilmesine imkân tanınmaktadır.

Kişi başına devrolunacak arazi, 3402 sayılı Kadastro Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen sulu arazide 40 ve kuru arazide 100 dönüm miktarı aşamayacaktır.

Ayrıca, taksitli satışlarda, taksit bedelleri kanunî faizleri ile birlikte ödenmedikçe devir yapılamayacağı ilkesine yer verilmiştir.

Bu maddeye göre devredilen taşınmaz mallar hakkında da 3303 sayılı Kanunun 3 ve 4 üncü maddelerinin uygulanacağı belirtilmek suretiyle, bu yolla kendilerine taşınmaz mal devredilen zilyetlerin, madenler üzerinde herhangi bir hak iddia edemeyecekleri hükme bağlanırken, madenleri işleten kurum ve tahsis sahiplerinin arama ve işletme haklarının devamı, iş ve emniyet sahaları ile bu sahaların uzantısı içinde mevcut her türlü yeraltı ve yerüstü tesislerin muhafazası öngörülmüştür.

Ek 2 nci madde ile taşkömürü havzasında bulunan ve kamusal amaçlarla devri uygun görülme-
yen taşınmaz mallar belirtilmiştir.

Ek 3 üncü madde ile ek 1 inci maddede belirtilen haklardan yararlanmak isteyen şahısların 31.12.2000 tarihine kadar defterdarlık veya mal müdürlüklerine başvurmaları gerektiği ve buna ilişkin esas ve usullerin de Maliye Bakanlığınca belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Madde 2. - Yürürlük maddesidir.

Madde 3. - Yürütme maddesidir.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,

Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

18.10.1999

Esas No. : 1/505

Karar No. : 18

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı" Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü temsilcilerinin katıldığı Komisyonumuzun 14.10.1999 tarihinde yaptığı toplantıda görüşüldü.

Kanun Tasarısının genel gerekçesi okundu.

Kanun Tasarısının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde, tasarının taşkömürü havzasında vatandaşların mülkiyet sorununu çözüme kavuşturma amacıyla hazırlanmış ve benimsendiği üyeler tarafından ifade edilmiş; maddelerine geçilmesi oy birliği ile kabul edilmiştir.

Kanun Tasarısının 1 inci maddesinin 2 nci satırındaki "aşağıdaki maddeler eklenmiştir ibaresi" kanun tekniği açısından "aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir" şeklinde düzeltilmiştir.

Tasarının Ek 2 nci maddesinin (g) bendinin Taşkömrü Havzasındaki taşınmaz mallardan 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca "işme ve kullanma sularının koruma alanları" statüsünde olan taşınmaz malların devrinin istisna edilmesini içerdiği, oysa koruma alanları tabirinin mer'i Çevre Kanununda yer almadığı, koruma alanları tabirinin Çevre Kanununu değiştiren 1/388 esas nolu Kanun Tasarısında yer aldığı, tasarıdaki koruma alan kavramı dikkate alındığında da Taşkömrü Havzasında bu alanların istisna edilmesinin kanunun uygulamasında çok önemli kısıtlama meydana getireceği, Çevre Kanunu ve bu kanunu değiştirmeye yönelik tasarıda tüm koruma alanları için standart bir mülkiyet sınırlaması getirmediği, bu kanunda böyle bir kısıtlama getirmenin kanunların eşitlik ilkesine aykırı görülebileceği hususu ile; Tasarının Ek 2 nci maddesinin (m) bendinin, yani 6831 sayılı Orman Kanununa göre orman sayılan alanların, tasarı kapsamından çıkarılması ile Orman Kanununun 2 nci maddesinin (A) ve (B) bentlerinde belirtilen orman sayılan yerlerden orman sınırları dışına çıkartılan arazilerin zilyetlerinden, zilyetlerini tescil ettirmiş olanların faydalanmalarının sağlanabileceği belirtilmiş, ancak böyle bir uygulamanın taşkömrü havzasında bulunanlarla, diğer yöreler arasında eşitsizlik oluşturacağı ifade edilmiş, böyle bir uygulama yerine Orman Kanununun 2 nci maddesinin (A) ve (B) bentlerinde belirtilen orman sayılan yerlerin satışının yapılmasını mümkün kılacak değişikliklerin yapılması hususlarının komisyon raporunda zikredilerek Plan ve Bütçe Komisyonuna bildirilmesinin uygun olacağı kararlaştırılmış ve madde aynen kabul edilmiştir.

Kanun Tasarısının Ek 3 üncü maddesinin belli bir süre sonra yürürlükten kalkacağı gözümlene alınarak Geçici Madde 1 olarak uygulamadaki zorlukları ortadan kaldıracak şekilde yeniden düzenlenmesi uygun görülmüş ve Kanun Tasarısının başlığı buna paralel olarak yeniden düzenlenmiştir.

Kanun Tasarısının 2 nci maddesi 3 üncü madde, 3 üncü maddesi 4 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

İşbu raporumuz havalesi gereği Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü
<i>Oktay Vural</i>	<i>Fahrettin Gülener</i>
İzmir	Bursa
Kâtip	Üye
Cumali Durmuş	<i>Halit Dikmen</i>
Kocaeli	Aydın
(İmzada bulunamadı.)	
Üye	Üye
<i>İlhan AYTEKİN</i>	<i>Orhan Şen</i>
Balıkesir	Bursa
(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye
<i>Nurettin Atik</i>	<i>Akif Serin</i>
Diyarbakır	İçel
Üye	Üye
<i>Nevzat Taner</i>	<i>Ahmet Arkan</i>
Kahramanmaraş	Kocaeli

Üye
Özkan Öksüz
Konya
Üye
Eylüp Doğanlar
Niğde

Üye
Ali Serdengeçti
Manisa
Üye
Mükerrem Levent
Niğde

Üye
Şikri Ünal
Osmaniye

**SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TAŞKÖMÜRÜ HAVZASINDAKİ TAŞINMAZ MALLARIN İKTİSABINA DAİR
KANUNA EK MADDELER VE BİR GEÇİCİ MADDE EKLENMESİ HAKKINDA
KANUN TASARISI**

MADDE 1. – 5.6.1986 tarihli ve 3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

EK MADDE 1. – Bu Kanun kapsamında kalan alanlarda; 19.6.1986 tarihinden önce kadastro çalışmaları sonucunda hükmen de olsa Hazine adına tescif edilen taşınmaz malların mülkiyetleri, kadastro tutanağı, kadastro komisyon kararı veya mahkeme ilamında gösterilen zilyetleri veya bunların kanunî ya da akdî haleflerine 3402 sayılı Kadastro Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen miktarları aşmamak kaydıyla ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesine göre hesaplanacak değer üzerinden devredilir.

Taşınmaz mal üzerindeki zilyede ait ağaçlar ve muhdesat değer tespitinde dikkate alınmaz.

Taşınmaz malın devir bedeli peşin yahut taksitle ödenebilir. Taksitle ödenmesi halinde, devir bedelinin dörtte biri, idarenin devir kararının tebliğinden itibaren 30 gün içinde, bakiyesi ise en çok 24 ayda ve 4 eşit taksitle ve kanunî faizleri ile birlikte ödenir.

Taksit tutarı ve faizleri ödenmedikçe taşınmaz mal devralan adına tescil edilemez.

Bu maddeye göre devredilecek taşınmaz mallar hakkında, bu Kanunun 3 ve 4 üncü maddeleri uygulanır.”

EK MADDE 2. – Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. – 3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. – Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığınca 3 ay içerisinde belirlenir. Bunu takiben ilgililer 1 yıl içerisinde defterdarlık veya mal müdürlüklerine başvuruda bulunmak zorundadırlar. Başvurular 6 ay içerisinde karara bağlanır.

MADDE 3. – Kanun Tasarısının 2 nci maddesi 3 üncü madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. – Kanun Tasarısının 3 üncü maddesi 4 üncü madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 11505

Karar No. : 64

20.10.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca 20 nci yasama döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan, ancak Türkiye Büyük Millet Meclisinin erken genel seçimlerle yenilenmesi nedeniyle İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi hükmü gereğince kadük olan "Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı", bu defa, Hükümetçe 27.7.1999 tarihinde yenilenmiş ve yenilemeye ilişkin Başbakanlık yazısının Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmasını takiben, 3.8.1999 tarihinde Başkanlıkça, talî komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilmiştir. Söz konusu Tasarı Komisyonumuzun 19.10.1999 tarihinde yaptığı 5 inci birleşimde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Hasan Gemici ile Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, Zonguldak ilimiz, taşkömürünün ekonomik anlamda işletilmeye başlanması ve yapılan yatırımlarla ülkenin önemli bir sanayi merkezi haline gelmiştir. Ancak, sosyo-ekonomik gelişmenin çok hızlı seyrettiği bu bölgede, çağdaş kentleşmenin önünde mülkiyet sorunu en büyük engeli teşkil etmektedir. Havza-i Fahmiye olarak da bilinen taşkömürü havzasının sınırları 17 Ocak 1326 (1910 yılı) tarih ve 289 sayılı Tezkere-i Samiyye (Başbakanlık Tezkeresi) ile belirlenmiş ve 1958 yılında genişletilen bu sınırlar içinde zilyetlik yolu ile taşınmaz mal edinilmesi yasaklanmıştır. 1950-1958 yılları arasında yapılan kadastro çalışmaları sırasında, havza üzerinde bulunan taşınmazların zilyetlik ve tasarruf durumları belirlenerek kabul edilmekte birlikte, yürürlükte bulunan söz konusu Tezkereye dayanılarak bu taşınmazlar Hazine adına tescil edilmiştir. Özellikle Zonguldak'ta kaçak yapılaşmanın önlenerek çağdaş bir kentleşmenin sağlanabilmesi, ayrıca kamu yatırımlarına bağlı tek boyutlu ekonomik yapının değiştirilebilmesi için havzadaki mülkiyet sorununun çözümlenmesi gerekmektedir. Bu nedenle, gelişen ve değişen sosyo-ekonomik şartlar da gözönüne alınarak, 5.6.1986 tarih ve 3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanun ile havzada zilyetlik ile taşınmaz mal edinilmesi hakkındaki kısıtlamalar kaldırılmıştır.

Anılan Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra açılan davalarda, mahkemelerde zilyetlik sürelerinin geriye doğru hesaplanmasında farklı kararlar ortaya çıkmıştır. Yargıtay, zilyetlik süresinin geriye doğru hesaplanmasında havzanın ve dolayısıyla taşınmazların Hazineye tescil edildiği 1950'li yılları kabul etmiştir. Diğer yandan, 21.6.1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Kanununun, kadastro tutanaklarının kesinleşmesi ve hak düşürücü süre başlıklı 12 nci maddesi, kadastro tespit tutanaklarında belirtilen haklara, sınırlandırma ve tespitlere ait tutanakların kesinleştiği tarihten itibaren 10 yıl geçtikten sonra, kadastrodan önceki hukuksal nedenlere dayanılarak, itiraz edilemeyeceği ve dava açılmayacağını hükme bağlamaktadır. Bu nedenle, özellikle Zonguldak merkez ilçedeki tescil davaları, zilyetlik sürelerinin 1950'li yıllardan geriye doğru yetersiz kalmasından ya da kanıtlanamamasından dolayı ya reddedilmekte ya da uzun yıllar sürmektedir. Yıllardan beri devam eden söz konusu hukuksal anlaşmazlığı, hem uygulamada bütünlüğü sağlamak, hem de daha fazla uzamadan, hakkaniyet ve adalet ilkelerine uygun biçimde çözümlenmesini temin etmek amacıyla bir düzenleme yapılması gereği ortaya çıkmıştır.

Tasarı ile; taşkömürü havzasında kalmaları nedeniyle Hazine adına tescil edilmiş bulunan ancak, Türkiye Taşkömürü Kurumunun kömür üretimi ve güvenlik alanları içinde kalmayan taşınmazların mülkiyetlerinin, 3303 sayılı Kanunun yayımı tarihinden önce kadastro tutanağı, kadastro komisyon kararı veya mahkeme ilamlarında gösterilen zilyetleri veya bunların kanunî ya da akdî hâleleri adına;

- 3402 sayılı Kadastro Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen miktarları aşmamak üzere,
  - 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesine göre hesaplanacak değer üzerinden,
  - 3303 sayılı Kanunun 3 ve 4 üncü maddeleri uygulanmak kaydıyla,
  - Hak sahiplerinin 31.12.2000 tarihine kadar başvurmaları şartıyla,
- Tapuya tescil işlemlerinin yapılabilmesine imkân tanınmaktadır.

Tasarının tümü üzerinde yapılan müzakerelerde:

- Uygulamada birliği ve bütünlüğü sağlamaya yönelik bu düzenlemenin, uzun yıllardır devam eden hukuksal sorunların adalet ve eşitlik anlayışına uygun olarak çözümlenmesine katkı sağlayacağı,

- Söz konusu Tasarı ile uzun yıllardır devam eden adaletsizliğin hakkaniyet anlayışı çerçevesinde çözümlenmesinin memnuniyet verici olduğu, ancak ülkenin pek çok bölgesinde kadastro çalışmaları sırasında tapu kayıtlarında yapılan hatalar nedeniyle vatandaşlarımızın mağdur duruma düştüğü son yıllarda Hazine arazilerinin satışa çıkarılmaya başlamasıyla bu vatandaşlarımız kendi mülklerinde kiracı durumuna düşürüldüğü, Hükümetimizin bu konuyu daha kapsamlı bir çalışmayla çözüme kavuşturulmasında yarar görüldüğü,

- Söz konusu Tasarı ile; Zonguldak ve çevresinde mahkemelerin iş yükünü artıran ve bölgedeki ekonomik faaliyetlerin sağlıklı işlemesine engel olan sorunların çözümlenmesi amacıyla, 3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanunda düzenlemelere gidilmesinin bölgenin ekonomik gelişmesine katkı sağlayacağı,

Şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Zonguldak'ın pek çok bölgesinde, 3303 sayılı Kanunun 19.6.1986 tarihinde yürürlüğe girmesinden önce kadastronun geçtiği, dolayısıyla taşınmaz zilyetliğinin kazanılmasında esas alınan 20 yıllık hak kazandırıcı sürenin hesaplanmasında, 3402 sayılı Kadastro Kanununda belirtilen 10 yıllık hak düşürücü süre nedeniyle sorunlar yaşandığı, bu nedenle 3303 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce kadastro çalışmaları sonucunda hükmen de olsa Hazine adına tescil edilen taşınmaz malların mülkiyetlerinin, kadastro tutanağı, kadastro komisyon kararı veya mahkeme ilamlarında gösterilen zilyetlerine devredilmesinin amaçlandığı,

- Havza-i Fahmiye olarak bilinen bölgenin 13 bin kilometrekare olduğu, ancak 2 bin kilometre karelik bölümünde taşkömürü çıkarıldığı, dolayısıyla bu mülk çevresindeki Hazine arazilerinin hak sahiplerine verilmesinin madenin işletilmesi açısından bir sorun yaratmayacağı,

- Hükümetimizin, kadastro çalışmaları sırasında yanlışlıkla Hazine adına tescil edilen taşınmazların gerçek hak sahiplerine devredilmesi hususunda geniş kapsamlı bir çalışma yürüttüğü, bu çalışmaların sonuçlanmasından sonra gerekli düzenlemelerin Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacağı,

- Tasarıda taşkömürü havzasında bulunan ve kamusal amaçlarla devri uygun görülmeyen taşınmazların ayrı ayrı belirtilmesi suretiyle, uygulamada ortaya çıkabilecek ihtilafların önlenilmesinin amaçlandığı, zilyetlik yoluyla hak kazanımı gibi konularda, mahkemelerin zaten yürürlükteki

hükümler çerçevesinde karar verdikleri ancak, tasarının kanunlaşmasından sonra herhangi bir hak kaybının olmaması için bu düzenlemenin yapıldığı,

İfade edilmiştir.

Yapılan bu görüşmelerden sonra, Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının;

– 5.6.1986 tarihli ve 3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek maddeler eklenmesini düzenleyen Çerçeve 1 inci maddesinin; çerçevesinin kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde redaksiyona tabi tutulması, uygulamada ifrazla ilgili sorunlarla karşılaşmaması amacıyla taşınmaz malların ifrazında 3194 sayılı İmar Kanununun uygulanmaması ve ifrazla ilgili masrafların hak sahiplerince karşılanmasına dönük hükümlerin madde metnine iki fıkra olarak ilave edilmesi suretiyle,

– Çerçeve 1 inci maddesine bağlı Ek 2 nci maddesinin; birinci fıkrasında yer alan “Aşağıda belirtilen taşınmaz malların devri yapılmaz.” ibaresinden sonra gelmek üzere zilyetlik yolu ile hak sahibi olacakların uygulamada herhangi bir hak kaybına uğramalarını önlemek amacıyla, “Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte:” ibaresinin eklenmesi, (g) bendi, sözkonusu Tasarının getireceği haklardan daha fazla kişinin faydalanabilmesini teminen içme ve kullanma sularının koruma alanlarının mutlak, kısa ve orta mesafeli olarak sınırlandırılması doğrultusunda yeniden düzenlenmesi suretiyle,

– Çerçeve 1 inci maddesine bağlı Ek 3 üncü maddesinin geçici hükümleri ihtiva etmesi nedeniyle, kanunların yapılmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde, Geçici 1 inci Madde olarak değiştirilmesi suretiyle,

– Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri ise, aynen,

Kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Metin Şahin</i>	<i>Mehmet Hanifi Tiryaki</i>
Antalya	Gaziantep
Sözcü	Kâtip
<i>Nihat Gökbulut</i>	<i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i>
Kırıkkale	Bartın
Üye	Üye
<i>Abdülkadir Akcan</i>	<i>Gaffar Yakın</i>
Afyon	Afyon
Üye	Üye
<i>Ali Uzunırmak</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>
Aydın	Bursa
Üye	Üye
<i>Oğuz Tezmen</i>	<i>Süleyman Coşkuner</i>
Bursa	Burdur
Üye	Üye
<i>Hakkı Duran</i>	<i>Mücahit Himoğlu</i>
Çankırı	Erzurum

Üye
Aslan Polat
Erzurum

Üye
Aydın Ayaydın
İstanbul

Üye
Masum Türker
İstanbul

Üye
Necdet Tekin
Kırklareli

Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya

Üye
Ş. Ramis Savaş
Sakarya

Üye
Kemal Kabataş
Samsun

Üye
Ramazan Gill
Isparta
(Muhafifim)

Üye
Nesrin Nas
İstanbul

Üye
İlhami Yılmaz
Karabük

Üye
Ali Gebeş
Konya

Üye
Cevat Ayhan
Sakarya

Üye
Tarık Cengiz
Samsun

Üye
Lütfi Ceylan
Tokat

Üye
Bekir Gündoğan
Tunceli

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TAŞKÖMÜRÜ HAVZASINDAKİ TAŞINMAZ MALLARIN İKTİSABINA DAİR KANUNA EK MADDELER EKLENMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. - 5.6.1986 tarihli ve 3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

"EK MADDE 1. - Bu Kanun kapsamında kalan alanlarda; 19.6.1986 tarihinden önce kadastro çalışmaları sonucunda hükmen de olsa Hazine adına tescil edilen taşınmaz malların mülkiyetleri, kadastro tutanağı, kadastro komisyon kararı veya mahkeme ilamında gösterilen zilyetleri ve bunların kanunî ya da akdî haleflerine 3402 sayılı Kadastro Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen miktarları aşmamak kaydıyla ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesine göre hesaplanacak değer üzerinden devredilir.

Taşınmaz mal üzerindeki zilyede ait ağaçlar ve muhdesat değer tespitinde dikkate alınmaz.

Taşınmaz malın devir bedeli peşin yahut taksitle ödenebilir. Taksitle ödenmesi halinde, devir bedelinin dörtte biri, idarenin devir kararının tebliğinden itibaren 30 gün içinde, bakiyesi ise en çok 24 ayda ve 4 eşit taksitle ve kanunî faizleri ile birlikte ödenir.

Taksit tutarı ve faizleri ödenmedikçe taşınmaz mal devralan adına tescil edilemez.

Bu maddeye göre devredilecek taşınmaz mallar hakkında, bu Kanunun 3 ve 4 üncü maddeleri uygulanır."

"EK MADDE 2. - Aşağıdaki belirtilen taşınmaz malların devri yapılmaz :

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TAŞKÖMÜRÜ HAVZASINDAKİ TAŞINMAZ MALLARIN İKTİSABINA DAİR KANUNA EK MADDELER EKLENMESİ HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. - 5.6.1986 tarihli ve 3303 sayılı Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

EK MADDE 1. - Bu Kanun kapsamında kalan alanlarda; 19.6.1986 tarihinden önce kadastro çalışmaları sonucunda hükmen de olsa Hazine adına tescil edilen taşınmaz malların mülkiyetleri, kadastro tutanağı, kadastro komisyon kararı veya mahkeme ilamında gösterilen zilyetleri veya bunların kanunî ya da akdî haleflerine 3402 sayılı Kadastro Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen miktarları aşmamak kaydıyla ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 63 üncü maddesine göre hesaplanacak değer üzerinden devredilir.

Taşınmaz mal üzerindeki zilyede ait ağaçlar ve muhdesat değer tespitinde dikkate alınmaz.

Taşınmaz malın devir bedeli peşin yahut taksitle ödenebilir. Taksitle ödenmesi halinde, devir bedelinin dörtte biri, idarenin devir kararının tebliğinden itibaren 30 gün içinde, bakiyesi ise en çok 24 ayda ve 4 eşit taksitle ve kanunî faizleri ile birlikte ödenir.

Taksit tutarı ve faizleri ödenmedikçe taşınmaz mal devralan adına tescil edilemez.

Bu maddeye göre devredilecek taşınmaz mallar hakkında, bu Kanunun 3 ve 4 üncü maddeleri uygulanır.

İfraz işlemleri; Tescile Konu Olan Harita ve Planlar Yönetmeliğine uygun olarak yapılacak haritalara göre yapılır ve ifraz masrafları hak sahiplerince karşılanır.

Bu Kanuna göre yapılacak ifrazlarda, 3194 sayılı İmar Kanunu ve Uygulanma Yönetmelikleri hükümleri uygulanmaz.

EK MADDE 2. - Aşağıdaki belirtilen taşınmaz malların devri yapılmaz.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

- a) Kamu hizmetlerine tahsis edilmiş veya fiilen bu amaçla kullanılan taşınmaz mallar,
b) İmar planları ile kamu hizmetine ayrılan yerler,
c) Herhangi bir yolla Hazine mülkiyetinden çıkmış olan yerler,
d) 2565 sayılı Askerî Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununa göre birinci derecede askerî yasak bölge kapsamına giren yerler,
e) 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında bulunan taşınmaz mallar,
f) 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununa göre kültür varlıkları ve bunlara ait koruma alanları ile tabiat varlıklarının buldukları yerler,
g) 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca içme ve kullanma sularının koruma alanları,
h) 2873 sayılı Millî Parklar Kanunu kapsamında kalan yerler,
ı) 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununa göre uygulama alanı ilân edilen yerler,
k) 3402 sayılı Kadastro Kanununun 16 ncı maddesinin (B) ve (C) bentlerinde belirtilen yerler,
l) 3621 sayılı Kıyı Kanunu kapsamında kalan yerler,
m) 6831 sayılı Orman Kanununa göre orman sayılan alanlar ile 2924 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Kanun uyarınca Orman Bakanlığı emrine geçen taşınmaz mallar,
n) 7269 sayılı Umumî Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlere Yapılacak Yardımlara Dair Kanun gereğince Bayındırlık ve İskân Bakanlığı emrine verilmesi veya tahsis edilmesi gereken yerler.”
“EK MADDE 3. – Bu Kanundan yararlanacak olanların, 31.12.2000 tarihine kadar defterdarlık veya mal müdürlüklerine başvuruda bulunmaları gerekir. Başvuru talepleri 6 ay içinde karara bağlanır. Bu hususa ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte:

- a) Kamu hizmetlerine tahsis edilmiş veya fiilen bu amaçla kullanılan taşınmaz mallar,
b) İmar planları ile kamu hizmetine ayrılan yerler,
c) Herhangi bir yolla Hazine mülkiyetinden çıkmış olan yerler,
d) 2565 sayılı Askerî Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununa göre birinci derecede askerî yasak bölge kapsamına giren yerler,
e) 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu kapsamında bulunan taşınmaz mallar,
f) 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununa göre kültür varlıkları ve bunlara ait koruma alanları ile tabiat varlıklarının buldukları yerler,
g) 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca içme ve kullanma sularının mutlak, kısa ve orta mesafeli koruma alanları,
h) 2873 sayılı Millî Parklar Kanunu kapsamında kalan yerler,
ı) 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununa göre uygulama alanı ilân edilen yerler,
k) 3402 sayılı Kadastro Kanununun 16 ncı maddesinin (B) ve (C) bentlerinde belirtilen yerler,
l) 3621 sayılı Kıyı Kanunu kapsamında kalan yerler,
m) 6831 sayılı Orman Kanununa göre orman sayılan alanlar ile 2924 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Kanun uyarınca Orman Bakanlığı emrine geçen taşınmaz mallar,
n) 7269 sayılı Umumî Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlere Yapılacak Yardımlara Dair Kanun gereğince Bayındırlık ve İskân Bakanlığı emrine verilmesi veya tahsis edilmesi gereken yerler.
GEÇİCİ MADDE 1. – Bu Kanundan yararlanacak olanların 31.12.2000 tarihine kadar defterdarlık veya mal müdürlüklerine başvuruda bulunmaları gerekir. Başvuru talepleri 6 ay içinde karara bağlanır. Bu hususa ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığınca belirlenir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Mesut Yılmaz

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Ecevit

Devlet Bakanı

H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Devlet Bakanı

M. Gürdere

Devlet Bakanı

Dr. I. Çelebi

Devlet Bakanı

B. Kara

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Adalet Bakanı

O. Sungurlu

Maliye Bakanı

Z. Temizel

Sağlık Bakanı

H. İ. Özsoy

Çalışma ve Sos. Güv. Bak.

Prof. Dr. N. Çağan

Kültür Bakanı V.

H. Özkan

Millî Sav. Bak. ve Başb. Yrd.

İ. Sezgin

Devlet Bakanı

Y. Seçkiner

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Yıldırım

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

C. Kavak

Devlet Bakanı

H. Gemici

İçişleri Bakanı

M. Başesgioğlu

Millî Eğitim Bakanı

H. Uluğbay

Ulaştırma Bakanı

N. Menzir

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Turizm Bakanı

İ. Gürdal

Çevre Bakanı

Dr. İ. Aykut

Devlet Bakanı

G. Taner

Devlet Bakanı

I. Saygın

Devlet Bakanı

R. Serdaroğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Andıcan

Devlet Bakanı

R. Şahin

Devlet Bakanı

E. Aşık

Devlet Bakanı

M. Batallı

Dışişleri Bakanı V.

Prof. Dr. Ş. Gürel

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Y. Topçu

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

M. Taşar

Enerji ve Tabii Kay. Bak.

M. C. Ersümer

Orman Bakanı

E. Taranoğlu